ἡ Παιδόπολις

7

PHOTO-OFFSET

ἡ Παιδόπολις

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1950

ΕΤΟΣ Α', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 7

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι. Ἑταιρεῖαι	Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται	» 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες	» 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται .	» 10.000

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΧΑΡ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ, Κορυζῆ 11

Ὁ ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ:

* Πολὺ μᾶς εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου μικρή μου Ἐλένη Σταυρίδου (Ἀλεξάνδρεια Αἰγύπτου). Καὶ βέβαια μπορεῖς νὰ στέλνης ὅ,τι θέλεις. Μπορεῖς νὰ λύνης τὶς σπαζοκεφαλιὲς καὶ νὰ μᾶς στέλνης τὶς λύσεις. Αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες εἶναι καλά. Μπράβο σου. * Μπορεῖς Βασιλάκη Βρεττέα (Καλαμάτα) νὰ μᾶς στείλης τὴν ἔκθεσή σου καὶ ἂν εἶναι καλὴ θὰ δημοσιευθῆ στὴ σελίδα «τὰ παιδιὰ γράφουν». * Εἶσαι στὴν ΣΤ΄ τάξη τοῦ δημοτικοῦ Ἰωάννη Ἐμ. Βαρθαλίτη (Σύρος) καὶ γράφεις τόσο ὡραῖα. Μπράβο σου. τόσο λοιπὸν σοῦ ἀρέσει ἡ «Παιδόπολις», Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστοῦμε. Τὰ σταυρόλεξά σου κλπ. τὰ δώσαμε στὸν ἁρμόδιο συνεργάτη μας. * Σ' εὐχαριστεῖ πολὺ ἡ γιαγιὰ Καντιανή, μικρούλα μου φίλη Μαρία Βαρθαλίτου (Σύρος). Ὁ Θαλῆς, ὁ Τέλης καὶ ἡ Ρηνούλα ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι πολὺ μὲ τὸ γράμμα σου. Κι' ἐγὼ εἶμαι γεμᾶτος χαρὰ * Τὸ σταυρόλεξό σου Μιχαλάκη Καρακασίδη δόθηκε στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας. * «Εὕρηκα-εὕρηκα» φώναξες Δημήτρη Τσαντούλα, σὰν ἄλλος Ἀρχιμήδης ὅταν εἶδες, ἀγόρασες καὶ διάβασες τὴν «Παιδόπολι». Εἶναι μεγάλη ἱκανοποίηση γιὰ μᾶς νὰ μένουν ἀπὸ τὸ περιοδικό μας τόσο εὐχαριστημένοι οἱ ἀγαπημένοι μας ἀναγνῶστες. Ἡ συνεργασία γιὰ τὴ σελίδα «τὰ παιδιὰ γράφουν» θὰ πάρη τὸ δρόμο της. Θὰ δημοσιευθῆ ἀφοῦ προηγουμένως κριθῆ. * Πολὺ ὄμορφη ἡ ἐπιστολή σου στὴ Βασίλισσά μας μικρέ μου Δημήτρη Τσιαγκόπουλε. Ὅλα τὰ παιδιὰ μαζί σου ἀπευθύνουν τὶς εὐχαριστίες τους στὴ Βασίλισσά μας. * Τὸ ποίημά σας κύριε Αἶνο, εἶναι ἀρκετὰ καλὸ, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὴ θέση του, βέβαια στὴ σελίδα τὰ «παιδιὰ γράφουν» Ἐλπίζομε νὰ δημοσιευθῆ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ προσεχῆ τεύχη. * Ὅσα μᾶς ἔστειλες, φίλτατε Ζήση Χῶτο, τὰ δώσαμε στὸν εἰδικὸ συντάκτη μας. Ἀλλὰ δυστυχῶς κάνεις καὶ σὺ τὸ λάθος ποὺ κάνουν ὅλοι. Ἀνέκδοτα, ἀστεῖα, αἰνίγματα ἀνάκατα σὲ δυὸ κόλλες χαρτί. Πῶς νὰ τὰ χωρίσωμε γιὰ τὸν συντάκτη τῶν σπαζοκεφαλιῶν, τὸ σκιτσογράφο μας καὶ πῶς νὰ κρατήσω ἐγὼ τ' ἀνέκδοτα γιὰ τὶς εὔθυμες σελίδες; * Καὶ οἱ δικές σου ἀσκήσεις, Παναγιώτη Ν. Δημητρακαρακάκο δόθηκαν στὸν εἰδικὸ συνεργάτη μας. * Γιωργάκη Νικολαΐδη (παιδόπολη Ψυχικοῦ) πολὺ βιάζεσαι καὶ πάλι. Τὰ ποιήματα ποὺ γράφεις δὲν εἶναι καλά. Βέβαια δείχνουν πὼς ἔχεις ταλέντο καὶ ἂν τὸ καλλιεργήσης θὰ σημειώσης ἐπιτυχίες. Μὰ πρέπει στὸ μεταξὺ νὰ ἐργασθῆς πολύ. Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα νὰ μάθης καλὰ ὀρθογραφία. * Πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου καὶ πολὺ ὡραῖο τὸ γράμμα σου Γιαννάκη Ἀσλανίδη (Σιδηρόκαστρο). Νὰ δεχθῆς σὲ παρακαλοῦμε τὰ συγχαρητήριά μας. * Μαθήτριες τῆς Γ΄ Γυμνασίου τοῦ Ἀχιλλοπουλείου Παρθεναγωγείου Καΐρου: Δημοσιεύουμε ἐδῶ ὁλόκληρο τὸ γράμμα σας. «Ὁ ἐνθουσιασμός μας γιὰ τὸ καινούργιο περιοδικὸ «ἡ Παιδόπολις» ὑπῆρξε ἀπερίγραπτος. Σᾶς εὐχαριστοῦμε βαθύτατα γιατὶ γιὰ μᾶς τις ξενητεμένες Ἑλληνοποῦλες ποὺ ποθοῦμε κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ τὴν μεγάλην μας Μάνα Ἑλλάδα, εἶναι πραγματικὰ ἡ «Παιδόπολις» μιὰ μεγάλη ἀνακούφιση. Γιατὶ μποροῦμε νὰ βλέπωμε μέσα σ' αὐτὴν μὲ μεγάλη συγκίνηση καὶ μερικὲς σκηνὲς ἀπ' τὴν ζωὴ τῶν ἀνταρτοπλήκτων ἀδελφῶν μας. * Γιῶργ Παπαοικονόμου, (Μυτιλήνη), Μοναστηριώτη Χαρίλαε (Κέρκυρα) οἱ σπαζοκεκεφαλιές σας δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συνδελφῶν μας». * Γιῶργ. Παπαοικοφαλιὲς δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη Συμεὼν Κιουτσάκη (Μυτιλήνη). Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστοῦμε. * Ὥστε στὴν ἀνάγκη δὲν «πείθονται καὶ οἱ θεοὶ», ἀλλὰ καὶ οἱ νέοι γίνονται καὶ... ποιηταί! Ι. Κακουέτση (Παιδόπολη Κερκύρας). Ἔτσι λοιπὸν, γιὰ νὰ ἀνταποκριθῆς στὴν ἀνάγκη τῆς ψυχαγωγίας κατάφερες νὰ γίνης καὶ «θεατρικὸς συγγραφέας». Ἂν κρίνωμε ἀπὸ τὰ ποιήματα ποὺ μᾶς ἔστειλες ὅ,τι ἔγραψες θὰ εἶναι ἀσφαλῶς ἱκανοποιητικὰ καλό! Σωσώκα Ρ. (Πάρος), μᾶς ἱκανοποίησε πολὺ ἡ ἐπιστολή σου. Σὲ γράψαμε συνδρομήτρια. Εἴμαστε βέβαιοι πὼς ἡ εὐχή σου «ὅπως ἡ «Παιδόπολις» κατακτήση γρήγορα τὰ Ἑλληνόπουλα ὅλα καὶ γίνη ὁ καλύτερός τους σύντροφος» θὰ πραγματοποιηθῆ. Καὶ βέβαια θέλουμε νὰ μᾶς στείλης κάτι γιὰ τὴ σελίδα τῆς συνεργασίας. * Πολὺ καλὴ καὶ συγκινητικὴ ἡ περιγραφή σου γιὰ τὴν παιδόπολη μικρὲ φίλε Κωστάκη Βαλοῦρδο. Ἂν μπορέσωμε θὰ τὴν δημοσιεύσωμε στὴ σελίδα «τὰ παιδιὰ γράφουν».. * Πήραμε τὸ γράμμα σου, μικρέ μου Γιῶργο Κλοτσώνη (Πάργα). Κάτι, βέβαια, ξέρουμε κι' ἐμεῖς γιὰ τὴν ἱστορικὴ καὶ γραφική σου κωμόπολη. Πάντως σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς πληροφορίες σου. Ἀλλὰ πρέπει κι' ἐσένα καὶ μερικοὺς ἄλλους ἴσως νὰ σᾶς βγάλωμε ἀπὸ μιὰ πλάνη. Δὲν θέλομε νὰ ἀντιγράφετε ποιήματα καὶ ἀνέκδοτα καὶ νὰ μᾶς τὰ στέλνετε. Ἂν μπορεῖτε νὰ μᾶς γράφετε τίποτα δικό σας. Ὄχι ποιήματα ποὺ ἀντιγράψατε ἀπ' τὰ ἀναγνωστικά σας ἢ ἀνέκδοτα ἀπὸ ἐφημερίδες ἢ ἄλλα περιοδικά. * Σᾶς εὐχαριστοῦμε Γιάννη Νομικὲ καὶ Γιῶργο Βελώνια (Θήρα) γιὰ τὴν ἐπιστολή σας. Μερικὲς ἀπ' τὶς παροιμίες σας θὰ δημοσιευθοῦν. * Μᾶς γράφεις Θανάση Γρ. Κουλούρη (Ριγγλάδες—Κερκύρας): «Σήμερα ποὺ σᾶς γράφω πέρνω τὸ 3ον τεῦχος τῆς «Παιδοπόλεως». Ἡ χαρά μου εἶναι ἀπερίγραπτη, διότι περίμενα μὲ ἀγωνία νὰ διαβάσω τὸ πλούσιο σὲ ὕλη περιεχόμενό της. Τὸ «Νησὶ τοῦ Μυστηρίου» καὶ τὸ «Ἐσὺ καὶ οἱ ἄλλοι» τὰ διάβασα ἀχόρταγα γιατὶ εἶναι τὰ καλύτερα ἀναγνώσματα ποὺ ἔχω διαβάσει ποτὲ στὴ ζωή μου. Τὰ σταυρόλεξα κλπ. παραδώσαμε στὸν εἰδικὸ συνεργάτη μας. * Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σου, μικρέ μου Νῖκο Γρηγοριάδη, καὶ νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς ἡ «Παιδόπολις» θὰ γίνη ὁ καλύτερος καὶ ἀγαπητότερος σύντροφος ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδας μας. Τὸ ποίημά σου πολὺ καλό. Θὰ δημοσιευθῆ. * Σὲ συγχαίρω Νικ. Νιανιάκα (Λέρο) γιὰ τὸ γράμμα σου. Ἀλλὰ δὲν μοῦ λὲς τί εἶδος συντακτικὸ εἶναι αὐτὸ ποὺ μᾶς γράφεις. Προκαταβολικὰ σοῦ λέω πὼς ὅσο καλὸ κι' ἂν εἶναι δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευτῆ στὴν «Παιδόπολι». Ἀλλὰ θὰ θέλαμε πολὺ νὰ τὸ δοῦμε. * Σ' εὐχαριστοῦμε Ἀλέξανδρε Μακρυλάκη γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Πήραμε καὶ τὰ πρῶτα. * Πήραμε Παναγιώτη Μιχ. Καλλέργη (Αἰγάλεω) καὶ τὶς σπαζοκεφαλιὲς καὶ τὴ συνεργασία σου. Εἶναι καλὰ καὶ τὰ δύο. * Μὰ εἶναι δικό σου, ἢ ξένο αὐτὸ τὸ ποημα Χ. Τσάκα (Γιάννενα); Γιατὶ ἂν εἶναι δικό σου εἶσαι... φωστήρας. Ἀλλὰ κάποιον ἄλλο ποιητὴ μᾶς θυμίζει. Καὶ ὅπως ἔγραψα προχθὲς σὲ κάποιον ἄλλον «ὄζει ξένης χειρός». Δηλαδὴ μυρίζει ξένο χέρι.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΤΡΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ

Σήμερα ἂς στρέψωμε τὴν σκέψη μας μ' εὐγνωμοσύνη καὶ σεβασμὸ πρὸς τὴν ἀνάμνησι τῆς Μεγάλης Μορφῆς τοῦ Γεωργίου τοῦ Β΄.

Ὅσο καὶ νὰ περνᾶ ὁ καιρός, ὅσο κι' ἂν τὰ γεγονότα ποὺ ζοῦμε σήμερα, εἶναι τόσο συγκλονιστικὰ ὥστε ν' ἀπασχολοῦν ὅλη μας τὴν σκέψη, σὰν ζωντανὸς λαὸς ποὺ εἴμαστε, δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε ἐκείνους ποὺ δὲν ὑπάρχουν πιά, μὰ ποὺ στὸ πέρασμά τους ἄφησαν βαθειὰ χαραγμένη τὴ σφραγίδα τους στὴ ζωὴ τοῦ Ἔθνους. Ἀπὸ τὴν ἀνάμνησή τους οἱ πιὸ νέοι θ' ἀντλήσουν θάρρος καὶ παραδείγματα καὶ τὰ διδάγματά τους χρησιμεύουν σὰν θεμέλιο γιὰ τὸ ξεκίνημα στὴ ζωή.

Ἐὰν ὁ Γεώργιος ὁ Β΄ εἶναι μιὰ δυνατὴ φυσιογνωμία ποὺ ἐκπροσώπησε τὴν Ἑλλάδα σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀποφασιστικὲς καμπὲς τῆς ἱστορίας της, ἐκεῖνο ποὺ χαρακτήρισε ἔντονα τὴ βασιλεία του, ἦταν τὸ γεγονὸς πὼς στάθηκε αὐστηρὰ πιστὸς στὶς παραδόσεις τοῦ Ἔθνους. Οἱ δρόμοι του ὑπῆρξαν ἀνηφορικοί, γεμάτοι ἀγκάθια καὶ ἐμπόδια. Ἀνέβηκε πολλὲς φορὲς τὸν Ἐθνικὸ Γολγοθᾶ, προσφέροντας τὸν ἑαυτό του θυσία στὸ βωμὸ τῆς Πατρίδας.

Ὁ Γεώργιος ὅμως προικίσθηκε μὲ ὑπεράνθρωπη δύναμη, μὲ θέληση καὶ ἀποφασιστικότητα. Παραμέρισε τὶς δυσκολίες. Ἀνέτρεψε τὰ ἐμπόδια, ἀνέβηκε τὶς δύσκολες βουνοπλαγιὲς στὶς ὁποῖες ὑπάρχουν θέσεις μόνο γιὰ τοὺς Δυνατοὺς καὶ τοὺς Μεγάλους.

Δὲν ἀνατράφηκε σὰν Βασιλόπουλο, ἀλλὰ σὰν ἁπλὸ ἑλληνόπουλο. Καὶ ἀργότερα στὴ στρατιωτικὴ Σχολὴ ὡς εὐέλπις, ὁ νεαρὸς πρίγκηψ δὲν δυσκολεύτηκε καθόλου νὰ μοιρασθῆ μὲ τοὺς συμμαθητές του τὴ σκληρὴ ζωὴ τοῦ στρατιώτη, τὶς ὑπηρεσίες καὶ τὴν κόπωση τῶν γυμνασίων τῆς Σχολῆς. Δὲν εἶχε προνόμια ὁ ἐπίδοξος διάδοχος στὴ σχολὴ τῶν Εὐελπίδων. Καὶ τὸ μόνο, ποὺ θεωροῦσε σὰν ὑποχρέωσή του, ἦταν τὸ «προνόμιο» νὰ καταβάλῃ προσπάθειες γιὰ νὰ εἶναι πάντοτε πρῶτος στὶς ἀσκήσεις καὶ στὰ μαθήματα.

Ἀργότερα ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος — ἐπίδοξος ἀκόμη διάδοχος—βρίσκεται ἀνθυπολοχαγὸς στὸ 1ο σύνταγμα πεζικοῦ. Δὲν γίνεται καμμιὰ ἀπολύτως διάκριση μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων συναδέλφων του. Ἀντίθετα, ὁ νεαρὸς ἀνθυπολοχαγὸς - πρίγκηψ, ἐπωμίζεται τὶς πιὸ βαρειὲς καὶ τὶς δυσκολώτερες δουλειὲς τοῦ συντάγματος, ἀκριβῶς γιὰ νὰ μὴν ὑστέρηση στὴν προσφορὰ ὑπηρεσιῶν μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν. Συμπληρώνει κατόπιν τὶς σπουδές του στὸ ἐξωτερικὸ κι' ἀργότερα ὀργανώνει ὑποδειγματικὸ λόχο στὸ 1ο πεζικὸ σύνταγμα στὰ Παραπήγματα. Ἦταν πραγματικὰ μιὰ ἐξαίρετη δημιουργία ὁ πρότυπος αὐτὸς λόχος, ποὺ ἔδειχνε τὴ στρατιωτικὴ ἰδιοφυΐα τοῦ νέου ὑπολοχαγοῦ πλέον καὶ Ἐπιδόξου Διαδόχου. Καὶ ἦταν τόσο τέλεια ἡ ὀργάνωση, ὥστε ὁ στρατηγὸς Ἐντοῦ, νὰ συγχαρῆ δημοσίᾳ τὸν δημιουργὸ τοῦ ὑποδειγματικοῦ λόχου.

Εἰς τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους ὁ Γεώργιος παίρνει τὸ πρῶτο βάφτισμα τοῦ πυρός. Ἀκολουθῶντας τὸν Πατέρα του Ἀρχηστράτηγο λαβαίνει μέρος στὴν μάχη πρὸ τῆς Ἐλασσῶνος. Καὶ ἀπὸ τότε, ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ ἀρχιστρατήγου, παίρνει μέρος σ' ὅλες τὶς ἐκστρατεῖες. Στὴ φθινοπωρινὴ ἐξόρμηση πρὸς τὴ Θεσσαλονίκη, στὴ χειμερινὴ τῆς Ἠπείρου, στὴ θερινὴ τῆς Μακεδονίας κατὰ τῶν Βουλγάρων. Εἶναι πάντοτε ὁ στρατιώτης. Εἶναι ὁ ἀξιωματικὸς ποὺ ἀγρυπνεῖ, ποὺ ξεπαγιάζει στὶς χιονισμένες Ἠπειρωτικὲς πλαγιές, ποὺ καταρτίζει σχέδια, ποὺ ἀγωνίζεται. Μάχεται κι' αὐτὸς τὸν ὡραῖο ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους.

Καὶ ὅταν μετὰ πολλὰ χρόνια, ἡ Πατρίδα ζητεῖ τὶς ὑπηρεσίες Του, ὁ Διάδοχος πιὰ τοῦ Θρόνου μάχεται στὴ Μικρασία γιὰ τὴν ἐπικράτησή μας.

Ἀλλὰ ἡ πιὸ μεγάλη ὑπηρεσία τοῦ Γεωργίου Β΄, στάθηκε ἡ ἔνδοξη συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδας στὸν πόλεμο 1940 - 41. Ἔνοιωσε βαθειὰ ποιὸ ἦταν τὸ θέλημα τοῦ λαοῦ του καὶ βροντοφώνησε τὸ ΟΧΙ τῆς Ἑλλάδας, ποὺ δόνησε τὴν Οἰκουμένη τὴν αὐγὴ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ποὺ γαλβάνισε ψυχὲς σ' ὅλο τὸν κόσμο, ποὺ ἀναπτέρωσε ἐλπίδες καὶ ποὺ σκόρπισε θάρρος σ' ὅσους λιπόψυχοι ἔσκυβαν δουλόπρεπα μπροστὰ στὴ βία. Σὰν ἀληθινὸς ἡγέτης στάθηκε ἀκλόνητος τὴν ὥρα τῆς καταιγίδας καὶ μὲ ἀτσαλένιο χέρι ὡδήγησε τὸ Γένος στὴ Δόξα καὶ τὴ Νίκη.

Καὶ ὅταν ἡ ὁρμὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ λύγισε μπροστὰ στὸ βάρος τῆς σιδερόφρακτης ἐπιδρομῆς, τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος μὲ ἐπικεφαλῆς, τὸν Βασιλέα Γεώργιο δὲν λυποψύχησε. Ὑπόκυψε ἀλλὰ δὲν ὑποδουλώθηκε. Ἡ ἀδάμαστη ψυχή του, δὲν δέχθηκε συμβιβασμούς. Κι' ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄ φέρνοντας μακρυὰ ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, τοῦ Ἔθνους τὴν ἀκατάβλητη θέληση — συνέχισε τὸν ἀγῶνα μακρυὰ ἀπ' τὴ χώρα Του.

Στὴ Μέση Ἀνατολή, στὴν Ἀγγλία καὶ στὴν Ἀμερική, ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄ μάχεται πάντοτε γιὰ τὰ Ἐθνικὰ συμφέροντα.

Παρὰ τὶς δυσκολίες ὁ Γεώργιος παρέμεινε στὴ θέση του ἀσάλευτος ὑπερασπιστὴς τῶν συμφερόντων τῆς Ἑλλάδας καὶ πρωτεργάτης τῶν πεπρωμένων της.

Τὶς θλιβερὲς μεταμεσημβρινὲς ὧρες τῆς 1ης Ἀπριλίου 1947, ὁ Γεώργιος Β΄ ἔπεσε σὰν στρατιώτης ἐπὶ τῶν Ἐθνικῶν ἐπάλξεων. Ἡ Ἑλλάδα δὲν ἔκλαψε μόνο τὸν Βασιλέα της. Θρήνησε πάνω στὸν τάφο ἑνὸς ἀγωνιστῆ καὶ ὁδηγοῦ, ἑνὸς Ἐμπνευσμένου Ἡγέτη! Πένθησε γιὰ τὸν πρόωρο θάνατο ἑνὸς Μεγάλου Ἕλληνα ποὺ τόσα ὑπέφερε, τόσο μόχθησε, καὶ τόσα πέτυχε γιὰ τὰ ἰδανικὰ τῆς Ἑλλάδας.

Τὴν 1ην Ἀπριλίου 1947 δὲν πέθανε ἁπλῶς ἕνας βασιλιᾶς. Πέρασε στὴν αἰωνία ζωὴ ἕνας ἥρωας!

ΕΝΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠ' ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ «ΟΙ ΜΑΥΡΟΛΥΚΟΙ» ΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗ ΠΕΤΣΑΛΗ

Στ' Ἀθαλάσσι φούντωσε ξαφνικὰ τὸ καλοκαίρι. Πλάκωσε μιὰ ζέστη πρωτάκουστη. Ἀστραποβολοῦσε ὁ ἥλιος ὧρες ἀτέλειωτες, τσουρούφλιζε, ξερόψηνε, ἔκαιγε καὶ γῆ καὶ θάλασσα κι' ἀνθρώπους καὶ ζωντανά. Μιὰ ἄψα ἀνυπόφερτη, μιὰ κάψα πνιγερὴ ἔπεφτε ἀπὸ τὰ οὐράνια κι' ἔφερνε τὸν πυρετὸ καὶ τὴν ἀγκούσα.

Καθένας Ἀθαλασσίτης δὲ βάσταξε κλεισμένος μέσ' τὸ σπίτι. Παραλυμένοι ὅλοι, ὅλη μέρα. Τὴ νύχτα, ραγιάδες, ἄντρες καὶ γυναῖκες, ὀβραῖοι ὀβραίϊσες, στρώναν ἔξω, σ' αὐλές, σὲ λιακωτά, σὲ χαγιάτια, στὸ δρόμο καταμεσίς καὶ πολεμοῦσαν γιὰ λίγον ὕπνο.

. . . .

Καὶ τὶς πιὸ ζεστὲς τὶς μέρες τὰ παιδιὰ δὲν τ' ἀπαρατούσανε τὰ παιχνίδια. Παιδολόϊ μαζευότανε μπρὸς στὸ Μαυρολυκέϊκο. Ἦτανε πλάτωμα κι' εἶχανε τόπο νὰ τρέξουν.

Μωρὰ ποὺ μπουσουλοῦνε μέσ' στὶς σκόνες, παιδιά, παιδόπουλα, κι' ἀγόρια καὶ παιδοῦλες. Τρέχουν, τσιρίζουν μ' ἀδοκίμαστες φωνές, τσακώνονται, χτυπιοῦνται. Ὅμως ὅλα τὰ προσωπάκια εἶναι χλωμά. Ὅλα τὰ κορμάκια εἶναι κοκκαλιάρικα. Νιάτα ἀναστημένα στὴ φτώχεια καὶ τὶς θέρμες.

Παίζουνε, χαλνᾶν τὸν κόσμο. Μιὰ ξεδοντιασμένη γριὰ ποὺ κάθεται στὴν πεζούλα, μωρολογάει μονάχη.

Ἦρθε καὶ στάθηκε δίπλα της μιὰ γυναίκα ὡς τριάντα χρονῶ μ' ἀχαμνὸ τὸ σῶμα.

— Κοτζὰμ τσούπρα γένηκε ἡ Τριανταφυλλιὰ τῆς Ἀνθῆς, λέει στὴ γριὰ κοιτώντας μιὰ παιδούλα ποὺ καθόταν ἀνακλαδισμένη χάμω μέσ' στὶς σκόνες καὶ πάλαιβε μὲ τὰ χώματα.

— Μπουγιουντὴ κουζοὺμ (μεγάλωσε τὸ κορίτσι) ἔκανε κι' ἡ γριὰ στὰ τούρκικα.

—Ἄφεριμ (μπράβο) τὸ παιδὶ πό'χει ἡ Ἀνθή! ξανάπε ἡ γυναίκα.

Τό'φτυσε, μὴν τὸ ματιάσει. Ὕστερα δὲν εἶπαν τίποτα ἄλλο. Στὴν ἀντικρυνὴ μεριὰ βγῆκε ἀπὸ τὸ Μαυρολυκέϊκο ἡ θειὰ ἡ Σμαραγδή. Στάθηκε στὸ κατῶφλι της κι' ἔβαλε τὸ χέρι μπρὸς στὰ μάτια νὰ δῆ, γιατὶ τὴ στράβωσε ὁ ἥλιος.

Εἶδε τὰ παιδιὰ νὰ πατᾶνε μεσ' στὴ λάσπη, μεσ' στὰ βρώμικα νερὰ καὶ δὲ βάσταξε:

—Ἀντέτι (συνήθειο) ποὺ τό 'χουνε καὶ τοῦτα τὰ παιδιά! Καλέ, μέσα στὶς λασπουριὲς βουτᾶτε;... Γρηγόρη!... Φίλιππα!... Παιδιά!

Ἦρθε πρῶτος ὁ Φίλιππας, ὁ πιὸ μικρός. Τρέχοντας ἔπεσε στὴν ποδιὰ τῆς μάιας του κι' ἀγκάλιασε τὰ γόνατά της μὲ τὰ μπρατσάκια του. Ζύγωσε ὕστερα κι' ὁ μεγάλος, ὁ Γρηγόρης. Γκρινιάζοντας, γιατὶ τοῦ κόψανε τὸ παιχνίδι.

Ἔτσι βρεθήκανε τά παιδιὰ κάτω ἀπ τὴ φτερούγα τῆς μητέρας, ἴσα-ἴσα τὴ στιγμὴ ποὺ χύθηκε στὸ μικρὸ τὸ πλάτωμα ξέφρενη ἡ Παναγιώτα ἡ Πυρνάρενα κι' ἔβαλε τὶς φωνές:

—Ἦρθε ὁ Ἀράπης! Ἔρχεται!... Ὁ Ἀράπης! ὁ Ἀράπης!

Κι' ἐπειδὴ κανένας δὲ σάλεψε ἀπόσωσε λαχανιασμένη:

— Καλὲ ὁ Ἀράπης!... Τὰ παιδιά!... Κρύψτε τα!

Ἡ μάνα, σὰν ν' ἄκουσε τώρα, κι' ὄρθωσε τὸ κορμί της. Ἔσφιξε ἀστόχαστα τὰ παιδιά της ἀπάνω της κι' ἔγιναν ἔτσι θαρρεῖς ἕνα, ἕνα σῶμα, ἀξεχώριστα. Εἶχε ἀγριέψει τὰ μάτι της. Τὰ ρουθούνια της παίζανε σὰν τῆς λύκαινας, ὅταν νογήσει κίνδυνο.

Γύρω της, τὸ παιδολόϊ ἀνήξερο, φωνάζει, τρέχει, τσακώνεται. Μόνο στὴν ἄλλη ἄκρια ἡ ξεδοντιασμένη ἡ βαράκοη γερόντισα σηκώθηκε μὲ κόπο στὸ ἀπαίσιο ἄκουσμα. Χτύπησε τὸ ραβδί της χάμω κι' ἔκραξε μὲ σπασμένη φωνή:

—Ἀνάθεμά σας, σταυρωτῆδες!... Παιδιά!... Παιδάκια μου!... Ἐδῶ! Ἐλᾶτε ἐδῶ, πουλάκια μου!...

. . . .

Εἴχανε κάπου δώδεκα χρόνια νὰ 'ρθοῦν, νὰ πάρουνε παιδιὰ ἀπὸ τ' Ἀθαλάσσι. Θαρρεῖς καὶ τοὺς ξέχασε τὸ ντοβλέτι τοὺς Ἀθαλασσίτες, παραριγμένους ἐδῶ στὰ πέρατα τοῦ Μοριᾶ.

Μὲ τὸν καιρό, μὲ τὶς φτώχειες, μὲ τὰ χίλια βάσανα, σάμπως νὰ θάμπωσε κι' ἡ θύμηση ἀκόμα τῶν παιδιῶν, ποὺ πάρθηκαν τὴν τελευταία φορὰ ἀπὸ τοὺς τούρκους γιὰ τὴ δούλεψη τοῦ Σουλτάνου. Σάμπως νὰ θόλωσαν μέσα στὶς μνῆμες, οἱ σκληρὲς εἰκόνες τοῦ χωρισμοῦ. Σάμπως νὰ σβήσανε οἱ ἀπελπισμένες κλάψες τῶν παιδιῶν κι' οἱ τρελλὲς στριγγλιὲς τῶν μανάδων. Μαζὶ ξεχάστηκαν οἱ φοβέρτες τῶν σταυρωτήδων, τὰ βογγητὰ ἐκεινῶν ποὺ πάσκισαν κάπου νὰ τὰ καταχωνιάσουν τὰ παιδιά τους, κι' οἱ τοῦρκοι τοὺς πιάσανε καὶ τοὺς δείρανε ἢ τοὺς κόψανε ἢ τοὺς βασανίσαν. Θεέ μου, τί λαχτάρες!

. . . .

Ὅταν ἔφτασε στὸ κονάκι τοῦ κατῆ ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔφερνε τὸ χαμπέρι, ὁ κατὴς ἦτανε καθησμένος κάτω στὴν αὐλή. στὸν ἴσκιο. Εἶχε βγάλει τὸ καφτάνι του κι' ἀνάσαινε βαρειά, πυρωμένος.

Κρατοῦσε ἀνοιγμένο στὰ χέρια ἕνα παλιὸ Κοράνι, κι' ἀραιὰ καὶ ποὺ ἔριχνε καμιὰ ματιὰ στὴ «σούρα»* ποὺ πολεμοῦσε νὰ διαβάση. Μὰ τὴν κάθε φορὰ τὰ μάτια του βασιλεύανε, κι' ἡ κεφαλή του βάραινε καὶ κουτουλοῦσε.

Ἄνοιξε ἡ αὐλόπορτα καὶ παρουσιάστηκε ὁ ἄνθρωπος. Ἕνας τριαντάρης μὲ κοντὸ φουσκωτὸ βρακὶ καὶ γυμνὲς κνῆμες. Προσκύνησε.

— Σοῦ εἶπαν, κατή μου, πὼς ἔρχεται ὁ τουρνατζήμπασης γιὰ τὸν ντουσμέ;

Ὁ κατὴς ξύπνησε.

— Ποιὸς σ' τό 'πε; ἔκανε ξαφνιασμένος, βραχνά.

—Ὁ ρουμι-μαχαλὰς εἶναι στὸ πόδι, κατή μου. Ἀπὸ κείνους τό 'μαθα κι' ἐγώ... Κι' ἦρθα νὰ σ' τὸ προφτάσω.

— Τὸν εἶδε κανένας, ορέ; ρώτησε ὅλο νεῦρα ὁ κατής.

Ὁ ἄνθρωπος μπερδεύτηκε.

— Ποιόνα, κατή μου, νὰ εἶδανε;

— Τὸν τουρνατζήμπαση, βλάκα.

— Τὸν εἴδανε, βέβαια... ἔτσι λένε... ὁ Σάββας, λέει, τοῦ Ποτάκη, κι' ὁ Παναγιώτης ὁ Ρήγανος. Τὴν ὥρα, λέει, ποὺ δουλεύανε στὰ χωράφια. Ναί, κατή μου. Καὶ σὰν τὸν εἴδανε, λέει, τὸ βάλανε στὰ πόδια, κρυφά, κι' ἤρθανε σὰν τὶς τρελλοί, νὰ τὸ μαντατέψουνε στοὺς ἐδικούς τους.

Ὁ κατὴς σηκώθηκε δύσκολα.

— Εἶναι... σιμὰ στο χωριό; ρώτησε ξεφυσώντας.

Ὁ ἄνθρωπος τά 'χασε. Μὰ ὕστερα κατάλαβε πάλι.

— Εἶναι ὥρα πολλή, κατή μου, ὥρα ἀρκετὴ ποὺ ὁ κόσμος τὸ 'χει μάθει. Ἐγὼ ἦρθα εὐτὺς νὰ σ' τὸ πῶ... Δὲν μπορεῖ νὰ πολυαργήσουνε πιά... Σὲ λίγο θά 'ναι δῶ...

Ὁ κατής, δίχως ν' ἀποκριθῆ, μπῆκε στὸ κονάκι. Ἀκούστηκαν παλαμάκια**.

Σὲ λίγο ξαναβγῆκε ὁ κατὴς φορώντας τὸ καφτάνι. Σιγανοπερπάτητος. Μὴ γαληνὸ τὸ πρόσωπό του.

— Τὶ καρτερᾶς; ρώτησε μαλακὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἔλα μαζί μου.

Βγῆκαν ἀντάμα στὸ καντούνι καὶ τράβηξαν ἀλάλητοι γιὰ τὸ Ντόρτ-γιόλ. Τσάκιζε ἀγάλια-γάλι ἡ μέρα καὶ τοῦ ἥλιου οἱ ἀχτίδες πέφτανε τώρα πολὺ λοξὰ στοὺς δρόμους ποὺ τραβᾶν κατὰ τὴ δύση. Τ' ἄλλα τὰ στενὰ τὰ πλημμύρισε κιόλας ὁ μαβὴς ὁ ἴσκιος τοῦ δειλινοῦ.

Φτάσανε στὴν πλατεία. Ἐκεῖ ἤτανε πρεπούμενο νὰ προσδεχτῆ ὁ κατὴς τὸν ἀποσταλμένο τοῦ Ντοβλετιοῦ. Καθησμένος σταυροπόδι.

Δὲν πέρασε τὸ τέταρτο τῆς ὥρας. Γροικήθηκαν φωνὲς καὶ ποδοβολητὰ ἀλόγων. Εὐτὺς ἀμέσως ὕστερα, μπούκωσε στὴ γωνιὰ ἕνα μπουλούκι τουρκάκια ποὺ τρέχανε γύρω σὲ τέσσερις κὰν πέντε καβαλάρηδες.

Βραδυποροῦσαν τ' ἄλογα καὶ γυάλιζαν τὰ πετσιά τους ἀπ' τὸν ἴδρω.

* Τὸ Κοράνι εἶναι σὲ «σοῦρες» κεφάλαια.

** Οἱ Τοῦρκοι καλοῦσαν τοὺς δούλους τους χτυπώντας τὰ παλαμάκια.

Βουτηγμένοι στὴ σκόνη οἱ καβαλαρέοι. Μπροστὰ ὁ τουρνατζήμπασης κι' ὁ κιατήπης (ὁ γραμματικός του). Πίσω τρεῖς γιανίτσαροι, ἁρματωμένοι ὡς τὰ δόντια.

Προχώρησαν καὶ σὰ φτάσανε μπρὸς στὸν κατὴ σταθήκανε. Ὁ τουρνατζήμπασης χαιρέτησε τὸν κατὴ πάνω ἀπ' τ' ἄλογο. Τὸ χέρι στὴν καρδιά, στὸ στομα, στὸ μέτωπο. Ὁ κατὴς ἀντιχαιρέτησε. Τότε μόνο ξεπέζεψαν οἱ πέντε καβαλάρηδες.

Σηκώθηκε ὁ κατής.

— Καλῶς ὅρισες, λέγει στὸν τουρνατζήμπαση. Θὰ σ' ἔχω μουσαφίρη μου στὸ κονάκι.

Κοντόχοντρος, γηραλέος ὁ κατής, ψηλὸς ἀράπαρος ὁ τουρνατζήμπασης. Εἶπε:

— Μὲ διάταξε ὁ πασᾶς νὰ φέρω γῦρο τὰ χωριὰ γιὰ παιδομάζωμα. Ποῦ θὰ κονέψουν οἱ ἄνθρωποί μου;

Ὁ κατὴς ἀπολογήθηκε:

—"Εχει θέση γιὰ ὅλους, ἀγά μου... Μὰ εἶσαι κουρασμένος, θὰ πεινᾶς. Πᾶμε στὸ κονάκι.

Εἶχε συναχτῆ λαὸς πολὺς γύρω-τριγύρω, τουρκαλάδες. Χάζευαν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, ἀμίλητοι. Σμάρια οἱ μῦγες ἀπάνω τους. Τὸ βράδυ ἐρχότανε σιγανό, σίγουρο, ν' ἁπαλύνη τὴν κάψα τῆς ἡμέρας.

— Νὰ ταΐστε τὰ ζῶα! γύρισε καὶ πρόσταξε ἄγρια ὁ τουρνατζήμπασης τοὺς γιανίτσαρους.

Προχώρησε μὲ τὸν κατή, οἱ δυό τους. Πίσω τους βάδιζε ὁ λαὸς μὲ σούσουρο μεγάλο. Μονομιᾶς εἶχαιε λυθῆ ὅλες οἱ γλῶσσες. Λίγο παραπίσω ἔρχονται οἱ γιανίτσαροι, κρατῶντας τ' ἄλογα ἀπὸ τὰ χαληνάρια. Καὶ τούτους τοὺς ἔχουν πάρει τὸ κατόπι κάμποσοι τουρκαλάδες θαυμάζοντας τ' ἅρματά τους.

. . . .

Ξημέρωσε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο. Κι' ἔλαμψε ἕνα πρωϊνὸ λιοπερίχυτο, θαυμαστό. Ζεστό, ὄχι καφτερό. Φωτερό, γαλήνιο, πεντακάθαρο. Τὸ πρωΐ. Κι' ἦταν ὡς νὰ μὴν ἐσταμάτησε ἡ ζωὴ ὅλη τὴ νύχτα. Ἡ αὐγὴ βρῆκε τὸ χωριὸ ξύπνιο. "Ενα σούρτα-φέρτα ἀδιάκοπο, ἕνα ἄνοιξε καὶ κλεῖσε ἀπὸ πόρτες, μιὰ ἀνησυχία κρυφὴ ποὺ δὲν τελειώνει.

Κι' ἴσα-ἴσα στὸν τουρκομαχαλὰ καὶ στὴν ὀβραίϊκη, ἐκεῖ προπάντων ἄντρες καὶ γυναῖκες, αὐτοὶ ποὺ δὲν τοὺς ἔπιανε ἡ ἀπειλή, ἑτοιμαστήκανε ἀποταχύ, νὰ πᾶν νὰ βροῦνε μιὰ καλὴ θέση στὸ Ντόρτ—γιόλ, νὰ δοῦν ποὺ θὰ γενῆ τὸ μάζεμα τῶν παιδιῶν. Νὰ τὴ χαροῦν τὴ φέστα.

Τοῦρκοι, μικροὶ-μεγάλοι, τουρκάλες γερόντισες, ὀβριοὶ κι' ὀβριές, ὅλος ὁ ντουνιὰς ἐξὸν ἀπὸ τοὺς χριστιανούς, συνάχτηκαν, στριμώχτηκαν στὸ μικρὸ τὸ πλάτωμα μπρὸς στὸ τζαμί, γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὸ θέαμα.

"Ακουγες ἕνα σούσουρο παράξενο, ἕνα βουητὸ ἀπὸ κουβέντες, ἀπὸ φωνές, ἀπὸ λογῆς-λογῆς θόρυβους. "Οσο ποὺ γέμισε ἡ πλατεῖα τοῦ χωριοῦ καὶ πέρσεψε κόσμος στὰ στενὰ ἕνα γῦρο.

Μόνο καταμεσὶς ἔμεινε ἄδειο μέρος ἐκεῖ ὅπου καθότανε πάντα ὁ κατὴς γιὰ νὰ δικάση. Ἐκεῖ στὴ μέση πηγαινόρχονταν, σὰν τ' ἀγρίμια στὸ κλουβί, ἔξη θεριά, ἔξη ζαπτιέδες (ἀστυνομικοί) κι' ὅλο σπρώχνανε τὸν κόσμο πίσω, γιὰ νὰ μένη τὸ τετάγωνο ἄδειο.

Ὡς χτύπαγε λοιπὸν ἡ τρίτη ὥρα τῆς ἡμέρας (ἑφτὰ τὸ πρωΐ) τὸ σούσουρο μεγάλωσε μονομιᾶς κι' ἀμέσως πάλι χαμήλωσε. "Ερχονται ὁ κατὴς κι' ὁ τουρνατζήμπασης μὲ τὸν κιατήπη, νὰ πιάσουνε δουλειά.

Καθήσαν σταυροπόδι στὰ χαλιά, ποὺ ἦταν ἁπλωμένα καταγῆς. Πίσω τους ἦρθαν καὶ σταθήκανε οἱ τρεῖς γιανίτσαροι ἁρματωμένοι ὡς τὰ δόντια. Μὲς τὴν ἴδια ὥρα, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τῆς πλατείας προχώρησε σκυφτός, ζαρωμένος, κάτασπρος, μὲ πολλὰ-πολλὰ γένεια, ὁ πάτερ-Συμεὼν ὁ Καντηλιέρης, ὁ παπάς, ὁ πρωτόγερος.

Προσκύνησε τοὺς καθησμένους. "Ομως μονάχα ὁ κατὴς τὸν ἀντιχαιρέτησε. Ὁ παπὰς ἀπόμεινε ὄρθιος μπρὸς στοὺς καθησμένους τουρκαλάδες, κρατώντας τὰ τεφτέρια του στὸ χέρι, τὰ κατάστιχα μὲ τοὺς ραγιάδες.

— Διάβαζε! διατάζει ἄγρια ὁ τουρνατζήμπασης. Πόσοι εἶναι;

Τὰ παιδιά, βουβὰ ἀπ' τὴν τρομάρα ἔχουν πάψει πιὰ τὸ κλάμμα...

Ὁ πατερ-Συμεὼν δὲν ἔχει δυνατὴ φωνή.

— Διακόσια εἰκοσιτρία τζάκια ἔχει ὁ τόπος, εἶπε τούρκικα. Ἐδῶ εἶναι τὰ κιτάπια, ἐφέντημ. Τὰ παιδιὰ ἀπὸ ἑφτὰ ὡς δέκα χρονῶ...

— Ποιὸς σοῦ 'πε νὰ σταθῆς στὰ δέκα, γκιαούρη; ξέκοψε ἄσκημα ὁ τουρνατζήμπασης. Προχώρα στὰ δεκαπέντε!

Ὁ πάτερ-Συμεὼν πάσκισε ν' ἀντιμιλήση.

— Στὰ δεκαπέντε! οὔρλιαξε ὁ τουρνατζήμπασης. Πόσοι εἶναι;

Ὁ πατερ-Συμεὼν εἶχε σκύψει στὰ τεφτέρια του, πολεμῶντας νὰ μετρήση. Μὰ τὰ χέρια του τρέμανε καὶ τὰ μάτια του εἴχανε δακρύσει. Δὲν κατάφερνε νὰ διαβάση.

— Τὸ λοιπόν; φώναξε ἀνυπόμονα ὁ τουρνατζήμπασης.

— Τὰ βγάζω πενήντα... πενηντατρία, πενηντατέσσερα... πενηνταπέντε πενηνταέξη... πενηνταεφτά... Πενηνταεφτά, ἐφέντημ.

Ὁ κιατήπης ἔγραψε τὸν ἀριθμὸ μὲ τὸ καλέμι του. Κι' ὁ κατὴς εἶπε:

- "Εντεκα παιδιὰ θὰ πάρης.

Μὰ ὁ τουρνατζήμπασης τὸν ἀντίσκοψε:

— Γιατί, κατή μου;

— "Ενας στοὺς πέντε, λέει ὁ νόμος, ἀποκρίθηκε ὁ κατὴς ἤρεμα. Κάνει ἕνδεκα στοὺς πενηνταεφτά.

— Δὲν μὲ κόφτει ὁ νόμος, κατή. Ὁ Παντισάχ—μεγάλο νά 'ναι τὸ ὄνομά του—ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ στρατό. Ἀποφάσισε νὰ σηκώση ὅσο ἀσκέρι τοῦ χρειάζεται. Θὰ πάρω δεκαπέντε παιδιὰ ἀπ' τ' Ἀθαλάσσι. Τόσα μοῦ διάταξε ὁ Ἀφέντης μου ὁ Μοράβαλης.

"Ηξερε ὁ κατής, γιὰ ποιὸ λόγο τὸ 'θελε ὁ τουρνατζήμπασης, νὰ πάρη παραπάνω παιδιὰ ἀπὸ τὸ κανονισμένο. Μὰ δὲν εἶπε λέξη. Τὸ 'ξερε, πὼς ὅλοι οἱ τουρνατζημπασήδες μαζεύουνε παραπανιστὰ παιδιά, γιὰ νὰ πᾶν ὕστερα νὰ τὰ πουλήσουνε σκλάβους γιὰ λογαριασμό τους. Μὰ δὲν ἔβγαλε τσιμουδιὰ ὁ κατής.

Ὁ τουρνατζήμπασης γυρνάει στὸν πατερ-Συμεών:

—Ἄρχινα! πρόσταξε. "Ενας-ἕνας νὰ 'ρχουνται οἱ ραγιάδες... Ποῦ εἶναι οἱ ραγιάδες; οὔρλιαξε ἀνελέητα.

Ταράχτηκε σὰν ἀπὸ κῦμα ὁ στριμωγμένος κόσμος. "Ενα σφίξιμο στὴν ἀρχή, κι' ἕνας σπασμὸς τοῦ ὄχλου. "Υστερα ἄνοιξε ἀπὸ μόνου του ἕνα πέρασμα στενὸ καὶ ξεσύρθηκαν ἐκεῖ μέσα ἐλεεινὰ ξεφτίδια οἱ χριστιανοί. Οἱ πατεράδες μὲ τ' ἀγόρια τους. "Ολοι ἔχουνε κλαμένα μάτια, ὅλοι σέρνουνε ἀπὸ τὸ χέρι ἕνα-δυὸ παιδιά. "Ολοι κοιτᾶν ξαγριεμένοι.

Ὁ πατερ-Συμεὼν ἄρχισε νὰ διαβάζη στὸ κατάστιχο.

—Ἀηδονό ουλος!... ὁ Γιώργης τοῦ Στρατῆ! Δυὸ παιδιά...

Ὁ κιατήπης γύρισε κατὰ τὸ χριστιανομάνι καὶ φώναξε μὲ ψιλὴ στεγνὴ φωνή:

—Ἀηδονόπουλος!... ὁ Γιώργης τοῦ Στρατῆ! Μπουρντά! (ἐδῶ).

Ξεχώρισε ὁ Γιώργης τοῦ Στρατῆ ἀπὸ τὸν ὄχλο μέσα, σπρώχνοντας μπροστά του δυὸ παιδιὰ ὀχτὼ καὶ δέκα χρονῶ. Τὰ παιδιὰ μήτε ποὺ κλαίγανε πιὰ ἀπ' τὴν πολλὴ τρομάρα. Ἤχαν ἀνοίξει διάπλατα τὰ μάτια τους καὶ κοίταζαν χαζά. Ὁ πατέρας μελα-

ψός, σὰν νὰ τόνε μαύρισε ἡ ἀγωνία. Δὲν ἀποτολμάει νὰ ξεστομίσῃ λέξη. Βουβὸς ἔσπρωξε τὰ παιδιά του μπρὸς στὸν ἀράπη νὰ τὰ ξετάσῃ αὐτός, ἂν εἶναι γερά, ἂν εἶναι ὄμορφα, ἂν εἶναι τοῦ γούστου του. Ἀπὸ μέσα του ὁ πατέρας ἐμουρμούρισε :

— Θεέ μου, βόηθα μας στὴ δυστυχιά μας... Σοῦ τάζω, Θεέ μου, δυὸ λαμπάδες ἴσαμε τὸ μπόϊ τῶν παιδιῶνε...

Τοῦ πήρανε τοῦ Γιώργη τὸ ἕνα τὸ παιδί. Τὸ πιὸ γερό, τὸ πιὸ ὄμορφο. Ἐκεῖνο ποὺ τὸ καμάρωνε ἴσα-ἴσα καὶ τὸ καυχιότανε.

Καὶ τότες πέρασαν στὴ σειρὰ ὅλοι οἱ Ἀθαλασσίτες χριστιανοί, ὅσοι εἴχανε ἀγόρι ἀπὸ ἑφτὰ ὥς δεκαπέντε χρονῶ. Κάλιο νὰ μὴ σοῦ τό 'χει ἡ μοῖρα σου νὰ δῇς τέτοιο κακό. Πότε ἕνας πατέρας ποὺ ἔχει τρία παιδιὰ καὶ τοῦ παίρνουνε τὰ δυό.

—Ἀμάν, ἐφέντημ, σπαραζόταν ὁ πατέρας, ἕνα παιδὶ ἀπὸ κάθε σπίτι λέει ὁ νόμος. Λυπήσου μας...

Ἀσυγκίνητος ὁ ἀράπης διάταξε τοὺς γιανίτσαρους νὰ τὰ πάρουν καὶ τὰ δυὸ παιδιά, γιατὶ καὶ τὰ δυὸ τά 'χει ἀνάγκη ὁ Σουλτάνος. Τὸν πατέρα τὸν τραβᾶνε πέρα κάτι ἄλλοι χριστιανοί, νὰ τόνε σώσουν ἀπ' τὸ καμουτσὶ τοῦ ἀράπη.

— Σκασμός ! οὔρλιαξε ὁ τουρνατζήμπασης. Μᾶς ἔπρηξες τὰ τζιέρια !

Πότε ἕνας πατέρας μὲ μοναχογιό.

— Δὲν τὰ παίρνουνε τὰ μοναχοπαίδια, μπέη μου, παρακαλοῦσε ὁ δυστυχισμένος κι' ἀγκάλιαζε τὸ παιδί του.

Μὰ ἕνας γιανίτσαρος τοῦ τὸ ἅρπαξε μέσ' ἀπ' τὰ χέρια μὲ τὸ στανιό, ἔτσι ποὺ θαρρεῖς καὶ ξέσκισε σάρκα ἀπὸ τὴ σάρκα.

Πότε μιὰ χήρα μὲ τέσσερα παιδιά, τὴ φέρνουνε μισολιπόθυμη, γιὰ νὰ τῆς πάρουνε τὸ ἕνα. Πάντα τὸ πιὸ γερό, πάντα τὸ πιὸ ὄμορφο. Οἱ ἄλλοι οἱ χριστιανοὶ τὴ σήκωσαν στὰ χέρια ἀναίσθητη, ξεμαλλιασμένη. Μὰ τό 'να ἀπ' τὰ παιδιὰ τὴν ἔχασε τὴ μάνα του καὶ βάλθηκε νὰ στριγγλιάζῃ, ἐκεῖ ἀπάνω μπρὸς στὸν ἀράπη. Τότε ἕνας γιανίτσαρος, ἕνας ποὺ βρέθηκε πιὸ κοντά, χύνεται μὲ τὸ χαντζάρι καὶ τοῦ παίρνει τὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ. Οἱ τοῦρκοι, ἀκόμα ποὺ χάζευαν γύρω-τριγύρω, πισωχωροῦν ἀπὸ τὴ φρίκη.

Τώρα, ὅσο ἀνεβαίνει ὁ ἥλιος ἀνάβει ἡ γῆς, ἀνάβει κι' ὁ ἀέρας, ἀνάψαν καὶ τὰ αἵματα. Κρύος ἵδρωτας περιχύνει ὁλονῶν τὰ κορμιά, κι' ἄξαφνα πάλι καφτὸς ἵδρωτας τὰ ζεματάει. Ὁ φόβος, ἡ ζέστη, ἡ τρομάρα, ἡ λάβρα.

Μονομιᾶς ἀκουστήκανε στριγγλιὲς γυναίκειες. Κάποια ποὺ τά 'χασε τὰ λογικά της. Γιὰ νὰ μὴ τὴ σφάξῃ ὁ τοῦρκος, τῆς μπουκώνουνε οἱ δικοί της τὸ στόμα μὲ τὸν ποδόγυρό της, τὴν ἀρπᾶνε στὰ χέρια καὶ τὴν πᾶνε σπίτι της. Νὰ τὴ δέσουν. Γιατὶ οἱ δαιμόνοι μπήκανε μέσα της καὶ χτυπιοῦνται.

Περνοῦσε ἡ ὥρα. Σωνόταν ἀγάλι-ἀγάλι τὸ κατάστιχο.

Ὁ πατερ-Συμεὼν φωνάζει ὅσο μπορεῖ πιὸ καθαρά :

— Πάνου !... ὁ Μελέτης τοῦ Κωστῆ ! Δυὸ παιδιά !

Κανένας δὲν παρουσιάστηκε. Οἱ γιανίτσαροι ἑτοιμαστήκανε νὰ ψάξουν νὰ τὸν βροῦνε. Ὁ τουρνατζήμπασης ὅμως κάνει νόημα στὸν πατερ-Συμεών :

— Παρακάτω. Λέγε. Ὁ Πάνου ἐξαιρέθηκε ἀπὸ τὸν πασά.

Κι' ὅλοι καταλάβανε, πὼς ὁ Πάνου εἶχε ἀκριβοπληρώσει, γιὰ νὰ σώσει τὰ παιδιά του.

Φώναξαν ἄλλον ὕστερα. Κι' ἄλλον ἀκόμα. Κι' ἄλλον. Ὅλοι περνᾶνε, ὅσοι ἔχουνε παιδί. Κι' ἂν βρεθῇ, πὼς ἔγινε κανένα λάθος στὸν κατάλογο, ὁ τουρνατζήμπασης σκυλιάζει. Βρίζει τὸν παπά, βλαστημάει, ἀνταριάζει τὸν κόσμο.

— Θὰ σοῦ τὰ ξεριζώσω τὰ γένεια σου, παπά, τρίχα τὴν τρίχα ! φοβερίζει μὲ κακὸ μάτι.

Ἄλλος γονιός, σὲ λίγο, παρουσιάσε ἕνα παιδί.

— Ποῦ τό 'χεις τ' ἄλλο, ορέ ! Τό 'κρυψες σκυλί ; ἔσκουξε ὁ ἀράπης.

— Εἶναι παντρεμένο πασά μου, τραύλισε ὁ ἄνθρωπος καὶ τά 'χε χαμένα. Τὸ πάντρεψα ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια.

— Νὰ μοῦ τὸ φέρουν ἐδῶ... παρευτύς ! βγάζει φετφὰ ὁ τουρνατζήμπασης οὐρλιάζοντας. Παντρεμένος θά 'ναι πιὸ καλός.

— Πάρτε τον πέρα, ἔκανε μὲ ἀπάθεια στοὺς γιανίτσαρους ὁ τουρνατζήμπασης. Ὅσο ποὺ νά 'ρθῃ ὁ παντρεμένος... ἄλλον παπά ! Ποιὸς ἄλλος εἶναι ;

— Μαυρόλυκος ! Ὁ Στέφανος τοῦ Στάθη ! διάβασε ὁ πάτερ-Συμεὼν μὲ ψόφια φωνή.

Ὁ Στέφανος τοῦ Στάθη ! ξανάπε ὁ κιατήπης. Δυὸ παιδιά.

Καμμιὰν ἀπόκριση.

— Μαυρόλυκος ! Ποῦ εἶν' ὁ Στέφανος ! Ὁ Στέφανος τοῦ Στάθη ! Ὁ Μαυρόλυκος ! κράζουνε ἐδῶ κ' ἐκεῖ οἱ χριστιανοὶ σὰν ἀπὸ ἀντίλαλο.

Κεφάλια ὀρθώθηκαν, πρόσωπα γύρισαν πίσω, δεξιά, ἀριστερά. Τίποτα. Ὁ ἀράπης στράφηκε ἄγρια στοὺς γιανίτσαρους.

— Νὰ μοῦ τόνε φέρουνε ! φώναξε σὰν τρελλός. Δεμένο !

Ξαναστράφηκε στὸν πατερ-Συμεών :

— Τί τοὺς ἔκανες αὐτοὺς ὅλους, ορὲ γκιαούρη ;... Θὰ σᾶς σουβλίσω ζαγάρια !... Λέγε παρακάτω ! Λέγε !

Ἔτσι, μὲ τὰ βάσανα, μὲ κομπιάσματα φριχτά, μὲ βρισιές, μὲ τὸ αἷμα, ἀποσώσανε τὸ διάβασμα τοῦ κατάστιχου. Κοντοζύγωνε μεσημέρι. Ἡ ὄγδοη ὥρα τῆς ἡμέρας. Ἡ κάψα ἡ καλοκαιρινὴ ποὺ ζαλίζει, ποὺ πυρώνει καὶ κορώνει τὴ δίψα...

Τὸν Νικολάκη τὸ Ματαπᾶ τόνε φέρανε μὲ τὸ ζόρι. Αὐτὸν ποὺ σκότωσε χτὲς βράδι τό 'να τὸ παιδί, γιὰ νὰ σώσῃ τ' ἄλλο.

— Τί κρύφτηκες ; ρέκαξε ὁ τουρνατζήμπασης.

—Ἀγά μου, ψὲς πέθανε τό 'να μου τὸ παιδί. Μοῦ 'μεινε τοῦτο. Λυπήσου μας, τὴ γριά μου κι' ἐμένα. Τοῦτο δῶ ... (κι' ἔδειξε τὸ παιδί του ποὺ 'χε ἀπομείνει) τοῦτο δῶ εἶναι ἀρρωστιάρικο, εἶναι βλαμμένο, ἀγά μου, ἄσε μᾶς το...

Ὁ ἀράπης χαχάνισε περιφρονητικὰ καὶ τ' ἄσπρα δόντια του γιαλίσανε μεσ' τὴν κατάμαυρη τὴ μούρη του. Ἔκανε νόημα στὸ γιανίτσαρο νὰ πάρῃ τὸ παιδί. Ὁ ραγιὰς ἐσκύλιασε. Θολώσανε τὰ μάτια του καὶ δὲν εἶδε μπροστά του. Τὴν ὥρα ποὺ ὁ γιανίτσαρος ἁπλώνει νὰ πιάσῃ τὸ παιδί, ὁ Νικολάκης ὁ Ματαπᾶς τραβάει ἕνα στιλέτο ἀπ' τὸ ζουνάρι του καὶ χύνεται νὰ χτυπήσῃ. Δὲν πρόκανε. Μιὰ χαντζαριὰ τοῦ κόβει τὸ χέρι. Τὸ χέρι ποὺ 'χε δώσει τὸ θάνατο στὸ ἴδιο του τὸ παιδί, γιὰ νὰ σώσῃ τὸ ἄλλο. Μὰ οὔτε καὶ τ' ἄλλο σώθηκε. Οὐδὲ κι' ὁ Νικολάκης. Μιὰ δεύτερη χαντζαριὰ τόνε βάρεσαι στὸ κεφάλι. Σωριάστηκε...

Στὸ ἀναμεταξύ, ἕνας γιανίτσαρος μαζὶ μὲ δυὸ ζαπτιέδες εἴχανε βγῇ στὸ κυνήγι τῶν χριστιανῶν, ἐκεινῶν ποὺ λείψανε ὅταν φωνάξαν τ' ὄνομά τους.

Δὲν ἄργησαν νὰ 'ρθοῦνε πίσω. Πρῶτον ἐφέραν ἕνα ραγιὰ ποὺ εἶχε τὸ πρόσωπο βουτηγμένο στὸ αἷμα.

— Ποῦ ἤσουνε ὀρέ ; ἔσκουξε ὁ τουρνατζήμπασης. Μήπως καὶ θάρρεψες, πὼς θὰ τὰ κρύψης τ' ἀποσπόρια σου ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ Ἀλλάχ ! Εἴκοσι καμτσικιὲς τὶς ἀξίζεις, σκύλε. Χάϊντε καὶ χαλάλι σου !... Πάρτε τον !... Ἐσύ ; Ἐσὺ ποῦ ἤσουνα ; γύρισε κι' εἶπε σ' ἕναν ἄλλο, ποὺ 'χε πέσει κατάχαμα μπροστά του καὶ παρακαλοῦσε γιὰ τὴ ζωή του καὶ γιὰ τῶν παιδιῶν του τὴ ζωή.

— Πόσοι λείπουν ἀκόμη ; κραίνει ὁ τουρνατζήμπασης.

— Δυὸ λείπουνε, ἐφέντημ, ἀπάντησε ὁ ζαπτιές. Ὁ Νῖκος τοῦ Βαρνακιώτη μὲ τὸ παιδί του κι' ἄλλος ἕνας ... ἕνας.

— Ὁ Στέφανος τοῦ Στάθη, ἐξήγησε κάποιος.

Λαχανιασμένος στέκει ὁ ζαπτιές. Κι' ἔχει αἵματα στὰ χέρια. Ὁ τουρνατζήμπασης τὸν κοίταξε στὰ μάτια.

— Τί τρέχει, ὀρέ ; τοῦ κάνει.

— Ἐφέντημ, ὁ Στέφανος τοῦ Στάθη μαχαίρωσε τὸ γιανίτσαρό σου. Κι' ὕστερα πιστόλισε τὸ Χασάν... τὸ ζαπτιέ...

Ὁ ἀράπης πετάχτηκε ἀπάνω. Ἄσπρα τὰ μάτια του, ὁλοστρόγγυλα, ἄσπρα τὰ δόντια του.

— Τὸ ξεκάνανε, τὸ σκυλί ; Ποῦ 'ναι

(Συνέχεια στὴ σελίδα 166)

Γελᾶτε

Ἔχουμε φῶς !

—Μίμη, ποιὸ εἶναι χρησιμώτερο, ὁ ἥλιος ἢ τὸ φεγγάρι ;

—Τὸ φεγγάρι.

—Γιατί Μίμη ;

—Γιατὶ τὸ φεγγάρι μᾶς φωτίζει τὴ νύχτα ποὺ δὲν ἔχουμε φῶς, ἐνῶ ὁ ἥλιος μᾶς φωτίζει τὴν ἡμέρα ποὺ ἔχουμε φῶς !

Ποῦ ἀλλοῦ ;

Ὁ δάσκαλος (δείχνοντας δυὸ σημεῖα στὸ μαυροπίνακα) :

— Δυὸ σωφὲρ ξεκινοῦν ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτὰ σημεῖα, ὁ ἕνας μὲ ταχύτητα 90 χιλιόμετρα κι' ὁ ἄλλος μὲ 120. Λέγε Δημητριάδη ποῦ πρέπει νὰ συναντηθοῦν ;

— Στὸ Νοσοκομεῖο !

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΗΣ 25ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ

Στὸν φετεινὸ ἑορτασμὸ τῆς 25ης Μαρτίου, ἡ ἐμφάνιση τῶν ἀνταρτόπληκτων παιδιῶν ποὺ ζοῦν στὶς παιδοπόλεις τῆς Ἀττικῆς, προκάλεσε φρενίτιδα ἐνθουσιασμοῦ. Ἡ παρέλασή τους μπροστὰ στὸ Μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη, ὅπου κατέθεσαν στεφάνι ἀπὸ φύλλα δάφνης, σκόρπισε ρίγη συγκινήσεως στὸ ἄπειρο πλῆθος ποὺ θαύμασε τὸ ὡραῖο παράστημά τους καὶ τὸν ρυθμὸ τοῦ βηματισμοῦ τους.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ο ΘΑΝΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΧΩΡΙΑΝΟΙ ΤΟΥ

Στὸ σπίτι τοῦ Θάνου ὅτι εἶχαν δειπνήσει καὶ κάθονταν, ὅπως κάθε βράδυ, γύρω ἀπ᾽ τὴ φωτιά, στὸ παραγώνι, κουβεντιάζοντας.

Ἦταν ἀκόμη πολὺ νωρίς, γιατὶ στὸ σπίτι τοῦ Θάνου, ὅπως καὶ στ᾽ ἄλλα σπίτια τοῦ χωριοῦ, οἱ ἄνθρωποι δειπνοῦν τὸ σούρουπο, πέφτουν νὰ κοιμηθοῦν νωρὶς καὶ ξυπνοῦν χαράματα, νὰ πιάσουν δουλειὰ πρὶν σκάση ὁ ἥλιος. Χέρια περισευούμενα δὲν ἔχουν καὶ ἡ δουλειὰ στὰ χωράφια ποτὲ δὲν ἀπολείπει. Στὸ χωριὸ δουλεύουν μὲ τὸν ἥλιο. Ὅσο χαράζει στὸν οὐρανὸ τὴν πορεία του, ὁ χωριάτης δὲ μένει ὀκνός. Μόνο στὶς πολιτεῖες μετροῦν τὴ δουλειά τους μὲ τὶς ὧρες.

Τούτη ἡ ὥρα ὕστερ᾽ ἀπ᾽ τὸ δεῖπνο, ἦταν ἡ καλύτερη τῆς μέρα. Ἡ ὥρα τῆς ξεκούρασης ὕστερ᾽ ἀπ᾽ τὸ μόχθο, ὅπου γονεῖς καὶ παιδιὰ ἔσμιγαν καὶ χαίρονταν τὴ συντροφιά τους. Αὐτὴ τὴν ὥρα ὁ Θάνος διηγόταν τὰ νέα τοῦ σχολείου κι᾽ ὁ παποὺς τὰ νέα τοῦ χωριοῦ. Αὐτὴ τὴν ὥρα ἔλεγε ὁ πατέρας καμμιὰ ἱστορία ἀπ᾽ τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν στρατιώτης ἢ τίποτα ἄλλο, ὅσο νὰ πάνε τὰ παιδιὰ νὰ κοιμηθοῦν καὶ ν᾽ ἀρχίσουν οἱ γυναῖκες τὸ νυχτέρι. Περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ὥρα τῆς ἡμέρας, ἔνοιωθε τότε ὁ Θάνος πὼς ζοῦσε μέσα σὲ μιὰ εὐτυχισμένη οἰκογένεια. Κι᾽ αὐτὴ ἡ ἐντύπωση ζέσταινε τὴν καρδιά του, ὅπως ζέσταινε τὸ κορμί του ἡ φωτιὰ ποὺ τριζοβολοῦσε χαρούμενα στὸ παραγώνι.

Ὁ παποὺς τοὺς εἶχε διηγηθῆ ἐκεῖνο τὸ βράδυ μιὰ ἱστορία ποὺ τὴν εἶχε διαβάσει κάποιος χωριανὸς τὸ ἴδιο ἀπόγευμα στὸ καφενεῖο, γιατὶ τὴν ἔγραφαν οἱ ἐφημερίδες. Ἕνα ἀεροπλάνο, λέει, πετώντας ἐπάνω ἀπ᾽ τὸν ὠκεανό, διέκρινε μιὰ βάρκα ποὺ ἐπάλευε μὲ τὰ κύματα. Κι᾽ ἔστειλε μήνυμα μὲ τὸν ἀσύρματο σ᾽ ἕνα ὑπερωκεάνειο, ποὺ ἄλλαξε τὴν πορεία του. Καὶ πῆγε καὶ γλύτωσε τὸν ψαρὰ ποὺ βρισκόταν στὴ βάρκα.

— Αὐτοὶ εἶναι ἄνθρωποι, αὐτοὶ εἶναι χριστιανοί, ἔλεγε ὁ παπούς. Ποὺ σταματᾶνε ἕνα ὑπερωκεάνειο γιὰ νὰ βοηθήσουν μιὰ βαρκούλα.

— Αὐτὸ ἦταν τὸ σωστό. Εἶπε κι᾽ ὁ πατέρας τοῦ Θάνου.

Ὁ παποὺς ἄνοιξε τὸ στόμα του κάτι νὰ πῆ, μὰ δὲν πρόφτασε. Κάποιος χτυποῦσε στὴν πόρτα.

Ὁ Θάνος βιάστηκε νὰ τραβήξη τὸ σύρτη.

Στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας φάνηκε ἕνας χωριανός τους. Τὰ μάτια του ἔδειχναν μεγάλη ἀνησυχία καὶ τὸ χλωμὸ πρόσωπό του ἦταν ἀναστατωμένο.

— Καλησπέρα, εἶπε σιγά.

—Ἐσύ ᾽σαι κὺρ Βασίλη; Κόπιασε μέσα; ἔκανε ἡ μητέρα. Τί εἶναι; τί τρέχει;

—Ἡ γυναίκα μου..., ψιθύρισε ὁ ἄνθρωπος.

— Εἶναι ἀνήμπορη;

— Ναί... Ἔχει ἕνα πόνο... Καίγεται ἀπ᾽ τὴ θέρμη. Δὲν ξέρω τί νὰ κάνω...

Ἡ μητέρα κοιτάχτηκε μὲ τὸν πατέρα.

— Πρέπει νὰ φέρης τὸ γιατρό, εἶπε ὁ πατέρας.

— Ναί, μὰ τὸ λεωφορεῖο περνάει μόνο τὸ πρωΐ. Ἄλλο αὐτοκίνητο δὲν εἶναι στὸ χωριό...

— Καλά... Ἄκου... Θὰ πάω στὸ Θύμιο νὰ μοῦ δώση τὸ μουλάρι του νὰ κατεβῶ ὧς τὸ κάτω τὸ χωριό. Ἐκεῖ θὰ βρῶ αὐτοκίνητο. Σὲ δυὸ ὧρες τὸ πολύ, θἄχω φέρει τὸ γιατρό, εἶπε ὁ πατέρας.

— Νὰ πάω ἐγώ, τὸν ἔκοψε ὁ κὺρ Βασίλης.

—Ἆ! μπά! Τί λὲς γείτονα! Ἐσὺ νὰ κάτσης μὲ τὴν ἄρρωστη. Μπορεῖ νὰ σὲ χρειαστῆ...

— Θἄρθω νὰ κοιτάξω τὰ παιδιά, εἶπε ἡ μητέρα ποὺ εἶχε κιόλας λύσει τὴν ποδιά της. Καὶ νὰ φροντίσω τὴ γυναίκα σου ὥσπου νἄρθη ὁ γιατρός.

Ὁ κὺρ Βασίλης δὲν ἔφερε ἀντίρρηση... Ἤξερε ὁ φτωχὸς ἄνθρωπος, πὼς τούτη τὴ δύσκολη στιγμὴ εἶχε ἀνάγκη ἀπ᾽ τὴ βοήθεια τῶν γειτόνων του, μεγαλοφαμελίτης καθὼς ἦταν μὲ τέσσερα μικρὰ παιδιά. Καὶ τὰ πολλὰ λόγια εἶναι φτώχια...

Ὁ παποὺς τὸν τράβηξε κατὰ μέρος.

—Ἄκου Βασίλη, τοῦ εἶπε. Ἂν σοῦ χρειάζονται χρήματα, ἐδῶ εἶμαι...

— Θὰ μὲ ὑποχρεώσης, εἶπε ὁ κὺρ Βασίλης. Βλέπεις, ἔπεσε ἡ τιμὴ τοῦ σταριοῦ καὶ τὸ κράτησα. Ταχιὰ σὰν τὸ πουλήσω...

— Καλὰ Βασίλη. Ἀπὸ σένα δὲν πρόκειται νὰ τὰ χάσω...

Ὁ πατέρας στὸ μεταξὺ εἶχε ντυθῆ.

—Ἕτοιμος Βασίλη. Πᾶμε, εἶπε.

Βγῆκαν μαζὶ κι᾽ οἱ τρεῖς, ὁ πατέρας, ἡ μητέρα κι᾽ ὁ γείτονας.

Ὅταν ἔφυγαν, ἡ γιαγιά, εἶπε:

—Ἐλπίζω ἡ κυρὰ Βασίλαινα νὰ μὴν ἔχη τίποτα σοβαρό...

— Κι᾽ ἂν ἔχη, θὰ τὴν κατεβάσουν στὴν Ἀθήνα. Ἐκεῖ εἶναι νοσοκομεῖα σπουδαῖα, μὲ γιατροὺς φημισμένους. Ὅτι καὶ νἄχης αὐτοὶ τὸ βρίσκουν κι᾽ ἔχουν τὸν τρόπο νὰ σὲ κάνουν καλά, συμπλήρωσε ὁ παποὺς μὲ περηφάνεια.

Πάντα μιλοῦσε μὲ περηφάνεια ὁ παπούς, ὅταν ἔλεγε γιὰ κάτι καλὸ καὶ σπουδαῖο ποὺ ἦταν στὸν τόπο.

— Ξέρεις παποὺ τί συλλογίζομαι; εἶπε ὁ Θύμιος. Συλλογίζομαι ἐκεῖνο τὸ ὑπερωκεάνειο ποὺ εἶπες. Ποὺ σταμάτησε γιὰ νὰ σώση τὴ βαρκούλα...

Στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας φάνηκε ὁ κὺρ Βασίλης...

— Καταλαβαίνω γιατὶ τὸ λὲς Θάνο; ἔκανε χαμογελώντας ὁ παπούς... Ναί. Σωστὰ τὸ συλλογίστηκες. Τὰ νοσοκομεῖα στὶς μεγάλες πολιτεῖες, εἶναι κρατικά. Κι᾽ ἐκεῖ κοιτάζουν τὸν κόσμο χάρισμα, οἱ πιὸ φημισμένοι γιατροὶ τοῦ τόπου. Ἔχουν μέσα ἐργαστήρια καὶ μηχανήματα, ποὺ νὰ χάνης τὸ μυαλό σου... Κι᾽ ὅλ᾽ αὐτά, γιὰ τὸν κοσμάκι. Ναί, ἕνα μεγάλο ὑπερωκεάνειο εἶναι τὸ κράτος, ἕτοιμο νὰ βοηθήση καὶ τὴν παραμικρὴ βαρκούλα ποὺ βρίσκεται σὲ κίνδυνο. Ἂν πᾶνε τὴ γυναῖκα τοῦ κὺρ Βασίλη στὴν Ἀθήνα, στὸ νοσοκομεῖο θὰ τῆς κάνουν γιὰ νὰ τὴ γειάνουν, ὅλα ὅσα ἔχει βρῆ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὶς ἀρρώστιες. **«Ὅλοι γιὰ τὸν ἕναν»** εἶναι ὁ πρῶτος νόμος τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀποφάσισαν νὰ ζήσουν μαζύ, καὶ νὰ φτιάσουν μιὰ κοινωνία... Μιὰ κυψέλη, σὰν νὰ ποῦμε...

—Ὅμως, πρὶν ἀπ᾽ τὸ κράτος, οἱ δικοί μας γνοιάστηκαν τὴν κυρὰ Βασίλαινα, εἶπε ὁ Θάνος. Ὁ πατέρας ἔτρεξε γιὰ τὸ γιατρό, κι᾽ ἡ μητέρα πῆγε νὰ τὴν φροντίση καὶ νὰ δῆ μὴ θέλουν τίποτα τὰ παιδιά της.

— Τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λες Θάνο; τὸν ἔκοψε ὁ παπούς. Θέλει καὶ ρώτημα πὼς ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνη; **«Ὅλοι γιὰ τὸν ἕνα»**, ναί, μὰ πρῶτα-πρῶτα αὐτὸ θὰ γίνη μέσα στὴν οἰκογένεια. Κι᾽ ὅταν ἡ οἰκογένεια δὲ φτάνει νὰ τὰ βγάλη πέρα μοναχή της, ὅπως τώρα ὁ κυρ Βασίλης ποὺ ἔχει ὅλο μικροπαίδια, τότε θὰ βοηθήση ὁ κάθε χωριανὸς σὰ νἆναι ὑπόθεση δική του... Ἐμεῖς, οἱ λίγοι κάτοικοι στὸ κάθε χωριὸ τοῦ τόπου, εἴμαστε σὰν μιὰ μεγάλη οἰκογένεια. Εἴμαστε μιὰ ξεχωριστὴ κερήθρα μέσα στὴν κυψέλη ποὺ εἶναι τὸ κράτος. Ἕνα κομμάτι τῆς κυψέλης, ἕνα μέρος της, κι᾽ ὅμως ἕνα κομμάτι της ξεχωριστό... Μᾶς δένουν πολλὰ πράγματα ὅλους μαζὶ ἐμᾶς τοὺς χωριανούς. Τὰ σπίτια ὅπου γεννηθήκαμε

Ἡ θρησκευτική μας στήλη

ΠΩΣ ΒΡΙΣΚΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΤΗ ΧΑΡΑ

Ὅπως εἴχαμε πῆ τὴν περασμένη φορά, πολλοὶ ἀπὸ μᾶς προσπαθοῦν νὰ βροῦν τὴ χαρὰ μὲ τὸ νὰ ἀποκτήσουν κάτι. Ὁ Κύριος, ὅμως, μὲ τὸ παράδειγμά Του, μᾶς ἔδειξε ἕναν ἄλλον τρόπο: Νὰ βρῆς τὴ χαρὰ ὄχι παίρνοντας, ἀλλὰ δίνοντας κάτι.

Καὶ τὸ «κάτι» αὐτὸ πρέπει νὰ σοῦ κοστίζη, πρέπει νὰ μὴν εἶναι ἕνα πρᾶγμα πού τὄχεις γιὰ πέταγμα ἢ ποὺ δὲν σὲ ἐνδιαφέρει ἂν τὸ ἔχης ἢ δὲν τὸ ἔχης, ἀλλὰ κάτι ποὺ τὸ ἀγαπᾶς, ποὺ συνδέεται πολὺ μὲ τὸν ἑαυτό σου. Ὅσο πιὸ πολύ ἀγαπᾶς αὐτὸ ποὺ θὰ δώσῃς, τόσο πιὸ μεγάλη θὰ εἶναι ἡ χαρὰ ποὺ θὰ λάβῃς.

Θέλεις ὅμως νὰ ἔχῃς ἀκόμη περισσότερη χαρά; Κοίταξε αὐτὸ ποὺ θὰ δώσῃς νὰ μὴν εἶναι ἁπλῶς κάτι ἀπὸ τὰ δικά σου, ἀλλὰ κάτι ἀπὸ τὴν καρδιά σου. Ἂν, παραδείγματος χάριν, θελήσῃς νὰ κάνῃς τὸν ἄλλο χαρούμενο, τότε καὶ σὺ θὰ χαρῇς. Ἂν τὸν βοηθήσῃς σὲ κάτι, σὲ μιὰ δύσκολή του περίσταση, σὲ μιά του θλίψη, σὲ ἕνα του ζήτημα ὅπου δὲν ξέρει τί νὰ κάνῃ, τότε θὰ αἰσθανθῇς καὶ σὺ πολλὴ χαρά.

Ἂς ὑποθέσωμε ὅτι ἔχεις ἕναν συμμαθητή σου καὶ εἶναι ἀδύνατος σὲ κάποιο μάθημα, ὅπου ἐσὺ εἶσαι καλὸς μαθητής. Πότε θὰ εἶσαι πιὸ χαρούμενος καὶ πιὸ εὐχαριστημένος; Ἂν βοηθήσῃς τὸν συμμαθητή σου καὶ μάθῃ τὸ μάθημα καὶ πάρῃ κι᾽ αὐτὸς καλὸ βαθμό, ἢ ἂν κρατήσῃς αὐτὰ ποὺ ξέρεις μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό σου καὶ ἐσὺ μὲν πάρῃς καλὸ βαθμό, ὁ δὲ συμμαθητής σου ἀπορριφθῇ; Δὲν θὰ εἶναι διπλῆ ἡ χαρά σου ἄν, μαζὶ μὲ τὴ χαρὰ ποὺ θὰ ἔχῃς γιατὶ προβιβάστηκες, αἰσθάνεσαι ὅτι καὶ ἕνας ἄλλος, χάρις στὴ βοήθεια τὴ δική σου, αἰσθάνεται τὴν ἴδια χαρά;

Ὁ Κύριος, ὅπως ἀναφέραμε σὲ προηγούμενα φύλλα, ἤξερε νὰ αἰσθανθῇ τὴ χαρὰ ἀπολαμβάνοντας τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ. Εὐχαριστοῦσε μὲ ὅλη του τὴ καρδιὰ τὸ Θεὸ γιὰ τὸ φαγητὸ ποὺ ἔτρωγε, γιὰ τὴν ὄμορφη φύση ποὺ ἔβλεπε γύρω Του, γιὰ τὴ συντροφιὰ τῶν καλῶν ἀνθρώπων μὲ τοὺς ὁποίους ἐρχόταν σὲ ἐπαφή. Πιὸ μεγάλη χαρά, ὅμως, αἰσθανόταν ὅταν μποροῦσε νὰ βοηθήσῃ κάποιον εἴτε μὲ τὴν συμβουλή Του καὶ τὴ διδασκαλία Του, εἴτε μὲ τὴ θαυματουργική Του δύναμη. Ὅταν ἔκανε κάποιον ἄρρωστο καλά, ἢ ὅταν κάποιος ἁμαρτωλὸς ξαναγύριζε στὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, ἦταν γι᾽ Αὐτὸν τὸ μεγαλύτερο πανηγῦρι.

«... Ἀμήν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι». Χαιρόταν ὄχι μόνον ὁ ἴδιος, ἀλλὰ ἤξερε ὅτι μαζί Του, αἰσθανόταν τὴν ἴδια χαρὰ κι᾽ ὅλος ὁ Οὐράνιος Κόσμος.

Ἔτσι ἐξηγοῦνται καὶ ἐκεῖνα τὰ λόγια ποὺ εἶπε στὶς τελευταῖες ὧρες, πρὶν ἀπὸ τὸ Πάθος Του. Ἐνῶ σὲ λίγο θὰ ὑποστῇ τὸ μαρτύριο τοῦ σταυρικοῦ θανάτου, κι᾽ ἐνῶ τὸ ξέρει καλὰ καὶ τὸ προλέγει στοὺς μαθητάς Του, ἐν τούτοις δὲν Τὸν κυριεύει ἡ λύπη, ἀλλὰ αἰσθάνεται χαρά, καὶ ἡ τελευταία Του διδασκαλία πρὸς τοὺς μαθητάς Του κάνει λόγο γιὰ τὴ χαρά.

Πῶς ἦταν δυνατόν, σὲ τέτοιες δύσκολες ὧρες, νὰ εἶναι πλημμυρισμένη ἡ ψιχή Του ἀπὸ χαρά; Ἦταν γιατὶ ἤξερε ὅτι δίδοντας ὄχι ἁπλῶς κάτι ἀπὸ τὸν ἑαυτό Του, ἀλλὰ θυσιάζοντας ὁλόκληρη τὴν ὕπαρξή Του γιὰ τοὺς ἄλλους, ἔδινε τὴν δινατότητα σὲ ἑκατομμύρια καὶ δισεκατομμύρια καὶ τρισεκατομμύρια ἀνθρώπων, νὰ αἰσθανθοῦν τὴ χαρὰ καὶ νὰ τὴν ἔχουν στὴν καρδιά τους γιὰ πάντα.

Τέλος, κάτι ἄλλο, σχετικὸ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ποὺ μᾶς δείχνει ὁ Κύριος γιὰ νὰ ἀποκτήσωμε τὴ χαρά. Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, εἶναι στὸ χέρι τοῦ καθενὸς νὰ ἀποκτήσῃ τὴ χαρά. Ἐνῶ μὲ τὸν τρόπο ποὺ συνήθως προσπαθοῦμε ἐμεῖς νὰ ἀποκτήσωμε τὴ χαρά, δὲν εἶναι πάντοτε εὔκολο πρᾶγμα νὰ τὸ πετύχωμε. Κάθε μέρα, κάθε στιγμή, μπορεῖς νὰ κάνῃς κάτι γιὰ τὸν ἄλλον, εἶσαι σὲ θέση κάποιον νὰ βοηθήσῃς. Ἐνὼ δὲν εἶναι πάντα στὸ χέρι σου κάθε μέρα, κάθε στιγμή, νὰ ἀποκτᾶς χρήματα, κτήματα, ἀξιώματα, δόξες καὶ τὰ ὅμοια, μὲ τὰ ὁποῖα νομίζουν μερικοὶ πὼς θὰ ἀποκτήσουν τὴ χαρά.

Συμπέρασμα;

Μὰ φαίνεται μόνο του. Ἕνας ἀσφαλὴς τρόπος γιὰ νὰ ἀποκτήσωμε τὴ χαρὰ εἶναι νὰ κάνωμε πάντοτε στοὺς γύρω μας τὸ καλό.

Πάτερ Ἱερώνυμος

εἶναι τὸ ἕνα δίπλα στ᾽ ἄλλο, ὅπως συνορεύουν καὶ τὰ χωράφια μας... Ἡ ἴδια πλούσια σοδειὰ κάνει τὴ χρονιὰ καλὴ γιὰ ὅλους καὶ οἱ ἴδιες θεομηνίες μᾶς φέρνουν καταστροφὲς καὶ φτώχια. Πᾶμε κάθε Κυριακὴ στὴν ἴδια ἐκκλησιά, μαθαίνουμε γράμματα στὸ ἴδιο σχολεῖο κι᾽ ὅταν ἔρθῃ ὁ καιρὸς νὰ κλείσουμε τὰ μάτια μας, θ᾽ ἀναπαυτοῦμε ὅλοι πλάϊ-πλάϊ, στὸ ἴδιο περιβόλι μὲ τὰ κυπαρίσσια. Ὁλόκληρη ἡ Ἑλλάδα εἶναι πατρίδα μας, μὰ σὲ τοῦτο τὸ κομμάτι τῆς χώρας ἔχουμε στεριώσει, ἐμεῖς καὶ τὰ σπίτια μας... Ἐδῶ ζοῦμε, στὸ χωριό μας... Κι᾽ ἂν εἶναι ἄλλοι ποὺ φροντίζουν γιὸ τὴν προκοπὴ καὶ τὸ μεγαλεῖο ὁλόκληρου τοῦ τόπου, σὲ μᾶς ἔλαχε τὸ χρέος, νὰ φροντίσωμε ἰδιαίτερα γιὰ τὴν προκοπὴ τούτου τοῦ κομματιοῦ τῆς Ἑλλάδας ὅπου ἔχουμε τὰ χωράφια μας κι᾽ ὅπου κατοικοῦμε. Εἶδες μὲ τὰ ἴδια σου τὰ μάτια ἀποψε Θάνο, πόσο ἀνάγκη ἔχουμε ὅλοι ἐμεῖς οἱ φτωχοὶ χωριανοὶ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον... Εἶδες καὶ πόσο πρόθυμα τρέχει ὁ καθένας νὸ βοηθήσῃ τὸν διπλανό του, ὅταν ἔχει τὴν ἀνάγκη του. Γιατὶ εἴμαστε μιὰ μεγάλη οἰκογένεια κι᾽ ὁ κανόνας «**ὅλοι γιὰ τὸν ἕναν**» ὅταν αὐτὸς ὁ ἕνας ἔχει τὴν ἀνάνκη τῶν ἄλλων, πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται, ἂν θέλωμε νὰ ζήσωμε καλὰ καὶ μονιασμένοι. Ὅμως εἶναι ἕνας δεύτερσς κανόνας ποὺ συμπληρώνει τὸν πρῶτο, κι᾽ εἶναι πιὸ δύσκολος στὴν ἐφαρμογή του ἀπ᾽ αὐτόν. Εἶναι ὁ κανόνας «**ὁ ἕνας γιὰ ὅλους**».

— Ναὶ παπού... Ἔχεις δίκηο νὰ λὲς πὼς εἶναι δύσκολος, ἔκανε ὁ Θάνος. Κι᾽ ἐγὼ ἀκόμη δὲν τὸν καταλαβαίνω καλά...

— Γιὰ νὰ τὸν καταλάβῃς καλὰ παιδί μου, συνέχισε ὁ παπούς, πρέπει νὰ σοῦ ἐξηγήσω τὶ εἶναι «κοινότητα»... Ξέρεις πὼς τὸ χωριό μας, εἶναι μιὰ κοινότητα, ἀκοῦς νὰ φωνάζουν κάποιον «Πρόεδρο τῆς Κοινότητας». Τί ὅμως ἀκριβῶς σημαίνει αὐτό; Ἕνας δῆμος, μιὰ κοινότητα τί ἀκριβῶς εἶναι; Γιατί ὑπάρχουν; Καὶ κυρίως, οἱ κάτοικοι ποὺ ἀνήκουν σ᾽ αὐτὸν τὸν δῆμο καὶ σ᾽ αὐτὴν τὴν κοινότητα, τί ἰδιαίτερα χρέη ἔχουν ἀπέναντι στό δῆμο καὶ στὴν Κοινότητά τους; Καὶ πῶς δένεται ἡ κοινότητα μέσα σ᾽ ὁλόκληρο τὸ κράτος; Αὐτὰ ὅμως Θάνο μου, δὲν εἶναι κουβέντες γιὰ μετὰ τὸ δεῖπνο... Τὰ μάτια σου πεταλουδίζουν... Πήγαινε νὰ κοιμηθῇς παιδί μου, κι᾽ αὔριο θυμήσου μου νὰ μιλήσωμε γι᾽ αὐτό...

— Καληνύχτα παπού, εἶπε ὁ Θάνος. Καὶ βέβαια θὰ στὸ θυμίσω! Εἶναι καιρὸς ποὺ θέλω νὰ μάθω τί εἶναι ἡ Κοινότητα.

Μαρίνα Κ.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΙΧΟΣ

Τὸ Κρινάκι

Θυμᾶμαι ἕνα ἁπλὸ Κρινάκι
κάποιο τῆς ἀνοιξιάτικης δροσᾶτο πρωινό,
ντυμένο καθαρὸ φορεματάκι.
Ἦταν σὰν ἕνα κοριτσάκι ταπεινό!

Τὸ ἴδιο τοῦτο κρίνο τὄχε φέρει,
ἀπὸ τοῦ λόφου τὴν ἀνθόσπαρτη πλαγιὰ
ἕνα πρωΐ, τοῦ Γαβριὴλ τὸ χέρι,
γιὰ νὰ τὸ δώσῃ στὴν καλή μας Παναγιά!

Ὢ Θέ μου, Σὺ ποὺ ἀγαπᾶς ἀλήθεια,
κάθε ἁπλὸ καὶ ταπεινὸ σ᾽ αὐτὴ τὴ γῆς,
κάνε καὶ τὴν καρδιά μας μέσ᾽ στὰ στήθεια,
ἁπλῆ κι᾽ ἁγνὴ σὰν τὸ Κρινάκι τῆς αὐγῆς.

Ν. Καμβύσης

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

Πῶς δὲν σαπίζουν οἱ πάσσαλοι

Τὸ κάρβουνο στὴ συνειθισμένη θερμοκρασία δὲν ἀλλοιώνεται ἀπὸ τὸν ἀέρα. Οἱ μαῦρες εἰκόνες ποὺ τὸ χρῶμα τους ἔχει κύρια βάση τὸ κάρβουνο (στὴ μορφὴ καπνιᾶς) διατηροῦνται ἐπ' ἄπειρο ἀμετάβλητες καὶ ζωηρές. Τὰ παμπάλαια χειρόγραφα ποὺ ἀνακαλύφτηκαν κατὰ τὶς ἀνασκαφὲς τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Ἰταλίας Ἡράκλειο, ἀποτελοῦν μιὰ ἀδιάψευστη ἀπόδειξη. Ὅλα τὰ γράμματα τῶν χειρογράφων ἐκείνων διατηρήθηκαν ὣς τὶς ἡμέρες μας πολὺ εὐδιάκριτα, ἂν καὶ πέρασαν ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ γράφτηκαν, παραπάνω ἀπὸ δυὸ χιλιάδες χρόνια. Τὴν ἀντοχή τους στὶς κάθε εἴδους ἐπιδράσεις τὴ χρωστοῦν στὴ μελάνη ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ ἄνθρωποι τότε. Ἡ μελάνη ἐκείνη ἦταν καμωμένη ἀπὸ κάρβουνο, ἀπὸ καπνιά.

Τὸ κάρβουνο, λοιπόν, δὲν ἀλλοιώνεται οὔτε μέσα στὸ ὑγρὸ ἔδαφος. Ἕνα ξύλο ποὺ θὰ τὸ χώσωμε στὴ γῆ δὲ θ' ἀργήσῃ νὰ σαπίσῃ. Ἕνα ξύλο ὅμως ποὺ θὰ φροντίσωμε προηγουμένως νὰ μεταβάλλωμε τὴν ἐπιφάνεια του σὲ κάρβουνο, διατηρεῖται ἐπὶ πολλὰ χρόνια. Γι' αὐτὸ ὅταν θέλομε νὰ προστατέψωμε ἀπὸ τὸ σάπισμα τοὺς στύλους, τοὺς πασσάλους καὶ γενικὰ ὅλα τὰ ξύλα ποὺ πρόκειται νὰ μείνουν γιὰ πολὺν καιρὸ μέσα στὸ ἔδαφος ἢ μέσα στὸ νερό, πρέπει νὰ τὰ καῖμε ἐπιφανειακά, νὰ τὰ βάζωμε δηλαδὴ σὲ φωτιὰ ὅσο ν' ἀπανθρακωθῇ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ μέρους ποὺ θὰ μπηχτῇ στὸ ἔδαφος.

Ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς διατηρήσεως τῶν ξύλων, δὲν ἦταν ἄγνωστος καὶ στοὺς ἀρχαίους, ὅπως μᾶς ἀποδείχνουν διάφορα εὑρήματα. Π.χ. οἱ πάσσαλοι τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Ἐφέσου (ποὺ συγκαταλεγόταν ἀνάμεσα στὰ «ἑφτὰ θαύματα τοῦ κόσμου») διατηρήθηκαν ἕως τὴ σύγχρονη ἐποχὴ ἐπειδὴ οἱ ἄκρες τους εἶχαν καῆ καλά. Ἐξ ἄλλου, στὸν Τάμεση ποταμὸ (Ἀγγλία) βρέθηκαν πάμπολλοι πάσσαλοι μπηγμένοι στὴν κοίτη του καὶ ἀκριβῶς στὸ μέρος ἐκεῖνο πού, ὅπως ἀναφέρουν οἱ ἱστορικοί, τοὺς ἔμπηξαν οἱ Βρετανοὶ γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τὸ πέρασμα τῶν πλοίων τοῦ Καίσαρα. Οἱ πάσσαλοι αὐτοὶ μ' ὅλο ποὺ ἔμειναν δυὸ χιλιάδες χρόνια μέσα στὸ νερό, διατηρήθηκαν σὲ πάρα πολὺ καλὴ κατάσταση καὶ ἦταν ἀκόμα στερεοί, γιατὶ εἶχαν φροντίσει νὰ κάψουν τὴν ἐπιφάνειά τους πρὶν τοὺς μπήξουν.

Μεγάλη ἀντοχὴ ἐναντίον τῆς ὑγρασίας ἀποκτοῦν τὰ ξύλα ἂν καπνιστοῦν ἐπὶ πολὺν καιρό.

Ἂν ἀλείψουμε τὴν ἐπιφάνεια τοῦ καμμένου ξύλου μὲ πολὺ ζεστὴ πίσσα, τὸ κάνομε ἀσύγκριτα ἀνθεκτικότερο, σχεδὸν ἀπρόσβλητο ἀπὸ τὸ σάπισμα.

Τσίμπημα Μέλισσας—Σφήκας

Τὸ πρήξιμο κι' ὁ πόνος ποὺ προέρχονται ἀπὸ τσίμπημα μέλισσας ἢ σφήκας, περνοῦν εὔκολα ἄν, ἀφοῦ βγάλομε τὸ κεντρὶ ποὺ ἀφήνει μέσα ἡ μέλισσα, βάλωμε ἐπάνω στὸ ἐρεθισμένο μέρος τὸ μισὸ κομμάτι ἑνὸς κρεμμυδιοῦ κομμένου στὴ μέση.

Ἐπίσης καλὸ ἀντιφλογιστικὸ σὲ περιπτώσεις τσιμπήματος ἐντόμων, εἶναι καὶ τὸ ξύδι. Ὅσο πιὸ ἀψὺ εἶναι τὸ ξύδι, τόσο πιὸ γρήγορα καὶ πιὸ ἀποτελεσματικὰ ἐνεργεῖ.

Πρέπει νὰ ἔχωμε ὑπ' ὄψη μας, πὼς ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ξύνωμε τὸ τσιμπημένο μέρος, γιατὶ ἐρεθίζεται πιὸ πολύ.

Πῶς γνωρίζωμε τὶς ὄρνιθες

Οἱ ἔμποροι ποὺ πωλοῦν ὄρνιθες ἔχουν τὴν ἱκανότητα νὰ διακρίνουν μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποιὰ κότα εἶναι ἡλικιωμένη καὶ ποιὰ πουλάδα. Ὁ καθένας ἐπιθυμεῖ, βέβαια ν' ἀποκτήσῃ αὐτὴ τὴν ἱκανότητα. Τὸ πρᾶμα δὲν εἶναι δύσκολο. Νὰ ποιὰ εἶναι ἡ τέχνη: Σηκώνουμε μιὰ ἀπὸ τὶς φτεροῦγες τῆς κότας, ποὺ θέλομε νὰ δοῦμε τὴν ἡλικία της καὶ παραμερίζομε τὰ φτερά της. Ἂν ἡ κότα εἶναι νεαρή, ἀνάμεσα στὰ φτερά της ὑπάρχει ἕνα μακρὺ χνούδι λεπτὸ κι' ἐλαφρὸ σὰν τὸν ἀχνό, ποὺ ἔχει τὴν ἴδια πυκνότητα σὲ ὅλα τὰ μέρη. Ἐπὶ πλέον τὸ δέρμα εἶναι λεῖο καὶ τὸ χρῶμα του ἀποκλίνει πρὸς τὸ τριανταφυλλὶ καὶ ἀφήνει νὰ διαφαίνωνται λεπτότατες γαλάζιες φλέβες.

Ἡ κότα ποὺ ἔχει ἡλικία ἑνὸς χρόνου κι' ἀπάνω, οὔτε χνούδι ἔχει οὔτε φαίνονται οἱ φλέβες της. Τὸ δέρμα της ἔχει χρῶμα ἄσπρο σκοτωμένο καὶ εἶναι ξερό, ὄχι πολὺ λεῖο καὶ μοιάζει σὰ νὰ τὸ ἔχουν ἀλευρώσει.

Ξεβίδωμα σκουριασμένης Βίδας

Τὶς περισσότερες φορὲς εἶναι ἀδύνατο νὰ ξεβιδώσωμε μιὰ βίδα ποὺ ἀπὸ καιρὸ ἔχει σκουριάσει καὶ ἔχει γίνει ἕνα σῶμα μὲ τὸ ξύλο.

Ὑπάρχει ὅμως τρόπος νὰ τὴν κάνωμε νὰ ξεκολλήσῃ. Γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχωμε, βάζομε τὴν ἄκρη ἑνὸς σιδερένιου ραβδιοῦ στὴ φωτιὰ κι' ἀφοῦ πυρακτωθῇ τὴν ἐφαρμόζομε γιὰ λίγες στιγμὲς στὸ κεφάλι τῆς βίδας. Ὅταν ζεσταθῇ καλὰ ἡ βίδα εἶναι εὔκολο νὰ ξεβιδωθῇ μὲ τὸ κατσαβίδι.

Πῶς ξεχωρίζομε τὰ φρέσκα αὐγὰ

Γιὰ νὰ ξεχωρίσωμε τὰ φρέσκα αὐγὰ ἀπὸ τὰ μπαγιάτικα, μεταχειριζόμαστε συνήθως τὸ γνωστὸ μέσο τῆς λάμπας. Πραγματικά, ἂν κοιτάξωμε τὸ αὐγὸ μπροστὰ σὲ ζωηρὸ φῶς καὶ φαίνεται καθαρὸ καὶ σὰν διάφανο, αὐτὸ εἶναι ἔνδειξη φρεσκάδας. Ἀντίθετα ὅσο σκοτεινότερο φαίνεται τόσο μπαγιάτικο εἶναι.

Ὑπάρχει ὅμως κι' ἕνα ἄλλο μέσον, ἀκόμη πιὸ σίγουρο ποὺ δὲν ἀφήνει καμμιὰ ἀμφιβολία. Ἡ ἄλλη αὐτὴ μέθοδος βασίζεται στὸ γεγονὸς ὅτι τὰ αὐγὰ ὅσο παλιώνουν τόσο ἐλαφρότερα γίνονται. Ἡ ἐλάττωση τοῦ βάρους προέρχεται ἀπ' τὴν ἐξάτμιση τοῦ ὑγροῦ τοῦ αὐγοῦ ποὺ γίνεται ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς πόρους ποὺ ὑπάρχουν στὸ τσόφλι. Σ' ἀντικατάσταση τοῦ ὑγροῦ ποὺ ἐξατμίζεται, εἰσχωρεῖ ἀπ' τοὺς ἴδιους πόρους ἀέρας ποὺ φυσικὰ εἶναι ἀσύγκριτα πιὸ ἐλαφρός.

Νὰ πῶς γίνεται ἡ δοκιμή: Μέσα σὲ ἀγγεῖο ἀρκετὰ βαθύ, βάζομε νερὸ στὸ ὁποῖο διαλύομε ἁλάτι μαγειρικὸ σὲ ἀναλογία 20 %. Δηλαδὴ σὲ μιὰ ὀκᾶ νερό, θὰ διαλύσωμε 80 δράμια ἁλάτι, σὲ δυὸ ὀκάδες 160 δράμια κλπ.

Ἂν ρίξωμε στὴ διάλυση αὐτὴ τὸ αὐγὸ ποὺ γεννήθηκε τὴν ἴδια μέρα, θὰ τὸ δοῦμε νὰ πηγαίνῃ στὸν πάτο. Τὸ αὐγὸ τῆς προηγούμενης μέρας, πλησιάζει στὸν πυθμένα μὰ δὲν τὸν ἀγγίζει. Αὐγὸ τριῶν ἡμερῶν καὶ τεσσάρων αἰωρεῖται στὸ νερό. Τέλος, αὐγὸ ποὺ εἶναι πέντε ἡμερῶν κι' ἀπάνω, μένει στὴν κορφὴ κι' ἐπιπλέει. Κι' ὅσο περνοῦν οἱ μέρες τόσο περισσότερο ἀνυψώνεται καὶ ξεβγαίνει ἀπ' τὴ διάλυση.

Τὸ μέσον αὐτὸ εἶνε ἀσφαλέστατο καὶ εὔκολο στὴν ἐκτέλεση.

Ο "ΕΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ" ΞΑΝΑΧΤΙΖΕΙ ΤΑ ΕΡΕΙΠΩΜΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

→ Τὰ Ἑλληνόπουλα τοῦ χωριοῦ Ἄνω Ἀμμότοπος, στὴν Ἤπειρο, εἶχαν ἕνα ὄμορφο σχολεῖο κι' ἦταν περήφανα γιαυτό. Μὰ οἱ βάρβαροι τὸ ἐρείπωσαν, ὅπως κάθε τὶ ὡραῖο στὴν ἀγαπημένη Πατρίδα.

Τὰ ἠπειρωτόπουλα ὅμως συνεχίζουν τὶς σπουδές τους στὴν ἐκκλησία, ὅπως καὶ τὰ σκλαβωμένα ἑλληνόπουλα πρὶν ἀπ' τὸ 1821, γιατὶ θέλουν νὰ μάθουν γράμματα, θέλουν νὰ γίνουν ἄξια παιδιὰ τῆς Μεγάλης μας Ἑλλάδας. ←

→ Ὄχι ὅμως γιὰ πολὺ καιρό. Καθησμένα σήμερα στὶς σκάλες τοῦ ἐρειπωμένου σχολειοῦ τους, ζητωκραυγάζουν μὲ ἐνθουσιασμὸ τὸ Βασιλῆα καὶ τὴ Βασίλισσά τους ποὺ ἦρθαν στὸ χωριό τους, γιὰ νὰ θεμελιώσουν τὸ νέο, τὸ πιὸ μεγάλο καὶ τὸ πιὸ ὡραῖο σχολεῖο τους.

Μερικὰ στιγμιότυπα ἀπὸ ιαμβευτικὴ περιοδεία τῶν Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Β ίσσης στὴν Ἤπειρο ὅπου ἐθεμελίωσαν σὲ διάφορα κατε μμένα ἀπὸ τοὺς συμμορίτες χωριά, σχολεῖα καὶ ἐκκλησι Εἰς τὸ κέντρον, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀποκαλύπτει τὴν μὴ τοῦ Πατέρα του Ἀειμνήστου Βασιλέως Κωνσταντίνου ία ἐστήθηκε στὸ Χάνι τοῦ Ἐμὶν Ἀγὰ ποὺ βρίσκεται στὸ ιο Πρεβέζης — Ἰωαννίνων. Στὸ σημεῖο αὐτό, ὁ Βασιλεὺς ντανπῖνος εἶχε ἐγκαταστήσει τὸ στρατηγεῖο του κατὰ τὴ πειρωτικὴ ἐκστρατεία στὰ 1913.

Τά παιδιά γράφουν

Ὁ Γυρισμός

Πῆρε δυό ξύλα ὁ μπάρμπα - Μῆτσος, τά ἔρριξε στή φωτιά καί κάθησε γιά νά ζεσταθῆ περιμένοντας τή γυναίκα του, τήν κυρά - Λενιώ. Ἡ φωτιά ὑψώθηκε καί τό δωμάτιο φωτίσθηκε μ' ἕνα κόκκινο φῶς. Ἔξω ὁ ἀέρας λυσσομανοῦσε καί τό κρύο σ' ἔκανε νά μή μπορῆς ν' ἀναπνεύσῃς. Ἡ κυρά - Λενιώ — μιά γυναίκα λεπτή ἕως 40 χρόνων — εἶχε πεταχτῆ μιά στιγμή σέ μιά γειτόνισσα νά τῆς ζητήση λίγο λάδι γιά τό λυχνάρι της. Σέ λίγο γύρισε καί βρῆκε τόν μπάρμπα - Μῆτσο πολύ σκεπτικό. Τό πρόσωπό του ἦταν σκυθρωπό καί μιά στενοχώρια τόν εἶχε κυριέψει.

— Τί ἔχεις Μῆτσο; τοῦ εἶπε.

Ἐκεῖνος γύρισε τήν εἶδε καί ἔστρεψε τό βλέμμα του πρός τή φωτιά χωρίς νά μιλήση.

Ἡ κυρά - Λενιώ ἀφοῦ ἔβαλε λάδι στό λυχνάρι καί τό ἄναψε, κάθησε κι' ἐκείνη κοντά στή φωτιά. Τά μάτια καί τῶν δύο εἶχαν πέσει ἐπάνω σέ μιά λάμπα πετρελαίου πού ἦταν στό ράφι. Φαινόταν ὅτι καί οἱ δυό εἶχαν τίς ἴδιες σκέψεις. Μέσα στό δωμάτιο ἦσαν τρία καθίσματα, ἕνα τραπέζι κι' ἕνα κρεββάτι.

Πρῶτος ὁ μπάρμπα - Μῆτσος μίλησε;

— Πότε θάρθη... Δέν μπόρεσε ὅμως νά συνεχίση καί ἡ φωνή του πνίγηκε. Τά βλέμματά τους συναντήθηκαν καί τέσσαρα δάκρυα κύλησαν, ἀπό δυό ζευγάρια μάτια, δάκρυα πόνου...

Κάθε βράδυ πού κοιμόνταν λίγα δάκρυα ἔσταζαν ἐπάνω στό κρεββάτι. Κάθε φορά πού ἔτρωγαν τό ἕνα ἀπό τά τρία καθίσματα ἦταν ἄδειο. Τρία πιάτα ἔμπαιναν στό τραπέζι. Πάντα τόν περίμεναν...

Ἔλειπε ὁ γιός τους, τό μοναχοπαίδι τους. Σάν κι' αὐτή τή νύχτα, δυό θεριά τῆς ἐρήμου χτύπησαν τήν πόρτα. Δυό πεινασμένοι λύκοι ἅρπαξαν τό δεκαπεντάχρονο παιδί ἀπό τήν ἀγκαλιά τῆς μάνας. Κι' ἔφυγαν... Ἔφυγαν σ' ἄλλη γῆ, σ' ἄλλα μέρη...

Ὅμως ὁ μπάρμπα - Μῆτσος καί ἡ κυρά - Λενιώ δέν ἀπελπίζονταν. Κάτι τούς ἔλεγε ὅτι θάρθη ὁ γιός τους...

Ἀπό τότε πέρασε κοντά ἕνας χρόνος. Χίλια χρόνια γι' αὐτούς, χωρίς ν' ἀνθίση στά χείλη τους τό γέλιο, χωρίς ν' ἀκουσθῆ τό τραγούδι τους.

Ξαφνικά τίς σκέψεις τους διέκοψαν κάτι βήματα πού ἀκούστηκαν. Ἀλληλοκοιτάχτηκαν κι' ἄθελά τους σηκώθηκαν. Πρῶτος ἄνοιξε τήν πόρτα καί βγῆκε ὁ μπάρμπα - Μῆτσος. Μέ τό ἄνοιγμά της ἔσβυσε τό λυχνάρι. Ἡ κυρά - Λενιώ χωρίς νά τό ἀνάψη τυλίχτηκε μέ τό μαῦρο μαντήλι της καί βγῆκε κι' αὐτή. Δέν πρόλαβε ὅμως νά κάνη δυό βήματα κι' ἕνας δυνατός ἀέρας τό πῆρε ἀπ' τό κεφάλι της. Τήν ἴδια στιγμή μιά φωνή ἀκούσθηκε. Φωνή πού εἶχε ν' ἀκουσθῆ ἕνα χρόνο.

— Πατέρα !...

— Πατέρα μου! καί δυό φιλιά ἀνταλλάχθηκαν. Ἡ κυρά - Λενιώ ἔτρεξε, ἀγκάλιασε τό γιό της καί δάκρυα χαρᾶς πότισαν τή γῆ...

Ἔφθασαν στό δωμάτιο καί ἄναψαν τή λάμπα, πού τήν φύλαγαν γιά τήν ὥρα αὐτή. Τρία βουρκωμένα ζευγάρια μάτια στράφηκαν στό εἰκόνισμα τῆς Παναγιᾶς καί μιά εὐχαριστήρια προσευχή ὑψώθηκε πρός τόν Θεό πού τόν βοήθησε νά γυρίση στούς πολυαγαπημένους γονεῖς του.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ Ν. ΜΙΣΓΙΡΗΣ
(Μαθητής 1ου Γυμνασίου, Μυτιλήνη)

Τό παιδομάζωμα

Ἡ Ἑλλάδα, ἡ ἀμόλυντη χώρα, πού συνδυάζει ἁρμονικά τόν ἡρωϊσμό μέ τή πίστη, τήν αὐτοθυσία μέ τήν ἀρετή, ὁ φωτεινός αὐτός κι' ὑποδειγματικός φάρος, τό μεγαλεῖο τῆς ὑδρόγειας σφαίρας, αὐτή πού δημιούργησε μέ τ' ἄφθαστα μεγαλουργήματά της ἕνα Μαραθῶνα, μιά Σαλαμῖνα, ἕνα περήφανο ΟΧΙ, αὐτή ἡ χώρα ἔμελλε νά ὑποστῆ καί τό τραγικό παιδομάζωμα. Τί λέξη βάρβαρη, πού κρύβει τά αἱμοβόρα αἰσθήματα ἀμόρφωτων ἀνθρώπων!

Ἡ Ἑλλάδα πολεμᾶ αὐτούς τούς φονιάδες πού ἅρπαξαν τό ἄνθος τῆς νεολαίας της. Κι' ὁ χρόνος κυλᾶ. Στό πέλαγος τοῦ παρελθόντος σβύνουν τά χρόνια! Ἔτσι σέ λίγο ἡ δικαιοσύνη, ἡ θεία Δίκη, τό καλό θριαμβεύουν! Ὁ πολιτισμός νικᾶ τούς βάρβαρους! Τό Σλαυοκομμουνιστικό τέρας, κάτω ἀπό τά ἀνηλεῆ χτυπήματα τοῦ ἔνοπλου ἔθνους, λυγᾶ καί τό κακό ἐξαφανίζεται. Καί βρισκόμαστε σέ μιά λαμπροστόλιστη χαραυγή, πού νοιώθουμε γιά μιά ἀκόμη φορά τή γλυκειά ἱκανοποίηση τῆς δίκαιας νίκης, τήν εὐτυχία, πού πάντα πληρώνομε τόσο ἀκριβά!

Ὅμως ἡ χαρά μας δέν εἶναι ἀπόλυτη. Τή σκιάζει ἕνα συννεφάκι: Τ' ἀγαπημένα μας ἀδέλφια δέν εἶναι παρόντα, γιά νά συμμεριστοῦν κι' αὐτά τή μεγάλη μας Εἰρήνη, μέσα ἀπό τήν ὁποία ξεπηδᾶ ἡ πολυπόθητη εὐτυχία. Δέν εἶναι μαζί μας, γιά νά νοιώσουν τό βάλσαμο τῆς παρηγοριᾶς στίς πληγωμένες τους ψυχοῦλες. Ν' ἀντλήσουν νέα δύναμη, νέο ἡρωϊσμό, νέα πίστη γιά τή συνέχιση αὐτῶν τῶν μεγαλουργημάτων τῆς δοξασμένης μας πατρίδας. Ὄχι! Εἶναι μακριά, δυστυχισμένα...

Γι' αὐτό μέ μιά φωνή, πού μᾶς τήν ἐπιβάλει ἡ Ἑλληνική συνείδησή μας καί πού γίνεται δυνατή γιατί εἶναι δίκαια, ἀπαιτοῦμε τήν ἐπιστροφή τῶν ἀδελφιῶν μας. Θέλουμε τά νεαρά βλαστάρια τῆς Ἑλλάδας, τούς αὐριανούς ὑπερασπιστές της.

ΜΑΝΟΣ Δ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ
(Ε' Τάξη όκταταξίου Πυθ. Γυμνασίου Βαθύ — Σάμου)

Τά γεννέθλια τοῦ Κωστάκη

Ὁ Κωστάκης σήμερα συμπληρώνει τά πέντε χρόνια. Τό σπίτι εἶναι ἀνάστατο. Ὁ πατέρας του τοῦ κουβαλάει τοῦ κόσμου τά πράγματα τοῦτες τίς μέρες. Ἡ μητέρα του φιάχνει πολλά γλυκά γιατί ὁ Κωστάκης θά καλέση τό ἀπόγευμα τούς φίλους του γιά νά κάνη «πάρτυ». Πρέπει νά ποῦμε ὅτι οἱ φίλοι τοῦ Κωστάκη δέν ξεπερνοῦν κι αὐτοί τά τέσσερα ἤ πέντε χρόνια.

Ὁ Κωστάκης εἶναι ὅλο διαταγές κι' ἡ μητέρα του ὅλο διαμαρτυρίες.

— Ἔ! Κωστάκη, φτάνει πιά. Ἔχω κουρασθῆ πολύ.

Μά ὁ Κωστάκης στέκεται ἀπό πάνω της σάν αὐστηρός προϊστάμενος πού παρακολουθεῖ τήν ἐκτέλεση τῆς ἐργασίας.

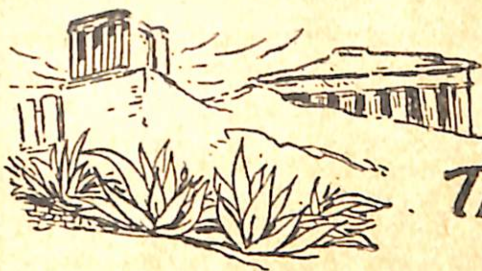
— Μαμά ξέρεις τί ἔχει νά γίνη ἀπόψε; Θά «καῆ τό πελεκούδι», ὅπως λένε.

Τά γλυκά εἶναι ὅλα ἕτοιμα κι' ὁ Κωστάκης στό παράθυρο περιμένει τούς φίλους του. Ὁ πατέρας ἔφυγε νωρίς ἀπόψε ἀπ' τό γραφεῖο γιά νά πάρη μέρος στό «πάρτυ» τοῦ μοναχογιοῦ του.

Ἡ ὥρα ἔχει φθάσει κι' οἱ φίλοι ἀκόμη νά φανοῦν. Ὁ Κωστάκης ἀρχίζει ν' ἀνησυχῆ γιά τήν ἀργοπορία τῶν φίλων του καί φοβᾶται μήπως τά γλυκά... χαλάσουν!

Τό «πάρτυ» ἔγινε μέ «πᾶσαν ἐπισημότητα» καί «ἐν στενῷ οἰκογενειακῷ κύκλῳ», γιατί οἱ φίλοι του δέν ἐξεμύτισαν ἀπ' τά σπίτια τους γιατί ἔβρεχε...

Ι. Β. ΧΩΡΙΑΤΕΛΛΗΣ
(Μαθητής Στ' Γυμνασίου Μυτιλήνης)

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Στόν 'Αργολικό κάμπο

Βρισκόμαστε στόν 'Αργολικό κάμπο. Σάν μιά πράσινη θάλασσα κυματίζει στ' άγέρι τό στάρι. Στά γύρω ύψώματα ήμερεύουν τό μάτι πουρνάρια καί θάμνοι πυκνοί. "Ενας λαχανόκηπος άπέραντος είναι ή γελαστή τούτη κοιλάδα. Σέ κάθε σταθμό στέκεται τό τραίνο νά πάρη κοφίνια άτέλειωτα, γεμάτα άπ' τού Θεού τά καλά. Είναι τόσο βαρειά ή μοσκοβολιά τού άργίτικου κάμπου, πού νομίζεις πώς ταξιδεύεις σέ πέλαγος άρωματισμένο.

Λεύκες πράσινες κι' άσπρες άκολουθούν μέ τό σάλεμά τους τό κύλισμα τών μικρών ρυακιών.

— Μά γιατί νά τό λέη στήν 'Ιλιάδα ό "Ομηρος «διψασμένο "Αργος»; ρωτά ό Φάνης... Αύτή ή κοιλάδα είναι Παράδεισος. Πού τή βρήκε τή δίψα;

— "Ηταν φαίνεται διψασμένο έναν καιρό τό άρχαίο "Αργος, μικρέ μου Φάνη, άπάντησα πρόθυμα... Θές νά σού διηγηθώ, καθώς σκίζουμε τόν κάμπο, έναν άργίτικο μύθο;

— Γιατί κουράζεσαι νά ρωτάς, θεία μου;... Πάντα θέλω νά μου λές παραδόσεις καί θρύλους... "Εναν τόπο τόν άγαπώ περισσότερο, όταν ξέρω τήν ίστορία του.

— Λοιπόν, στά πανάρχαια χρόνια, λέει ό μύθος, ό τόπος έτούτος δέν είχε νερό. 'Από μίλια μακριά τό έφερναν οί κάτοικοι στ' "Αργος. Μιά μέρα, λοιπόν, μιά βασιλοπούλα, ή κόρη τού Δαναού, ή πεντάμορφη 'Αμυμώνη, πήρε τή στάμνα της καί προχώρησε μέσα στό δάσος νά βρή μιά πηγή καί νά φέρη νερό στό παλάτι. Μά, καθώς μάθαινε τότε νά κυνηγά, είχε πάρει μαζύ της καί τή φαρέτρα της καί τό τόξο. Δυό ώρες έψαχνε γιά νερό. "Εκαιγε ό ήλιος, τά χείλη της ήταν όλόστεγνα. Ξαφνικά, ένα ώραίο έλάφι πέρασε μέσα άπ' τίς φυλλωσιές. 'Η κόρη τό τόξεψε, μά τό βέλος, άντί νά χτυπήση τό ζαρκαδάκι χτύπησε έναν Σάτυρο πού κοιμόταν κάτω άπ' τόν ΐσκιο. Οί Σάτυροι, όπως ξέρεις, ήταν άγρια πλάσματα, ένα είδος δαιμονικά τών δασών μέ ούρές καί τραγίσια πόδια... Θύμωσε, λοιπόν, γιατί πόνεσε άπό τό χτύπημα.

— Τώρα θά δής παλιοκόριτσο, είπε. Θά σέ μάθω έγώ ποιόν νά βάζης σημάδι.

— Βάλε τώρα μέ τό νού σου τόν τρόμο τής δύστυχης 'Αμυμώνης, καθώς άντίκρυσε έκείνο τό ξωτικό νά τήν παίρνη κυνηγι.

— Σώστε με, Θεοί, φώναξε τρέχοντας σάν τρελλή. Μά άλλοίμονο! "Ενας βράχος τής έφραξε σ' όλο τό μάκρος τό δρόμο. "Ηταν χαμένη... Ξαφνικά όμως άκούστηκε ένας κρότος σάν άπό μέταλλο πού χτυπά σέ πέτρα κι' ή 'Αμυμώνη είδε μιά τρίαινα νά πέφτη μέ δύναμη καί ν' άνοίγη στά δυό τόν πελώριο βράχο... 'Η κόρη τρύπωσε τότε μέσα άπ' τ' άνοιγμα κι' ένοιωσε μιά πηγή κρουσταλένια στά πόδια της καί μιά άσημένια βροχή στά ξανθά της μαλλιά... Γύρισε πίσω τό βλέμμα άπορημένη κι' είδε τόν Ποσειδώνα νά τής χαμογελά, σέρνοντας άπ' τό τραγίσιο αύτί του τόν Σάτυρο.

— Πάρε τή στάμνα σου, 'Αμυμώνη, τής είπε ό Θεός. Γέμισέ την νεράκι... Είναι ή τελευταία φορά πού χρειάζεται νά'ρθης τόσο μακριά νά τό βρής... 'Από σήμερα τούτη ή πηγή πού χαρίζω στό "Αργος καί πού θά λέγεται πιά 'Α μ υ μ ώ ν η, μέ τ' όνομά σου, θά ρέη άνάμεσα άπ' τόν κάμπο σέ ρυακάκια χρυσά νά ποτίζη τήν πόλη...

'Η κόρη γέμισε τό σταμνάκι της, εύχαρίστησε τό Θεό κι' έφυγε χαρούμενη... Πίσω της άκολουθούσαν κελαρυστά δροσερά ποταμάκια...

'Ο Φάνης ένθουσιάστηκε μέ τό θρύλο κι' όπως πάντα άχόρταγος, ήθελε νά τού πώ καί γιά τούς παλιούς έκείνους άνθρώπους... Μά γύρω μας ήταν τόσο μαγευτικά όλα κι' έγώ τόν μάλλωσα λίγο.

— Μάθε καί νά βλέπης, καλέ μου Φάνη. Μή θές όλο ν' άκούς καί νά λές... Κοίτα τήν άνοιξη πώς κεντά μ' άγριολούλουδα κάθε Φράχτη. Δές παπαρούνες, κρινάκια, ροδακινιές άνθισμένες κι' όλόλευκες σάν νυφούλες. Δέν έχει άνάγκη θαρρώ άπό θρύλους γιά νά σ' άρέση ή πεδιάδα τού "Αργους... Τήν άγαπούμε καί χωρίς τόν Φείδωνα τόν 'Αργείο πού ήταν ένας άπ' τούς έπτά σοφούς καί χωρίς τήν Τελέσιλλα τή μεγάλη της ήρωΐδα...

— Μ' αύτό είναι μαρτύριο τού Ταντάλου, καλή μου θεία. Μπορείς νά μού πής τώρα ποιά είν' ή Τελέσιλλα; φώναξε ό Φάνης.

— "Ω, είναι σύντομη ίστορία κι' ώραία, Φάνη... Θά σού τήν πώ άφού δέν τήν ξέρεις. 'Η 'Αργεία Τελέσιλλα ήταν μιά άρχαία ποιήτρια άπ' τίς πιό καλές. Μά σέ κάποια στιγμή έρριξε τόν κάλαμο, πέταξε τούς στίχους κι' άρπαξε τό κράνος καί τό σπαθί γιά νά σώση τό "Αργος. "Ηταν τό 510 όταν ό Κλεoμένης ό Σπαρτιάτης, είχε σφάξει όλους τούς άντρες τού "Αργους σέ μιά σύγκρουση έξω άπ' τήν πόλη. "Ωρμησε λοιπόν, βέβαιος πιά ότι τό "Αργος θά έπεφτε στά χέρια του. Δέν είχε πιά ύπερασπιστές όπως τό νόμιζε. Μά ή Τελέσιλλα άγρυπνούσε κι' άς ήταν γυναίκα...

"Ωπλισε τίς νέες γυναίκες πού μπορούσαν νά πολεμήσουν καί τίς έστησε στίς πύλες. "Εβαλε καί τούς γέροντες καί τούς δούλους στά τείχη. "Οταν, λοιπόν, χύθηκαν οί έχθροί, άλαλάζοντας γιά τή νίκη τους, βρήκαν άντιμέτωπη τήν Τελέσιλλα μέ τό γυναικείο στρατό της. Ντράπηκε ό Κλεομένης νά τά βάλη μέ τίς γυναίκες.

— "Αν νικήσω σκέφτηκε, ή νίκη μου θέ είναι χωρίς δόξα κι' άν νικηθώ ή ντροπή μου θά είναι μεγάλη.

"Ετσι έφυγε καί τό "Αργος δέν έπεσε στή σκλαβιά. Γι' αύτό έστησαν ύστερα άνδριάντα στήν ήρωΐδα ποιήτρια του. Τήν παράστησαν μέ βιβλία ριγμένα στά πόδια της κι' ένα κράνος στό κεφάλι. Μά νά, πλησιάζουμε στήν πόλη. Δέν έχει πιά ίστορίες γιά σήμερα.

Περνάμε τόν "Ιναχο ένα χείμαρρο κωμικό μέ φαρδιά κοίτη πού θά έλεγες πώς φιλοδοξούσε νά δεχτή τό νερό τού... Νιαγάρα! Κι' όμως δέν έβλεπες παρά μερικές άσημένιες νεροκλωστές στά ξερά του σπλάχνα. 'Η άνοιξη είχε έρθει φέτος ζεστή σάν τό καλοκαίρι καί στέγνωνε καθετί, βιαστικά.

'Αντίκρυ ό κόλπος τού Ναυπλίου γαληνεύει καί λάμπει καθώς πέφτει τό μαΐστράλι. 'Ο δημόσιος δρόμος περνούσε κάτω άπό ένα μυτερό λόφο μ' ένα κάστρο σκαλωμένο στήν κορφή του κι' έναν άλλο πού μοιάζει μ' άσπίδα άναποδογυρισμένη στή γή. "Επειτα μπαίνει στή πολιτεία τού "Αργους καί διακλαδίζεται στήν πλατεία. Πρόσχαρα σπίτια μέ κήπους καί μέ βραγιές άνθισμένες, χαγιάτια κι' αύλές μέ περικοκλάδες, παράθυρα μέ κοπέλες περίεργες πού μάς χαιρετούν φιλικά μ' ένα πρόσωπο γελαστό κι' όλόδροσο σάν τόν κάμπο τους. 'Η αίώνια χαρούμενη καί καλόκαρδη έλληνική έπαρχία μέ τόν άπλό καί φιλόξενο κόσμο της, μέ τίς χίλιες δυό μυστικές όμορφιές της.

Μένουμε σ' ένα ξενοδοχείο πού έχει τόν τίτλο «'Ο 'Αγαμέμνων». Αύριο θά ξεκινήσωμε γιά νά δούμε τ' άνάκτορα καί τόν τάφο τού 'Ομηρικού αύτού βασιλιά πού γεμίζει μέ τ' όνομα καί τή δόξα του τ' άριστούργημα τών αίώνων, τήν 'Ιλιάδα.

Αύριο θά δούμε τίς Μυκήνες καί θά ζήσουμε λίγο άνάμεσα στούς 'Ομηρικούς άνθρώπους.

'Ελένη Παρή

Παροιμίες

"Ολοι οί χοίροι μιά γενιά
κι' είχαν γουρούνι μπάρμπα.

"Οποιος γεννιέται μελανός
ποτέ του δέν άσπρίζει

Πού γεννηθή στή φυλακή
τής φυλακής θυμάται.

Γιά νά κόβη δρόμο ή βάρκα
λίγο ή πολύ θά γέρνη.

Τό ίνάτι βγάνει μάτι.

Κι' άν κελαϊδάει ή όχιά
δέν γίνεται γαρδέλι.

'Ο γλάρος άψηλά πετά
μά χαμηλά λογιάζει.

Κάλλιο λάχανα μέ γλύκα
πάρα ζάχαρι μέ πίκρα.

Τὰ λαχανικά.

Τώρα εἶναι ἡ ἐποχὴ ποὺ φυτεύονται τὰ περισσότερα λαχανικά.

Πολλὰ λαχανικά, σπέρνονται μὲ σπόρο, ὅπως π. χ. οἱ μπάμιες, οἱ μελιτζάνες, οἱ ντομάτες, οἱ πιπεριές, τ' ἀγγούρια, τὰ πεπόνια, τὰ καρπούζια, τὰ κολοκύθια. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ προσέξωμε νὰ εἶναι ὁ σπόρος καλὸς καὶ σχετικὰ φρέσκος. Ἂν εἶναι πάνω ἀπὸ δυὸ χρονῶν, δὲν κάνει.

Ὅλα τὰ λαχανικὰ καὶ τὰ φροῦτα ποὺ σπέρνονται μὲ σπόρο, γίνονται καλύτερα καὶ πολὺ πιὸ γερά, ἂν σπαρθοῦν πρῶτα σὲ φυτώριο κι' ὕστερα μεταφυτευτοῦν ὁριστικὰ στὸ μέρος ποὺ εἶναι νὰ μεγαλώσουν. Γιὰ τὸ φυτώριο, διαλέγουμε ἕνα μικρὸ κομμάτι γῆς, μὲ καλὸ καὶ πλούσιο χῶμα καὶ τὸ λιπαίνομε καλὰ μὲ κοπριὰ χωνεμένη. Φυτεύομε τοὺς σπόρους καὶ κάθε βράδυ τὸ ποτίζομε. Ὅταν τὸ φυτὸ βγάζει φυλλαράκια, τὸ ξεχώνομε μὲ τὶς ρίζες του καὶ τὸ φυτεύομε στὸν ὁριστικό του τόπο.

Τὰ φυτὰ ποὺ εἴπαμε παραπάνω, ἔχουν μεγάλες καὶ ξερὲς ρίζες, ποὺ τραβοῦν βαθειά, γι' αὐτὸ χρειάζονται ἀνάλογο παράχωμα ὥστε νὰ μὴ στενοχωριοῦνται οἱ ρίζες.

— Ἕνα λάθος ποὺ κάνουν ὅλοι οἱ ἀρχάριοι εἶναι νὰ φυτεύουν τὰ φιντάνια ἢ τοὺς σπόρους πολὺ βαθειά. Γιὰ τοῦτο λέμε πὼς οἱ λάκοι ποὺ θ' ἀνοίξουν γιὰ νὰ ρίξουν μέσα τὸ σπόρο ἢ νὰ φυτέψουν τὸ φυντάνι, δὲν πρέπει νὰ εἶναι βαθύτεροι ἀπὸ 50 πόντους. Ὕστερα ἀπὸ τὸ μεγαλώνει τὸ φυτό, προσθέτομε συνεχῶς κοπρόχωμα.

Τὰ λαχανικὰ θέλουν πότισμα καθημερινό. Ἡ καλύτερη ὥρα γιὰ τὸ πότισμα, εἶναι τὸ πρωὶ νωρίς, ἢ τὸ σούρουπο. Ἂν προβλέπεται πὼς τὴν ἄλλη μέρα θὰ κάνη παγωνιά, μὴ ποτίσετε ἀπὸ βραδύς. Πρέπει ἐπίσης νὰ ρίχνετε ἄφθονο νερὸ καὶ γύρω ἀπ' τὸ φυτό, σὲ ἀρκετὴ ἀπόσταση: Οἱ ρίζες του θὰ τὸ βροῦν. Τὴν πρώτη μέρα ποὺ σπείρατε, μὴν ποτίσετε.

Διαλέξτε γιὰ νὰ σπείρετε μιὰ καλὴ ἀνοιξιάτικη μέρα, γιὰ νὰ γίνεται εὔκολα ἡ ἐξάτμιση. Ἀπὸ βραδὺς νὰ ποτίσετε τὸ χῶμα καὶ τὸ πρωΐ, πρὶν ἀρχίσετε τὴ σπορά, νὰ τὸ σκαλίζετε καλά, γιὰ νὰ στεγνώση. Οἱ μικροὶ σπόροι τῶν λαχανικῶν, ρίχνονται ὅπως τὸ σιτάρι, μὲ ἁπλοχεριές. Δὲν πρέπει νὰ τοὺς καλύψωμε μὲ πολὺ χῶμα. Ρίξτε ἄφθονους σπόρους. Ὕστερα θὰ ξεριζώσετε τ' ἀσθενικὰ φυτά.

Ὅσο γιὰ τὰ λαχανικὰ ἢ τὰ ὄσπρια μὲ πιὸ μεγάλους σπόρους (φασόλια, μπιζέλια, κολοκύθια κ. λ. π.) φυτεύονται σὲ μικροὺς λάκους ὅπως εἴπαμε, ποὺ τοὺς σκεπάζομε μὲ κοπρόχωμα. Οἱ πρασιὲς καλὸ εἶναι νὰ ἔχουν κατεύθυνση ἀπ' τὸ Βορριὰ στὸ Νότο.

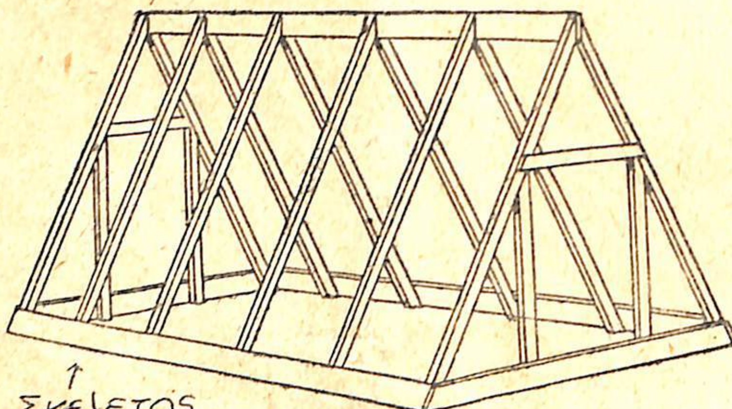
Ὅταν ξεριζώνετε ἀπ' τὸ φυτώριο ἕνα φυντάνι, πρέπει φροντίζετε νὰ παίρνη μαζὺ κι' ὅλο τὸ χῶμα ποὺ εἶναι γύρω ἀπ' τὴ ρίζα του.

Τὰ λαχανικά, θέλουν πολὺ σκάλισμα γιὰ ν' ἀναπτυχθοῦν. Γι' αὐτὸ ὕστερα ἀπὸ κάθε πότισμα, πρέπει νὰ τὰ σκαλίζετε.

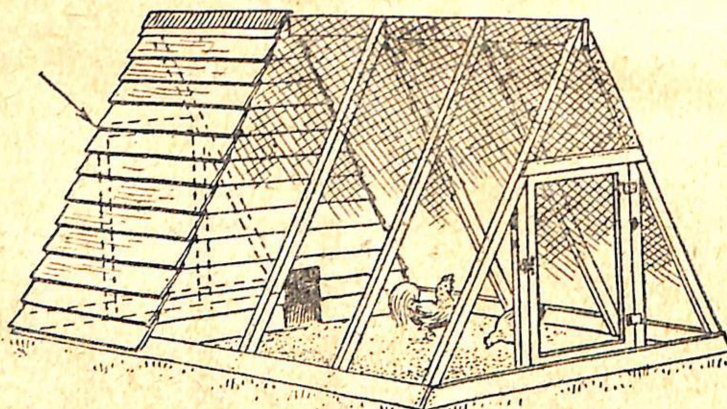
Στ' ἀμμουδερὰ χώματα, ποὺ εἶναι μᾶλλον ἄγονα, φυτέψτε καρόττα, ρόβες, ἢ πατάτες, ποὺ δὲν ἀπαιτοῦν πλούσιο χῶμα. Θέλουν μόνο γερὸ σκάλισμα. Φυτὰ σαπισμένα, εἶναι ἕνα πρώτης τάξεως φουσκὶ γιὰ τέτοια χώματα.

Οἱ ντομάτες τὰ φασόλια, τὰ κολοκύθια κι' ἄλλα φυτὰ μὲ μακρὺ κλωνάρι, ἀναπτύσσονται καλύτερα ἂν κλαδωθοῦν ἐπάνω σὲ μακριὰ καλάμια.

Οἱ ντομάτες θέλουν ἥλιο. Ὅσο πιὸ πολὺ τὶς βλέπει ὁ ἥλιος, τόσο καλύτερες γίνονται.

ΣΚΕΛΕΤΟΣ

ΤΕΛΕΙΩΜΕΝΟ

Οἱ ἀρρώστιες τῶν λαχανικῶν.

Τὰ λαχανικὰ προσβάλονται ἀπὸ πολλὲς ἀρρώστιες. Καὶ εἶναι δύσκολο, πολὺ δύσκολο νὰ καταπολεμηθοῦν. Γι' αὐτὸ τὸ καλύτερο εἶναι, νὰ κοιτάξη κανεὶς τὰ τὶς προλάβη.

Ἡ πιὸ συνηθισμένη ἀρρώστια τῶν λαχανικῶν, εἶναι ἡ μελίγκρα. Εἶναι κάτι πολὺ μικροσκοπικὰ ἔντομα ποὺ τρέφονται καὶ μεγαλώνουν ρουφώντας τὸ χυμὸ τῶν φυτῶν, ποὺ ἔτσι γίνονται ἀσθενικὰ καὶ μαραμένα. Μόλις καταλάβωμε πὼς τὰ λαχανικά μας ἔχουν μελίγκρα (κι' ἂν δοῦμε μυρμήγκια κοντά, μποροῦμε νὰ εἴμαστε βέβαιοι γι' αὐτό) πρέπει νὰ φροντίσωμε νὰ τὰ ραντίσωμε. Θὰ δανειστοῦμε ἕναν ψεκαστήρα ἂν δὲν ἔχομε καὶ θὰ κάνωμε τὸ ἑξῆς μῖγμα: σὲ 35 ὀκάδες νερό, θὰ λυώσωμε 300 δράμια γαλαζόπετρα καὶ μισὴ ὀκᾶ ἄσβυστο ἀσβέστη. Σ' αὐτὸ τὸ μῖγμα, θὰ ρίξωμε ἑνάμιση ὣς δύο κουταλάκια τοῦ γλυκοῦ θειϊκὴ νικοτίνη καὶ θὰ ραντίσωμε ἀ μ έ σ ω ς γιατὶ ἡ θειϊκὴ νικοτίνη ἐξατμίζεται στὴ στιγμή.

Θὰ προσέξωμε πολὺ τὶς ἀναλογίες: ἡ γαλαζόπετρα (ὁ θειϊκὸς χαλκὸς) καὶ ἡ θειϊκὴ νικοτίνη, εἶναι δηλητήρια ποὺ καῖνε τὰ φυτὰ ἂν πέσουν σὲ μεγαλύτερη ποσότητα. Εἶναι ὅπως τὰ φάρμακα στὸν ἄνθρωπο. Πρέπει κανεὶς νὰ παίρνη ὅσο τοῦ λέει ὁ γιατρὸς κι' ὄχι παραπάνω, γιατὶ τότε τὸ φάρμακο θὰ τοῦ κάνει κακὸ κι' ὄχι καλό.

Ἡ δουλειὰ σᾶς δίνει τὴ χαρὰ

Ὁ πατέρας ἔξω στὴν αὐλὴ
τὰ ξερὰ τὰ ξύλα κομματιάζει
κι' ὁ Γιαννάκης, π' ὅλο κουβαλεῖ
στὴ γωνιὰ μὲ τάξη τὰ στοιβάζει.

Δούλεψε ὅλη μέρα καὶ γι' αὐτὸ
—Ποιὸς στὴν περηφάνεια τοῦ Γιαννάκη; —
Τώρα τὸ χειμῶνα τί ζεστὸ
θάχει ἡ καμαρούλα τους τὸ τζάκι!

Πλάϊ θὰ γέρνη αὐτὸς κάθε φορὰ
κι' ἡ φωτιὰ γλυκὸ σκοπὸ θὰ σέρνη.
Ἡ δουλειὰ μᾶς δίνει τὴ χαρὰ
κι' ἡ δουλειὰ τὴν εὐτυχία μᾶς φέρνει.

Στ. Σπεράντζας

Ἕνα κοτέτσι ποὺ γίνεται εὔκολα.

Τὸ κοτέτσι ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα μας εἶναι ξύλινο. Τὰ ὑλικά του στοιχίζουν πολὺ λίγο, καὶ μπορεῖ νὰ φτιαστῆ ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἄντρες τοῦ σπιτιοῦ, χωρὶς νὰ χρειαστῆ μάστορας. Εἶναι τὸ πιὸ πρακτικὸ μοντέλο σπιτικοῦ κοτετσιοῦ ποὺ ὑπάρχει στὸν κόσμο.

Μπορεῖτε νὰ τὸ στήσετε σ' ὁποιο μέρος θέλετε τῆς αὐλῆς ἢ τοῦ κήπου σας. Καθαρίζεται πολὺ εὔκολα καὶ δὲν πιάνει πολὺ τόπο.

Ἂν τὸ χτυπάη πολὺ ὁ ἥλιος τὸ καλοκαῖρι, φτιάστε μιὰ πρόχειρη σκεπὴ μὲ κλαδιὰ ἢ μὲ καλάμια.

Τὸ χῶμα κάτω, πρέπει νὰ στρωθῆ μὲ ἄμμο καὶ μὲ χῶμα καὶ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κοτετσιοῦ ὅπου κοιμοῦνται οἱ κότες, πρέπει ν' ἀσβεστώνεται κάθε ἕξη μῆνες.

Στὸ κοτέτσι αὐτὸ ποὺ βλέπετε, χωροῦν ἄνετα εἴκοσι κότες!

Σ' ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα, θὰ βγάλετε τὰ ἔξοδα γιὰ τὴν τροφὴ τους καθὼς καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ κοτετσιοῦ.

Ο ΕΞΥΠΝΟΣ!...

Δυὸ τσοπάνηδες, ποὺ δὲν ἦταν καὶ τόσο ἔξυπνοι, κατέβηκαν μιὰ φορὰ στὴν πόλη καὶ μπήκαν σ' ἕνα ἐστιατόριο γιὰ νὰ φᾶνε.

Μετὰ τὸ φαΐ, τοὺς ἔφερε τὸ γκαρσόνι ὀδοντογλυφίδες. Δὲν ἤξεραν τί ἔπρεπε νὰ τὶς κάνουν. Πῆρε λοιπόν, ὁ ἕνας στὸ πιάτο του μερικὲς ἀπ' αὐτὲς καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὶς κόψη μὲ τὸ μαχαῖρι.

Ὁ ἄλλος ὅμως πιὸ... ἔξυπνος, ἀφοῦ παρετήρησε τοὺς ἄλλους πελάτες τοῦ ἐστιατορίου, γύρισε καὶ εἶπε θριαμβευτικὰ στὸ σύντροφό του:

— Ἀμ' δὲν τὰ τρῶνε αὐτά. Τὰ γλείφουν!

Ὁ Γενικὸς Ἔφορος τῶν Προσκόπων πρὸς τοὺς Προσκόπους τῶν Παιδοπόλεων.

Ἐπιθυμῶ μὲ τὴν «Παιδόπολι», νὰ ἐπικοινωνήσω μὲ ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ποὺ ἔχουν δώσει τὴν Προσκοπικὴ τους ὑπόσχεση, κι' ἔχουν γίνει μέλη τοῦ Σώματος Ἑλλήνων Προσκόπων.

Σᾶς ἀπευθύνω τὸν θερμό μου Προσκοπικὸ χαιρετισμὸ καὶ χαιρετίζω μὲ χαρὰ τὴν καθιέρωση αὐτῆς τῆς εἰδικῆς Προσκοπικῆς στήλης.

Τοὺς περισσότερους ἀπὸ σᾶς μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρίσω στὶς παιδοπόλεις ὅλης τῆς χώρας, ὅταν βρισκόμουν σὲ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδας γιὰ νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς Προσκόπους. Ὅσους δὲν ἔτυχε νὰ γνωρίσω, πάλι σᾶς ξέρω καλὰ ἀπὸ ζωντανὲς περιγραφὲς τοῦ «Κύκνου» καὶ τῶν ἄλλων βαθμοφόρων σας.

Ὅλοι σας θὰ πρέπει νὰ ἔχετε ἀντιληφθῆ πόσο σπουδαῖο εἶναι νὰ ἀνήκη κανεὶς στὴν ἀδελφότητά μας καὶ νὰ εἶναι Πρόσκοπος. Ὅλοι σας θὰ ἔχετε νοιώση πῶς Πρόσκοπος δὲν εἶναι ἕνα παιδὶ ποὺ φορᾶ ἁπλῶς τὴ προσκοπική του στολή ἀλλὰ ἕνα παιδὶ ποὺ διαφέρει ἀπὸ τὰ ἄλλα, γιατὶ πιστεύει καὶ τηρεῖ τὴν Προσκοπικὴ ὑπόσχεση καὶ τὸν Προσκοπικὸ Νόμο.

Εἶμαι εἰλικρινὰ εὐτυχὴς γιατὶ ὁ χαιρετισμός μου αὐτὸς βρίσκει πολλοὺς ἀπὸ σᾶς στὰ χωριά σας. Αὐτὴ ἦταν ἡ εὐχὴ ποὺ σᾶς δίναμε ὅλοι ὅταν σᾶς συναντούσαμε στὶς παιδοπόλεις, καὶ εὐχαριστοῦμε τὸν Πανάγαθον γιατὶ τὴν πραγματοποίησε.

Σήμερα ἀκριβῶς ποὺ βρίσκεστε στὰ χωριά σας, σὰν Πρόσκοποι ἔχετε πολλὲς δουλειὲς νὰ κάνετε κι' ὁ προορισμός σας εἶναι μεγάλος. Ἐσεῖς θὰ πρέπει νὰ πρωτοστατῆτε σὲ κάθε προοδευτικὴ κίνηση τοῦ χωριοῦ σας, ἐσεῖς σὰν πραγματικοὶ Πρόσκοποι πρέπει νὰ εἶστε πρῶτοι στὴν ἀναδημιουργία τῆς χώρας μας, ὅπως ἐκήρυξε ὁ Βασιλῆας μας γι' αὐτὴν τὴν χρονιά.

Αὐτὴ τὴ χρονιὰ συμπληρώνονται 40 χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ ἱδρύθηκε ὁ Προσκοπισμὸς στὴν Ἑλλάδα. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τὰ ἀδέρφια σας, οἱ Πρόσκοποι διακρίθηκαν στὴν ὑπηρεσία τῆς Πατρίδας μας. Αὐτὴ τὴν χρονιὰ γιὰ νὰ γιορτάσωμε τὰ 40 χρόνια ἀποφασίσαμε ὅλοι νὰ προσφέρωμε τὶς ὑπηρεσίες μας στὴν Πατρίδα μας ποὺ τόσα κακὰ πέρασε τὰ τελευταῖα χρόνια, μὲ περισσότερη προσπάθεια ἀπὸ πρίν. Τὸ 1950 εἶναι τὸ «Ἔτος τῆς Διπλῆς Προσπάθειας» γιὰ ὅλους τοὺς Προσκόπους.

Εὔχομαι ὅπου καὶ ἂν βρίσκεστε μὲ διπλῆ προσπάθεια νὰ συνεχίσετε τὴν Προσκοπική σας δουλειὰ στὴν ὁδὸ τῆς ἀρετῆς, τῆς τιμῆς, τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ καθήκοντος πρὸς τὸν Θεό, τὴν Πατρίδα, καὶ τὸν Βασιλέα.

Δ. Ἀλεξάτος

Γενικὸς Ἔφορος Προσκόπων

Τὰ παιχνίδια ποὺ παίζουν τὰ Ἑλληνόπουλα

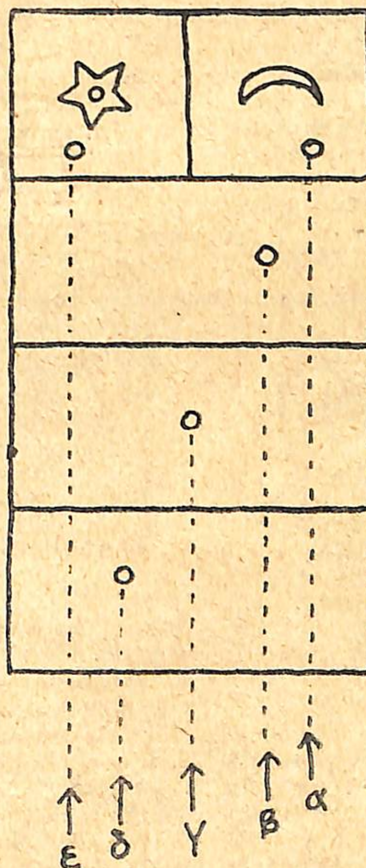
Ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τῶν παιγνιδιῶν εἶναι ὁ «ζαβολιάρης» ποὺ δὲ σέβεται τοὺς κανόνες τοῦ παιγνιδιοῦ καὶ προσπαθεῖ μὲ διάφορες «ζαβολιές», νὰ ξεγελάση τοὺς συντρόφους του. Τὸν «ζαβολιάρη» κανεὶς δὲν τὸν θέλει στὸ παιγνίδι του. Ὅλοι τὸν διώχνουν καὶ πουθενὰ δὲν μπορεῖ νὰ βρῆ πρόθυμη παρέα νὰ τὸν δεχθῆ.

Μὰ εἶναι καὶ μερικοὶ «ζαβολιάρηδες» ποὺ δὲν κάνουν ἀπὸ πονηριὰ τὶς «ζαβολιές» τους. Ἴσως δὲν ξέρουν τοὺς κανόνες τοῦ παιγνιδιοῦ. Γιαυτὸ ἀπὸ σήμερα θὰ σᾶς ποῦμε πῶς παίζονται τὰ διάφορα παιγνίδια. Μὲ τὴν εὐκαιρία θὰ σᾶς μάθωμε καὶ πολλὰ παιγνίδια ποὺ ἴσως νὰ μὴν τὰ ξέρετε ἢ τὰ ξέρετε παραλλαγμένα.

Τὰ παιγνίδια ποὺ θὰ σᾶς μάθομε ἀπ' αὐτὴ τὴ στήλη, εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ὀνομάζονται «ὁμαδικά», δηλαδὴ παίζονται ἀπὸ ὁμάδες δύο - τριῶν ἢ περισσοτέρων παιδιῶν κι' ὄχι ἀπὸ ἕνα.

Τὸ πετροφέγγαρο

Δύο παιδιὰ εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ παίξουν τὸ «πετροφέγγαρο». Σὲ μέρος ὁμαλὸ καὶ ξανοιχτό, συχνὰ σὲ δρόμους, χαράζουν ἕνα μακρουλὸ τετράπλευρο ὅπως τὸ βλέπετε στὸ σχέδιο. Τὸ χωρίζουν σὲ τέσσερα, ἢ καὶ περισσότερα ἄλλα ἴσα τετράπλευρα καὶ τὸ τελευταῖο ἀπ' αὐτὰ σὲ ἄλλα δυὸ πιὸ μικρά, τὸ δεξί, ποὺ τὸ λένε «ἥλιο», καὶ τὸ ἀριστερὸ «φεγγάρι». Τὰ δυὸ ἢ περισσότερα παιδιὰ ὁρίζουν μὲ «λάχνισμα» ποιὸς θὰ πρωτοπαίξη. Ὁ πρῶτος στέκεται ἴσα ἴσα μπροστὰ στὸ πρῶτο τετράπλευρο καὶ ρίχνει μιὰ πλακερὴ πετρίτσα (ἀμάδα) πρῶτα σ' αὐτὸ κι' ἔπειτα, ὅπως θὰ δοῦμε, καὶ στ' ἄλλα, μὲ τὴ σειρά. Κάθε φορά, ποὺ ρίχνει τὴν πετρίτσα του, πρέπει νὰ προσέχη νὰ μὴ πέση ἀπάνω σὲ γραμμὴ καὶ νὰ πάη στὸ τετράπλευρο, ὅπου πρέπει νὰ πέση, ὄχι σ' ἄλλο. Ὕστερα ἀπὸ τὸ κάθε ρίξιμο κουτσαίνοντας μὲ τὸ δεξὶ πόδι, μπαίνει στὸ τετράγωνο, ποὺ εἶναι ἡ πετρίτσα καὶ μὲ τὴ μύτη τοῦ ποδιοῦ, χτυπάει μὲ προσοχὴ πρὸς τὰ ἔξω τὴν πετρίτσα. Κάποτε μὲ τὸ πρῶτο χτύπημα τὴ βγάζει ἔξω κι' ἔξω. Κάποτε ὅμως τὸ κατορθώνει, ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χτυπήματα καὶ μάλιστα ἀπὸ τετράπλευρο σὲ τετράπλευρο, προσέχοντας οὔτε αὐτὸς νὰ πατήση, οὔτε ἡ πετρίτσα νὰ σταθῆ ἐπάνω σὲ κάποια γραμμὴ καὶ τὸ πιὸ σπουδαῖο νὰ μὴ ξεφύγη ἀπ' τὰ πλευρὰ ἔξω. Τέλος, ρίχνει τὴν πετρίτσα στὸν «ἥλιο» κι' ἔπειτα στὸ «φεγγάρι». Κουτσαίνοντας ἢ καὶ περπατῶντας — στὰ ριξίματα αὐτὰ ἐπιτρέπεται καὶ νὰ περπατῆ ἀπὸ τετράπλευρο σὲ τετράπλευρο καὶ μὲ ὅλη του τὴν προσοχὴ μὴ πατήση γραμμὴ — φτάνει καὶ στὰ μικρὰ αὐτὰ τετράπλευρα. Μπορεῖ, ἂν θέλη, ν' ἀνοίξη τὰ σκέλη του νὰ πατήση στὰ δυό του πόδια καὶ νὰ σταθῆ νὰ ξεκουραστῆ, ὅσο θέλει. Ἔπειτα ξαναρχίζει καὶ πρέπει νὰ χτυπήση καὶ νὰ βγάλη τὸ πετράδι ἔξω μὲ τὶς ἴδιες προφυλάξεις, ποὺ ἔκανε καὶ προτύτερα.

Ὅταν τὸ κατορθώση καὶ ἀπ' τὸν «ἥλιο» κι' ἀπ' τὸ «φεγγάρι», κερδίζει τὴν «πρώτη». Μὲ τὴ νίκη αὐτὴ ἀποκτᾶ τὸ δικαίωμα νὰ συνεχίση ὁ ἴδιος. Ὅταν ὅμως τὸ πετράδι στὸ ρίξιμο, ἢ στὰ χτυπήματα πέση σὲ γραμμὴ ἐπάνω, ἢ ὅταν πεταχτῆ ἔξω ἀπ' τὸ πλάγι, ἢ ἂν ὁ παίχτης κατὰ λάθος πατήση καὶ τ' ἄλλο πόδι, ἐνῶ πρέπει νὰ κουτσαίνη, ἢ καὶ κουτσαίνοντας, πατήση σὲ γραμμὴ ἐπάνω, χάνει καὶ παύει νὰ παίζη. Παίζει τότε ὁ δεύτερος μὲ τοὺς ἴδιους ὅρους. Συνέχεια φυσικά, ὁ τρίτος, ὁ τέταρτος κλπ. Ὅποιος τελευταῖος κατορθώσει καὶ κάνει τὶς ἐπιτυχίες, ποὺ ὥρισαν στὴν ἀρχὴ «βγαίνει», δηλαδὴ κερδίζει τελικὰ τὸ παιγνίδι.

Τὸ «πετροφέγγαρο» παίζεται στὰ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδας μὲ διάφορες παραλλαγές. Ἀλλοῦ τὸ ὀνομάζουν «καλόγερο», ἀλλοῦ «σαλίγγαρο» (ἔχει τότε καὶ τὸ σχῆμα τοῦ σαλίγγαρου) κλπ.

ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

Κουβεντοῦλες μὲ τὴ Γιαγιά.

Τὸ πάθημα τῆς Λούλας

'Αγαπητά μου παιδιά.

Πῆγα κι' ἐγὼ σήμερα νὰ δῶ μιὰ παλιά μου φιλενάδα ποὺ βέβαια εἶναι σὰν καὶ μένα γρηούλα, γιαγιὰ μ' ἐγγονάκια πολλά, νὰ περάσω λιγάκι τὴν ὥρα μου καὶ νὰ θυμηθοῦμε τὸν καιρὸ ποὺ εἴμαστε κι' ἐμεῖς νέες. Μὰ τὴ βρῆκα τὴν καημένη πολὺ συγχισμένη. Ἕνα κοριτσάκι, ὡς δέκα χρονῶν, ἔκλαιγε στὰ γόνατά της καὶ τὸ στηθάκι του τρανταζόταν ἀπ' τ' ἀσταμάτητο κλάμα.

— Τί ἔπαθε ἡ Λούλα; τῆς λέω. Μὴν εἶναι ἄρρωστο τὸ παιδί;

'Η γιαγιὰ μὲ ἡσύχασε μ' ἕνα νόημα κι' ἀφοῦ μ' ἔβαλε νὰ καθίσω σὲ μιὰ πολυθρόνα, μοῦ διηγήθηκε τί εἶχε γίνει.

'Η Λούλα ἔχει δυὸ ἀδερφὲς μεγαλύτερες καὶ μιὰ ἀδερφὴ πιὸ μικρή... Κάθε Κυριακὴ ὁ πατέρας ποὺ μένει στὸ σπίτι καὶ ξεκουράζεται τὸ πρωΐ, παίρνει τὰ παιδάκια τ' ἀπόγεμα καὶ τὰ πάει στὸ Ζάππειο καὶ στὸν Κῆπο. Τὰ παιδιὰ περιμένουν πῶς καὶ πῶς ἐκεῖνο τὸν περίπατο ὅλη τὴν ἑβδομάδα... Γιατὶ ὁ πατέρας τους ξέρει καὶ παίζει κι' αὐτὸς σὰν παιδί.

'Εκεῖνο τ' ἀπόγεμα, λοιπόν, ὁ πατέρας τοὺς εἶπε:

— Κάνετε γρήγορα γιατὶ θὰ μὲ περιμένη ἕνας φίλος μου ποὺ θὰ φέρη κι' αὐτὸς τὰ παιδιά του στὸ Ζάππειο. Σ' ἕνα τέταρτο νἆστε ἕτοιμοι...

Στὸ λεπτὸ ἑτοιμάστηκαν τὰ παιδιά. Ἕνα τέταρτο εἶναι πολὺ ὅταν βιάζεται κανεὶς γιὰ παιχνίδι. Ἤξεραν ποῦ εἶχαν τὰ πράμματά τους. Φόρεσαν πουλόβερ γιατὶ ἦταν ψυχρούλα, ἔβαλαν τὰ σακκάκια τους καὶ τύλιξαν μ' ἕνα κασκὸλ τὸ λαιμό τους... Πῆρε καὶ τὸ καθένα τὸ τόπι του ἢ τὸ παιχνιδάκι ποὺ προτιμοῦσε. Μόνο ἡ Λούλα ἀργοῦσε.

— Τί ἔγινες, Λούλα; γιατὶ ἀργεῖς; φώναζε ὁ πατέρας.

— Δὲ βρίσκω τὴ μάλλινη μπλούζα μου! Ἔχασα τὸ τόπι μου..., ποῦ μπερδεύτηκε τὸ κασκόλ μου;

Ἔτρεξαν τ' ἀδέρφια της νὰ τὴ βοηθήσουν... Πουθενὰ τὸ τόπι, πουθενὰ μπλούζα, πουθενὰ κασκόλ.

— Δὲν πειράζει, εἶπε ὁ πατέρας. 'Η Λούλα θὰ μείνη νὰ βρῆ καὶ νὰ συγυρίση τὰ πράμματά της. Ἔτσι θὰ μάθη ἄλλη φορὰ νἆναι τακτική...

Καὶ πῆρε τ' ἄλλα παιδιὰ κι' ἔφυγε γιὰ τὸν κυριακάτικο περίπατο.

— Καταλαβαίνετε τώρα, ποιὰ εἶναι ἡ αἰτία ποὺ κλαίει ἡ Λούλα μου; εἶπε ἡ Γιαγιά... Ποιὸς τῆς φταίει; Μάλλιασε ἡ γλῶσσα μου νὰ τῆς λέω, κυρὰ Καντιανή μου, νὰ βάζη σὲ τάξη τὰ πράμματά της... Βιβλία τῆς παίρνεις, τὰ σκίζει, παιγνίδια, τὰ σπάζει, ροῦχα τὰ κάνει κομμάτια. Ὕστερα κλαίγεται γιατὶ ἔχουν οἱ ἄλλες κι' αὐτὴ δὲν ἔχει...

—Ἔ! ἀπὸ σήμερα τὸ κορίτσι μας θὰ γίνη τακτικό, εἶπα καὶ τῆς σκούπισα τὰ βρεγμένα μάτια. Πᾶμε, Λούλα μου, νὰ φτιάξωμε ἐμεῖς μαζὶ τὸ συρτάρι σου νὰ τὸ βρῆ ὁ μπαμπᾶς τακτικὸ σὰν γυρίση, νὰ δῆ τί νοικοκυρούλα θὰ γίνη ἡ κορούλα του.

Τὸ παιδὶ μ' ἀκολούθησε παρηγορημένο... 'Ελπίζω παιδιά μου, τὸ πάθημα νὰ τῆς γίνη μάθημα, γιατὶ εἶναι μεγάλο προτέρημα στὴ ζωή μας ἡ τάξη...

'Η γιαγιὰ Καντιανή.

'Η Βιβλιοθήκη

Βιβλιοθήκη μου γεμάτη,
ποὺ χίλια δυὸ βιβλία κλείνεις
ἐσὺ σοφότερη θὰ γίνης
κ' ἀπ' τὸ σοφώτατο Σωκράτη!

'Η θέα σου μὲ συγκινεῖ
μὲ τῶν βιβλίων σου τὰ πλήθη...
Κι' αὐτὴ μὲ ἀνθρώπινη φωνὴ
ἔτσι στὰ λόγια μου ἀποκρίθη:

— Μιλεῖς μὲ τόσην εὐκολία,
μὰ δὲν μοῦ λές, παρακαλῶ,
τί νὰ τὰ κάνω τὰ βιβλία
ἀφοῦ μοῦ λείπει τὸ μυαλό;

Ι. Πολέμης

Τὸ Παραμυθάκι μας

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρό, ὁ λαγὸς ἔφτασε πεινασμένος σ' ἕνα ποτάμι, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ περάση πέρα ἀπ' τὴν ἄλλη ὄχθη, ποὺ θὰ ἔβρισκε μπόλικη τροφή. Μὰ ἀκεῖ συνάντησε ἕναν φλύαρο κροκόδειλο ποὺ εἶχε ἀρκετὴ ὄρεξη γιὰ κουβέντα. Μὰ ποῦ νὰ προσέξη ὁ λαγὸς τὰ λόγια τοῦ κροκοδείλου. Καθὼς ἔβλεπε ἀπέναντι τὴν πλούσια βλάστηση, τοῦ ἄνοιγε ἡ ὄρεξη καὶ τοῦ ἔτρεχαν τὰ σάλια. Τὸ κακὸ εἶναι πὼς ὁ λαγὸς δὲν ἤξερε κολύμπι καὶ καθὼς ὁ κροκόδειλος μιλοῦσε, ὁ λαγὸς φαινόταν συλλογισμένος.

— Τί συλλογιέσαι; ρώτησε ὁ κροκόδειλος.

— Σκέπτομαι, ἀπάντησε ὁ λαγός, πὼς εἶσαι εὐτυχισμένος ποὺ εἶσαι κροκόδειλος καὶ βρίσκεις εὔκολα νὰ φᾶς. 'Εμεῖς οἱ λαγοὶ εἴμαστε τόσοι πολλοὶ στὸν κόσμο, ποὺ σίγουρα θὰ πεθάνουμε τῆς πείνας.

— Λάθος κάνεις, λέει τότε ὁ κροκόδειλος. 'Εμεῖς εἴμαστε πολὺ περισσότεροι ἀπὸ σᾶς.

— Πάω ὅ,τι στοίχημα θέλεις. Κάλεσε ἀμέσως ὅλους τοὺς συντρόφους σου νὰ τοὺς μετρήσω. Κι' ἐγὼ ἔπειτα θὰ καλέσω τοὺς δικούς μου, εἶπε ὁ λαγός. Καὶ θὰ δῆς πὼς θὰ χάσης τὸ στοίχημα.

— Εὐχαρίστως, φώναξε ὁ κροκόδειλος κι' ἀμέσως μ' ἕνα σφύριγμα κάλεσε σὲ γενικὴ συγκέντρωση ὅλους τοὺς κροκοδείλους τῆς περιοχῆς. Οἱ κροκόδειλοι ἔφτασαν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ποταμοῦ καὶ παρατάχθηκαν στὴν γραμμὴ ἀπ' τὴν μιὰ ὄχθη, ὡς τὴν ἄλλη.

'Ο λαγὸς ἄρχισε τότε νὰ μετρᾶ πατῶντας ἐπάνω τους.

—Ἕνας... δύο... τρεῖς... δέκα... εἴκοσι.... φώναζε καὶ προχωροῦσε πρὸς τὴν ἀπέναντι ὄχθη.

Τέλος ἔφτασε στὴν μεριὰ ποὺ ἦταν γεμάτη ἀπὸ τρυφερὰ βλαστάρια καὶ γελῶντας εἶπε στὸν κροκόδειλο:

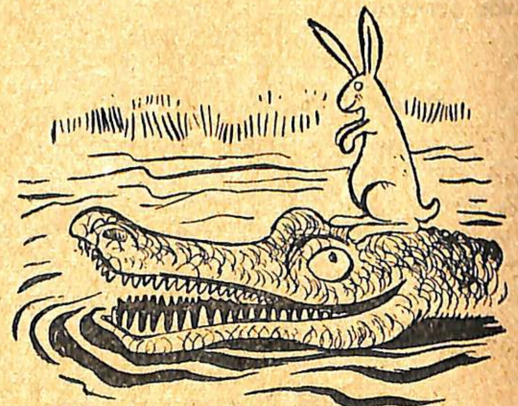
— Τώρα δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ φωνάξω τοὺς λαγοὺς γιὰ νὰ τοὺς μετρήσης. 'Ο σκοπός μου ἦταν νὰ φθάσω ἐδῶ. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν γέφυρα ποὺ μοῦ ἔφτιασες.

Αὐτὰ εἶπε ὁ λαγὸς καὶ κίνησε νὰ φύγη.

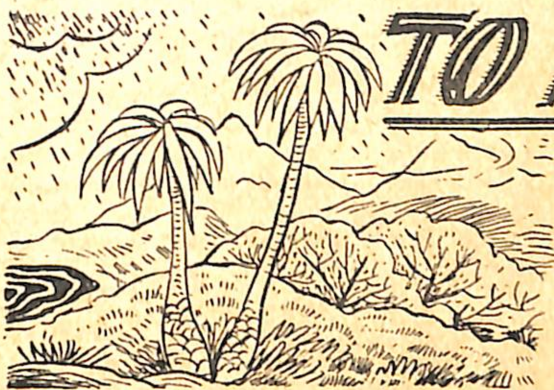
Μὰ ὁ κροκόδειλος θυμωμένος, μ' ἕνα πήδημα ἔφτασε κοντὰ στὸ λαγὸ καὶ κατάφερε νὰ τὸν ἁρπάξη ἀπ' τὴν οὐρά του. Καὶ καθὼς ἐκεῖνος ἔτρεχε ἡ οὐρὰ ἔμεινε στὸ στόμα τοῦ κροκοδείλου.

Κι' ἀπὸ τότε ὅλοι οἱ λαγοὶ ἔχουν κομένη οὐρὰ γιὰ νὰ μᾶς θυμίζουν πὼς ἡ κατεργαριὰ δὲν μένει ἀτιμώρητη.

'Η 'Ανέμη

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Τὸ πλάτωμα ἐπάνω στοὺς γρανίτινους βράχους τ' ὀνόμασαν «Πανόραμα» καὶ τὴν πυκνὴ ζούγκλα ποὺ σκέπαζε σχεδὸν ὅλη τὴ «Σερπετὴ χερσόνησο» τὴν ἔβγαλαν «Ζούγκλα τοῦ Φὰρ Οὐέστ».

Ἔπειτα βάφτισαν δυὸ ἄλλα ποτάμια ποὺ πήγαζαν ἀπ' τὸ ὅρος Φραγκλίνο τὸ ἕνα «Ποταμὸ τοῦ Καταράχτη» γιατὶ εἶχε ἕνα μεγάλο καταράχτη καὶ τ' ἄλλο «Κοκκινοπόταμο» γιατὶ τὸ χρῶμα τῶν νερῶν του ἦταν κεραμιδί.

Ἔτσι βάφτισαν ὅλα τὰ μέρη τοῦ νησιοῦ, ὅσα φαινόνταν, κι' ἑτοιμάστηκαν νὰ κατέβουν γιατὶ δὲν εἶχαν πιὰ τίποτα ἄλλο νὰ κάνουν ἐπάνω στὸ σβυστὸ ἡφαίστειο.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ οἱ ἄποικοι πρὶν νὰ κοιμηθοῦν, κουβέντιασαν ὥρα πολλὴ γιὰ τὴ μακρινὴ πατρίδα τους καὶ γιὰ τὸν φοβερὸ πόλεμο ποὺ τὴν ἐσπάραζε. Ἦταν ὅλοι βέβαιοι ὅτι στὸ τέλος οἱ Βόρειοι θὰ νικοῦσαν τοὺς Νότιους, κι' ὅτι θὰ θριάμβευε τελειωτικά, ὅπως πάντα συμβαίνει, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἐλευθερία.

Ὁ Πρόεδρος Λίγκολν κι' ὁ στρατηγὸς Γκράντ, ἦταν οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἐγγυόνταν γιὰ τὴ νίκη...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἦταν ἡ 30 Μαρτίου τοῦ 1865 καὶ δὲ μποροῦσαν βέβαια νὰ φανταστοῦν ὅτι ὕστερα ἀπὸ δεκάξη μέρες ἕνα φοβερὸ ἔγκλημα θὰ βύθιζε σὲ πένθος τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Γιατὶ στὶς 15 Ἀπριλίου 1865, ἀνήμερα τὴν Μεγάλη Παρασκευή, ὁ Πρόεδρος Ἀβραὰμ Λίγκολν ἔπεφτε δολοφονημένος ἀπ' τὶς σφαῖρες ἑνὸς φανατικοῦ....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10ο

Ο ΚΙΤΡΙΝΟΣ ΚΑΠΝΟΣ

Τὴν ἄλλη μέρα, ξεκίνησαν πρωΐ-πρωΐ γιὰ τὶς «Καμινάδες». Τὸ δεῖπνο τους δὲν ἦταν ἀρκετό, καὶ πεινοῦσαν. Ὅσο γιὰ τὸν Τὸπ ποὺ πολὺ λίγα κόκκαλα εἶχε τραγανίσει ἀπὸ βραδύς, προχωροῦσε μὲ τὴ μύτη στὸ χῶμα γιὰ ν' ἀνακαλύψη κανένα ὀρεχτικὸ κυνήγι ἀπ' τὸ ὁποῖο θὰ εἶχε κι' αὐτὸς τὸ μερδικό του.

Ὁ μηχανικὸς εἶχε προτείνει στοὺς συντρόφους του νὰ γυρίσουν ἀπὸ ἄλλο δρόμο, γιὰ νὰ ρίξουν μιὰ ματιὰ στὴ λίμνη Γκράντ.

Τώρα μεταχειρίζονταν ἀδιάκοπα τὰ ὀνόματα ποὺ εἶχαν δώσει στὰ διάφορα μέρη τοῦ νησιοῦ τους κι' ὁ Πένκροφ ποὺ εἶχε καρδιὰ μικροῦ παιδιοῦ, ἔλεγε τοῦ Ἕρμπερτ :

— Τί λὲς Ἕρμπερτ! Εἶναι ἀδύνατο πιὰ νὰ χαθοῦμε... Γιατὶ εἴτε πάρουμε τὸ δρόμο ποὺ περνάει ἀπ' τὴ λίμνη Γκράντ, εἴτε προσπαθήσουμε νὰ πέσωμε στὸ ποτάμι τῆς Εὐχαριστίας διαβαίνοντας ἀπὸ τὸ πάνω μέρος τῆς ζούγκλας τοῦ Φὰρ Οὐέστ, θὰ βγοῦμε στὸ ψήλωμα τοῦ Πανοράματος καὶ φυσικὰ στὸν κόλπο τῆς Ἑνώσεως!

Κι' ὁ ἀγαθὸς ναυτικὸς πρόφερε τὸ κάθε ὄνομα σὰ νὰ πιπίλιζε καραμέλες!

Ὁ Νὰβ τὰ πῆγε μὲ χαρὰ στοὺς συντρόφους του...

Ὁ μηχανικὸς τοὺς εἶχε συστήσει νὰ μὴν ἀπομακρύνωνται πολὺ ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον ὅταν βάδιζαν σὲ ἄγνωστο ἔδαφος.

Γιατὶ φυσικὰ δὲ μποροῦσαν νὰ ξέρουν τί μποροῦσε νὰ τοὺς παρουσιαστῆ ξαφνικὰ μπροστά τους: Θηρίο ἢ ἀνθρωποφάγος!...

Συνήθως ὁ Πένκροφ, ὁ Ἕρμπερτ κι' ὁ Νὰβ βάδιζαν μπροστά, μὲ ἐμπροσθοφυλακὴ τὸν Τόπ, κι' ὁ μηχανικὸς κι' ὁ δημοσιογράφος ἀκολουθοῦσαν κουβεντιάζοντας.

Ὁ μηχανικὸς κάθε τόσο ἔσκυβε, ἔπαιρνε κάτι ἀπὸ χάμω, καὶ τὸ ἔκρυβε στὴν τσέπη του, πρὸς μεγάλη ἔκπληξη τοῦ Πένκροφ ποὺ τὸν κοίταζε κι' ἀποροῦσε: Τὰ πράγματα ποὺ μάζευε ὁ κ. Σμίθ, ἦταν χωρὶς ἀξία...

— Τί νὰ μαζεύη ἄραγε ὁ ἀρχηγός μας; συλλογιζόταν. Ἀλλὰ ντρεπόταν κιόλας νὰ τὸν ρωτήση. Βέβαια, κάποιο λόγο θὰ εἶχε ὁ μηχανικὸς νὰ μαζεύη τὶς πέτρες καὶ τὰ λιθαράκια ἀπὸ χάμω. Δὲν ἔκανε τίποτα χωρὶς λόγο ὁ μηχανικός...

Κατὰ τὶς δέκα, εἶχαν πιὰ κατεβῆ τὸ ὅρος Φραγκλίνο, καὶ πῆραν κανονικὰ τὸ δρόμο πρὸς τὴ λίμνη Γκράντ.

Περπατοῦσαν ἐπάνω σ' ἕνα ἔδαφος στεγνό, ὅλο πυλὸ ὅπου δὲν φύτρωναν παρὰ ἀραιὰ καὶ ποῦ μερικοὶ θάμνοι.

Ὁ μηχανικὸς ἐξήγησε στοὺς φίλους του πῶς κάποια ἡφαιστειογενῆ πετρώματα ποὺ ἔβλεπαν, χρειάστηκαν γιὰ νὰ κρυώσουν τριακόσια πενήντα ἑκατομμύρια χρόνια!

Ὁ Κύρος Σμὶθ πίστευε πῶς θὰ ἔφταναν στὴ λίμνη Γκρὰντ χωρὶς ἀπρόοπτο ὅταν ξαφνικὰ εἶδε τὸν Ἕρμπερτ νὰ γυρίζη πίσω γρήγορα, ἐνῶ ὁ Νὰβ κι' ὁ ναυτικὸς κρύβονταν βιαστικὰ πίσω ἀπὸ κάτι βράχους.

— Τί εἶναι παιδί μου; ρώτησε ὁ δημοσιογράφος.

— Εἴδαμε καπνό! ἀπάντησε ὁ Ἕρμπερτ.

— Καπνό; Ποῦ;

— Ἐδῶ μπροστά μας! Φάνηκε ν' ἀνέβαινη μέσα ἀπ' τοὺς βράχους κάπου ἑκατὸ βήματα πιὸ πέρα!

— Λὲς νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι στοὺς βράχους; ρώτησε ὁ δημοσιογράφος τὸ μηχανικό.

— Σὲ λίγο θὰ βεβαιωθοῦμε, ἀπάντησε ὁ Κύρος Σμίθ. Πάντως πρέπει νὰ προχωρήσωμε μὲ προσοχὴ καὶ περίσκεψη...

— Ἔχεις δίκηο. Ὁμολογῶ ὅτι εἶχα συνηθίσει στὴν ἰδέα πὼς τὸ νησί μας ἦταν ἀκατοίκητο, καὶ τώρα μοῦ κακοφαίνεται ποὺ ζοῦν σ' αὐτὸ ἰθαγενεῖς, ἔκανε ὁ Ἕρμπερτ.

— Δὲν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ εἶναι ἰθαγενεῖς, εἶπε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ.

— Ποῦ εἶναι ὁ Τόπ; ρώτησε ξαφνικὰ ὁ μηχανικός.

— Ὁ Τὸπ τρέχει μπροστά.

— Καὶ δὲν γαβγίζει; Παράξενο!

— Ὄχι. Δὲν γαβγίζει. Ἀλήθεια εἶναι παράξενο.

— Πρέπει νὰ τὸν φωνάξωμε, εἶπε ὁ μηχανικός. Τόπ! Τόπ! Ἐδῶ Τόπ!

Ὁ Κῦρος Σμὶθ σφύριξε ἐλαφρὰ καὶ τὸ ἔξυπνο ζῶο, γύρισε γοργὰ στὸν ἀφέντη του.

Δὲν φαινόταν οὔτε θυμωμένο, οὔτε ἀνήσυχο.

Ὁ μηχανικὸς προχώρησε τότε πρὸς

—"Αχ! τὰ ἄθλια ζῶα πῶς πηδοῦν..

τοὺς βράχους καὶ σὲ λίγο εἶδε καθαρὰ μιὰ στήλη κίτρινου καπνοῦ, ποὺ ὑψωνόταν στριφογυρίζοντας...

Οἱ ἄποικοι κοίταζαν αὐτὸν τὸν καπνὸ μὲ κάποια ἀνησυχία, ἀλλὰ ὁ μηχανικὸς περπατοῦσε γελώντας, χωρὶς νὰ φυλάγεται.

— Ἐλάτε νὰ δῆτε, τοὺς εἶπε σὲ λίγο.

Ἔτρεξαν τότε κι' οἱ τρεῖς καὶ δὲν ἄργησαν νὰ καταλάβουν τί ἦταν αὐτὸ ποὺ τόσο τοὺς ἔκανε νὰ φοβηθοῦν. Ἦταν ὁ καπνὸς ἀπὸ κάποια θερμὴ πηγὴ ποὺ ἀνάβλυζε ἀπ' τὸ ἔδαφος.

— Εἶναι πηγὴ μὲ νερὰ θειοῦχα, εἶπε ὁ Κύρος Σμὶθ. Ἔτσι θὰ μποροῦμε νὰ γιατρεύουμε χάρισμα τὶς δερματικές μας παθήσεις!

— Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ μᾶς τρομάξη λίγο ζεστὸ νερό, φώναξε ὁ Πένκροφ. Μπὰ σὲ καλό μας! Νὰ ἤμουν τουλάχιστον συναχωμένος! Θὰ εἶχα τὴν παρηγοριὰ πὼς θὰ μὲ γιάτρευε αὐτὴ ἡ ἰαματικὴ πηγή.

— Ἀλήθεια, ἔκανε μὲ παράπονο κι' ὁ Νὰβ. Κι' ἐγὼ δὲν κρυολογῶ ποτέ. Χαμένη θὰ πάη ἡ πηγή!

Ὁ Κύρος Σμὶθ, πλησίασε καὶ βύθισε τὸ χέρι του στὸ νερό.

— Εἶναι θερμοκρασίας 36 βαθμῶν! εἶπε.

— Ποῦ τὸ καταλάβατε κύριε Σμίθ; ρώτησε ὁ Ἔρμπερτ.

— Γιατὶ καθὼς βύθισα τὸ χέρι μου στὸ νερό, δὲν τὸ αἰσθάνθηκα οὔτε ζεστὸ οὔτε κρύο. Σημαίνει, λοιπόν, πὼς ἔχει τὴν θερμοκρασία τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, ποὺ εἶναι 36 βαθμοὶ Κελσίου.

Σὲ λίγο ἔφτασαν στὸν Κοκκινοπόταμο, τὸ ποτάμι μὲ τὰ κόκκινα νερὰ ὅπως ἔδειχνε καὶ τ' ὄνομά του, καὶ ἔτσι ἤξεραν πὼς ἂν τὸ ἀκολουθοῦσαν, θὰ ἔφταναν σίγουρα στὴ λίμνη Γκράντ.

— Τὸ ποτάμι εἶναι κόκκινο, γιατὶ ὑπάρχει ὀξίδιο τοῦ σιδήρου στὰ νερά του, εἶπε ὁ Κύρος Σμὶθ στὸν Ἔρμπερτ ποὺ ἐνδιαφερόταν γιὰ τὸ κάθε τι. Ἄλλοτε θὰ σοῦ ἐξηγήσω γιατί, ἀφοῦ βλέπω πὼς σοῦ ἀρέσει νὰ μαθαίνης!

Ἦταν ἕνα ποτάμι ὄχι πολὺ πλατύ, ἀλλὰ ἐξαιρετικὰ ὁρμητικό. Κυλοῦσε ἀνάμεσα στοὺς βράχους ἀφρίζοντας καὶ ὅταν δοκίμασαν τὸ νερό του, εἶδαν πὼς ἦταν ἐξαίρετο στὴ γεύση.

Μὰ κι' ἡ λίμνη ἔπρεπε νὰ ἔχη γλυκὸ νερό, πρᾶγμα ποὺ θὰ τοὺς διευκόλυνε πολὺ ἂν ἀποφάσιζαν ν' ἀλλάξουν κατοικία καὶ νὰ καθήσουν στὶς ὄχθες της.

Ἡ βλάστηση τοῦ νησιοῦ ἦταν πλούσια. Τὰ δένδρα δέν ἦταν ὅλα τροπικά. Ἀπόδειξη ὅτι ἔλειπαν οἱ ἰνδοκαρυδιὲς μὲ τὸν τόσο νόστιμο καρπό τους κι' οἱ χουρμαδιὲς ἦταν σπάνιες. Τὰ δένδρα τοῦ νησιοῦ Λίγκολν, ἦταν ἴδια μ' αὐτὰ ποὺ φυτρώνουν στὰ ζεστὰ μέρη τῆς Αὐστραλίας. Στὶς ὄχθες, ὅμως, τοῦ Κοκκινοπόταμου ἦταν κάπως διαφορετικὰ ἀπ' τὰ δένδρα ποὺ φύτρωναν στὸ δάσος, κοντὰ στὶς Καμινάδες.

Ἦταν Ἀπρίλης, μήνας ποὺ ἀντιστοιχοῦσε στὸ νησὶ μὲ τὸν δικό μας τὸν Ὀκτώβριο. Ἦταν δηλαδὴ φθινόπωρο. Τὰ δένδρα ὅμως δὲν εἶχαν ἀρχίσει ἀκόμη νὰ χάνουν τὰ φύλλα τους.

Τὸ νησὶ τὸ σκέπαζαν ἕνα πλῆθος εὐκάλυπτοι, κέδροι Αὐστραλιανοὶ καὶ πολλὰ ἀπ' τὰ θαυμάσια δένδρα ποὺ δὲν ὑπάρχουν στὸν παληὸ κόσμο καὶ ποὺ τὰ ὀνομάζουν «καζουαρίνες». Καθὼς οἱ ἄποικοι προχωροῦσαν, ἕνα πλῆθος πουλιὰ πετοῦσαν στὸ διάβα τους. Παπαγάλοι ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ παπαγαλάκια μὲ φανταχτερὰ χρώματα, φασιανοὶ καὶ παραδείσια, κολύβρια καὶ μυγοχάφτες, ἀγριοπερίστερα καὶ ἀγριόγαλοι. Ὁ Πένκροφ τὰ χαιρετοῦσε μὲ φωνὲς χαρᾶς. Ξαφνικὰ ἀπ' τὸ πιὸ πυκνὸ μέρος τοῦ δάσους, ἀντήχησε μιὰ φοβερὰ κακόηχη συναυλία. Οἱ ἄποικοι ἄκουσαν τιτιβίσματα πουλιῶν, γρυλίσματα θηρίων, φωνὲς πιθήκων, ἀκόμη καὶ κάποιον παράξενο ἦχο ποὺ θὰ ἔλεγες πὼς ἔβγαινε ἀπ' τὸ λαρύγγι κανενὸς ἰθαγενῆ.

Ξεχνώντας καὶ τὴν πιὸ στοιχειώδη πρόνοια, ὁ Πένκροφ ὥρμησε μπροστά, ἐνῶ ὁ Νὰβ κι' ὁ Ἔρμπερτ, τὸν ἀκολουθοῦσαν. Εὐτυχῶς δὲν ἦταν κανένα ἐπικίνδυνο θηρίο αὐτὸ ποὺ φώναζε ἔτσι. Ἦταν ἁπλούστατα ἕνα κοπάδι ἄγριοι φασιανοὶ ποὺ στὴν Αὐστραλία τοὺς λένε «ᾠδικοὺς» γιατὶ δὲν εἶναι μονάχα ἐξαιρετικὰ . . . φωνακλάδες, ἀλλὰ μποροῦν ἀκόμη νὰ μιμηθοῦν τὴ φωνὴ ἀπὸ κάθε λογῆς ζῶο ἢ πουλὶ καλύτερα κι' ἀπ' τοὺς παπαγάλους.

Ὁ Πένκροφ μὲ μιὰ ἐπιδέξια πετριὰ ἔρριξε ἕναν κάτω κι' ὁ Νὰβ τὸν ἀποτελείωσε.

Ὡστόσο καθὼς ἀκολουθοῦσαν τὸν Κοκκινοπόταμο γιὰ νὰ βγοῦν στὴ λίμνη Γκρὰντ ὁ Τὸπ ἄρχισε νὰ τρέχη κι' οἱ φίλοι μας ποὺ τὸν ἀκολούθησαν, ἀντίκρυσαν ἕνα θέαμα ἀληθινὰ πολὺ περίεργο: Ἕνα κοπάδι μεγάλα καγκουρὼ ἔκαναν κάτι τόσο τεράστια πηδήματα, ποὺ ἔδιναν τὴν ἐντύπωση ὅτι... πετοῦσαν. Ὡστόσο, ὁ Τὸπ κι' οἱ κυνηγοὶ γρήγορα κατάλαβαν πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ παραβγοῦν στὸ τρέξιμο μ' αὐτὰ τὰ μαρσιποφόρα (ἔτσι λέγονται τὰ ζῶα ποὺ ἔχουν μπροστά τους ἕνα εἶδος σάκο —μάρσιπο— ὅπου βάζουν τὰ μικρά τους ὅταν τρέχουν. Κι' εἶναι ἀλήθεια κωμικώτατο τὸ θέαμα τῶν ζώων αὐτῶν ποὺ πηδοῦν μὲ τὸ μικρό τους στὸ... ταγάρι τους, ποὺ κοιτάει τρομαγμένο τριγύρω).

— Πένκροφ, εἶπε ὁ κ. Σμίθ, σᾶς φώναζα, ἀλλὰ ποῦ νὰ μ' ἀκούσης! Δὲν πιάνονται μὲ τὸ τρέξιμο τὰ καγκουρώ!

— Συγχωρέστε μας κύριε Σμίθ, εἶπε ὁ Ἔρμπερτ. Ὅταν κυνηγᾶμε ἕνα θήραμα ἔχουμε ὅλοι τὰ μυαλὰ τοῦ Τόπ. Δὲν συλλογιζόμαστε ἂν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ πιάσωμε, μόνο τρέχουμε!

— Κρίμα, εἶπε ὁ κ. Σπίλετ. Τὸ καγκουρὼ ἔχει τρυφερώτατο καὶ νοστιμώτατο κρέας...

— Ἄχ! τὰ ἄθλια ζῶα, πῶς πηδοῦν; ἔκανε ἀπαρηγόρητος ὁ Πένκροφ. Πότε, μὰ πότε κύριε Σμὶθ θὰ μᾶς φτιάσετε μερικὰ τουφέκια;

— Ὄχι καὶ τόσο γρήγορα καλέ μου Πένκροφ, εἶπε ὁ μηχανικός. Προσωρινὰ ὅμως μποροῦμε νὰ φτιάσωμε μερικὰ τόξα καὶ βέλη καὶ νὰ κάνωμε μιὰ χαρὰ τὴ δουλειά μας...

— Τόξα καὶ βέλη! ἔκανε περιφρονητικὰ ὁ ναυτικός. Λὲς κι' εἴμαστε μικρὰ παιδιὰ καὶ παίζομε τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο!

— Μὴ μιλᾶς μὲ τόση περιφρόνηση γιὰ τὰ τόξα, συνέχισε ὁ μηχανικός. Τὰ χρησιμοποίησε ἡ ἀνθρωπότητα γιὰ αἰῶνες, στὸ κυνήγι.

— Ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασία εἶ-

ναι νὰ μποροῦμε νὰ σκοτώνουμε τὰ ζῶα ποὺ μᾶς χρειάζονται γιὰ τὴν τροφή μας, εἶπε ὁ Ἕρμπερτ, κι' ὁ τρόπος δὲν ἔχει σημασία. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὰ καγκουρὼ αὐτὰ ποὺ κυνηγήσαμε, εἶναι τὸ πιὸ δύσκολο κυνήγι, ἀνάμεσα σ' ὅλα τ' ἄλλα καγκουρώ, ποὺ εἶναι κάπου ἐννιὰ εἰδῶν.

— Γιὰ μένα ἕνα μόνον εἶδος ὑπάρχει, ἔκανε ὁ Πένκροφ. Τὰ καγκουρὼ τῆς... σούβλας. Κι' αὐτὸ μᾶς λείπει σήμερα!

Ὡστόσο τὸ ψητὸ δὲν τοὺς ἔλειψε ἐκείνη τὴν ἡμέρα, καὶ νὰ γιὰ ποιὸ λόγο. Ὁ Τὸπ ποὺ ἦταν ἐξαιρετικὰ πεινασμένος δὲ σταματοῦσε στιγμὴ νὰ ψάχνη. Ὁ Νὰβ, μάλιστα, ἔλεγε πὼς ἂν τοῦ ἔπεφτε κανένα θήραμα στὰ δόντια, θὰ τὸ κατέβαζε ὁλόκληρο μόνος του μιὰ χαρά, χωρὶς νὰ περιμένη τοὺς κυνηγούς.

Κατὰ τὶς τρεῖς λοιπὸν τὸ μεσημέρι, ὁ σκύλος χάθηκε μέσα σὲ κάτι πυκνοὺς θάμνους, κι' ἀπ' τὰ γρυλίσματά του, οἱ ἄποικοι κατάλαβαν πὼς κάποιο κυνήγι εἶχε ἀνακαλύψει.

Ὁ Νὰβ ὥρμησε στὰ ἴχνη του καὶ πρόφτασε νὰ δῆ τὸν Τὸπ ποὺ ἔχαφτε μὲ φανερὴ βουλημία ἕνα μικρὸ τετράποδο ποὺ τὸ εἶχε κατασπαράξει. Ὡστόσο γιὰ καλή τους τύχη, φαίνεται πὼς ὁ σκύλος εἶχε πέσει σὲ φωλιά, γιατὶ δίπλα του ἦταν πνιγμένα δυὸ μικρὰ τετράποδα. Ὁ Νὰβ τ' ἅρπαξε καὶ τὰ πῆγε μὲ χαρὰ στοὺς ἄλλους... Ἦταν πολὺ μεγαλύτερα ἀπὸ ἕνα κοινὸ μεγάλο κουνέλι.

— Εἶναι «μάρας», εἶπε ὁ Ἕρμπερτ, ἕνα εἶδος τρωκτικὸ ποὺ μοιάζει μὲ τὸ λαγὸ καὶ τὸ κουνέλι. Τὸ κρέας του εἶναι νοστιμότατο, καὶ πολὺ θρεπτικό.

— Ζήτω! φώναξε ὁ Πένκροφ. Ἔτσι δὲ θὰ μᾶς λείψη τὸ ψητὸ τῆς σούβλας ὅπως φοβόμουν!

Οἱ ἄποικοι συνέχισαν τὴν πορεία τους, ἀκολουθώντας πάντα τὸν Κοκκινοπόταμο ποὺ τὰ κοκκινωπὰ νερά του, τὰ σκίαζαν οἱ εὐκάλυπτοι, οἱ «καζουαρίνες», τὰ καουτσουκόδενδρα, κι' ἄλλα πανύψηλα δένδρα μὲ πυκνὸ φύλλωμα.

Εἶναι ἀδύνατο κανεὶς νὰ περιγράψη τὸ πλῆθος τῶν λουλουδιῶν, οὔτε καὶ τὴν ὀμορφιὰ τῶν ἀναρριχητικῶν φυτῶν ποὺ πλέκονταν μὲ τὰ χαμηλότερα κλαδιὰ τῶν δένδρων κι' ἔφτιαναν πυκνά, καταπράσινα, ὁλάνθιστα παραπετάσματα.

Καθὼς προχωροῦσαν, τὸ ποτάμι πλάταινε καὶ ὁ Κύρος Σμὶθ πίστευε πὼς ἡ λίμνη δὲν ἦταν πιὰ μακριά.

Κι' ἐκεῖ ποὺ διάβαιναν ἕνα πυκνοφυτεμένο μέρος τῆς λόχμης, ἡ λίμνη Γκράντ, φανερώθηκε ξαφνικὰ μπροστὰ στὰ μάτια τους.

Ἦταν μιὰ μεγάλη λίμνη, μὲ καθαρά, γαλάζια νερά, ὅπου καθρεφτίζονταν κάθε λογῆς δένδρα καὶ φυτά.

Ὁ μηχανικὸς ποὺ εἶχε πολὺ ταξιδέψει σ' ὅλο τὸν κόσμο, τοὺς εἶπε πὼς σπάνια τοῦ εἶχε τύχει νὰ δῆ πιὸ ὡραία λίμνη ἀπὸ ἐκείνη. Κι' ὁ δημοσιογράφος συμφώνησε μαζί του.

Ἐπάνω ἀπ' τὰ ἥσυχα νερὰ τῆς λίμνης, φτερούγιζαν κάθε λογῆς πουλιά, ποὺ τὰ περισσότερα δὲν ἦταν ἄγνωστα στοὺς ἀποίκους.

Βρίσκονταν ἐκεῖ ἕνα πλῆθος ψαροφάγοι μὲ τὰ χοντρά τους κεφάλια καὶ τὶς μακριές τους μύτες, ποὺ στέκονταν σοβαροὶ σὲ κάτι βράχια στὴν ὄχθη, προσέχοντας μὴ περάση κανένα ψαράκι, ὁπόταν ὁρμοῦσαν καὶ τὸ ἅρπαζαν.

Ἐκτὸς ἀπ' τοὺς ψαροφάγους ἦταν ἐκεῖ ἀγριόπαπιες, πελεκάνοι, νερόκοτες κι' ἐρωδιοί.

Κι' οἱ ἄποικοι, μπόρεσαν νὰ θαυμάσουν κοντὰ στ' ἄλλα, καὶ δυὸ θαυμάσια πουλιὰ ποὺ τὸ ἐπιστημονικό τους ὄνομα εἶναι «μήνουροι οἱ μεγαλοπρεπεῖς» εἶναι ὅμως γνωστὰ σὲ ὅλους ὡς «λῦρες» γιατὶ ἡ οὐρά τους σχηματίζει μὲ τὰ πολύχρωμα φτερά της μιὰ λύρα.

Τὸ «μάρας» ὅπως εἶναι στὴν πραγματικότητα.

Ὅσο γιὰ τὸ νερὸ τῆς λίμνης ἦταν γλυκό, ὅπως τὸ εἶχαν προβλέψει.

Ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ ζάρωναν τὰ νερά της, κι' ἀπ' τοὺς κύκλους ποὺ σχηματίζονταν ὁ κ. Σμὶθ ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα πὼς θὰ εἶχε τοῦ κόσμου τὰ ψάρια.

— Θαρρῶ πὼς στὶς ὄχθες αὐτῆς τῆς λίμνης θὰ κατοικήσωμε στὸ τέλος, εἶπε ὁ Σπίλετ.

— Συμφωνῶ, εἶπε ὁ μηχανικός. Ποῦ θὰ βροῦμε καλύτερο μέρος; Ἡ τοποθεσία ἐδῶ εἶναι τόσο ὡραία, ποὺ εἶναι σωστὸς παράδεισος! Εἶναι ὅμως καιρὸς νὰ κατεβοῦμε στὶς Καμινάδες καὶ νὰ ξεκουραστοῦμε. Τί λέτε φίλοι μου;

— Σύμφωνοι! φώναξε ὁ Πένκροφ. Ἕνα καλὸ δεῖπνο δὲν θὰ μᾶς ἔκανε κακό.

Ὡστόσο ὁ μηχανικὸς ἤθελε νὰ ἐξετάσουν τὸ νότιο μέρος τῆς λίμνης, γιὰ νὰ βροῦν ἀπὸ ποιὸ μέρος ἔφευγαν τὰ περισευούμενα νερά της.

Γιατὶ ὅπως ὁ Κοκκινοπόταμος χυνόταν σ' αὐτήν, ἔπρεπε τὰ νερὰ ποὺ περίσευαν νὰ χύνονται κάπου, κι' ἀπὸ ἐκεῖ νὰ πήγαιναν στὴ θάλασσα. Ἂν σχηματιζόταν κανένας καταράχτης μ' αὐτὰ τὰ περισευούμενα νερά, ὁ μηχανικὸς συλλογιζόταν πὼς θὰ μποροῦσε νὰ χρησιμοποιήση αὐτὸν τὸν «λευκὸν ἄνθρακα» (ἔτσι λένε τὴν πτώση τῶν νερῶν), γιὰ νὰ κινήση κανένα νερόμυλο, ἢ κανένα ἄλλο μηχάνημα ἀργότερα.

Ὡστόσο ὅσο κι' ἂν ἔψαξαν, δὲν βρῆκαν τίποτα.

Ἦταν φανερὸ πὼς τὰ νεοὰ χύνονταν στὴ θάλασσα ἀπὸ κανένα ὑπόγειο κανάλι, ποὺ θὰ τὸ ἔβρισκαν κάποτε. Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως ἦταν καιρὸς νὰ γυρίσουν στὶς Καμινάδες.

Σὲ λίγο ἔπεσαν ἐπάνω στὸν ποταμὸ τῆς Εὐχαριστίας, τὸν ἀκολούθησαν ἕνα διάστημα καὶ κατὰ τὶς 4½ τὸ ἀπόγευμα, ἔφτασαν στὸ μέρος ποὺ ἦταν γι' αὐτοὺς τώρα τὸ «σπίτι».

Ἐκεῖ, ὁ Νὰβ μὲ τὸν Πένκροφ ἄναψαν φωτιὰ καὶ μιὰ καὶ ἦταν πιὰ οἱ ἐπίσημοι μάγειροι τῆς συντροφιᾶς, ὁ ἕνας γιατὶ ἦταν νέγρος κι' ὁ ἄλλος γιατὶ ἦταν ναύτης, δὲν ἄργησαν νὰ ἑτοιμάσουν ἕνα περίφημο ψητὸ τῆς σούβλας μὲ τὸ λαγοκούνελο «μάρας» ποὺ τὸ ἐτίμησαν ὅλοι καὶ πιὸ πολὺ ὁ Τόπ, ποὺ ἔφαγε ὅλα τὰ κόκκαλα.

Μετὰ τὸ δεῖπνο, ἑτοιμάστηκαν ὅλοι γιὰ ὕπνο, γιατὶ ἦταν κουρασμένοι. Πρὶν ὅμως νὰ ξαπλώσουν, ὁ Κύρος Σμὶθ ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη του καὶ τοὺς ἔδειξε ἕνα πλῆθος πέτρες ποὺ εἶχε μαζέψει στὸ δρόμο.

— Φίλοι μου, τοὺς εἶπε, αὐτὸ ἐδῶ εἶναι μετάλλευμα σιδήρου, αὐτὸ εἶναι πυρίτης, αὐτὸ εἶναι ἄργυλος, αὐτὸ εἶναι ἀσβέστης κι' αὐτὸ εἶναι κάρβουνο. Ὅλ' αὐτὰ μᾶς τὰ δίνει ἄφθονα ἡ φύση. Εἶναι τὸ δικό της μερδικὸ στὸ κοινὸ ἔργο. Αὔριο, θὰ δοῦμε τί μποροῦμε νὰ κάνουμε ἐμεῖς μὲ ὅλ' αὐτά! Καὶ τώρα καληνύχτα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11ο

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ ὅλοι ξύπνησαν καλοδιάθετοι κι' εὐχαριστημένοι, θαρρεῖς καὶ διόλου δὲν τοὺς στενοχωροῦσε ἡ ἰδέα πὼς μόνιμη κατοικία τους ἀπὸ ἐδῶ κι' ἐμπρὸς θὰ ἦταν ἕνα ἔρημο νησὶ στὸν Εἰρηνικὸ Ὠκεανό.

— Λοιπὸν Κύρο, ρώτησε χαρούμενα ὁ Σπίλετ, ἀπὸ ποῦ θ' ἀρχίσωμε σήμερα;

— Ἀπὸ τὴν ἀρχή! ἀπάντησε ὁ μηχανικὸς γελώντας.

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ Α΄ος Διαγωνισμὸς τῆς ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ

Ἡ «Παιδόπολις» προκηρύσσει σήμερα τὸν πρῶτο διαγωνισμὸ ἐκθέσεως μὲ δύο θέματα: Στὸ διαγωνισμὸ μποροῦν νὰ πάρουν μέρος ὅλοι οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Παιδοπόλεως».

Τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο θέματα εἶναι:

Πῶς θὰ βοηθήσω στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ χωριοῦ μου.

Στὸ θέμα αὐτὸ θὰ γράψουν μόνο τὰ παιδιὰ ποὺ ζοῦν σὲ συμμοριόπληκτα χωριὰ ἢ πόλεις, ἢ ἔζησαν ἢ μένουν ἀκόμη σὲ παιδοπόλεις.

Τὸ ἄλλο θέμα εἶναι:

Πῶς θὰ βοηθήσω στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ.

Αὐτὸ τὸ θέμα θὰ τὸ ἀναπτύξουν ὅλα τὰ ἄλλα παιδιὰ ποὺ ζοῦν σὲ μεγάλες καὶ μικρὲς πόλεις καὶ σὲ χωριὰ ποὺ δὲν καταστράφηκαν ἀπ' τὸν πόλεμο ἐναντίον τῆς ἀνταρσίας.

Ἀπαραίτητοι ὅροι

1) Ἡ ἔκθεση δὲν πρέπει νὰ ξεπερνάῃ τὴ μιὰ κόλλα διαγωνισμοῦ γραμμένη ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά.
2) Νὰ εἶναι γραμμένη καθαρὰ καὶ καλαίσθητα.
3) Νὰ φθάσῃ στὰ γραφεῖα τῆς «Παιδοπόλεως» τὸ ἀργότερο μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1950.
4) Νὰ ὑπογράφεται καθαρὰ ἀπὸ τὸ παιδὶ ποὺ τὴ στέλνει. (Νὰ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα, πατρώνυμο καὶ ἐπώνυμο, ἡ ἀκριβὴς διεύθυνσή του καθὼς καὶ ἡ ἡλικία, τὸ σχολεῖο ποὺ πηγαίνει καὶ σὲ ποιὰ τάξη).
Στὴν ἀρχὴ πρέπει νὰ σημειώσετε σὰν κεφαλίδα

«Α΄. Διαγωνισμὸς «Παιδοπόλεως»

Νὰ ἀκολουθῇ τὸ θέμα καὶ συνέχεια ἡ ἔκθεση.

5) Στὸν φάκελλο πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη ἡ διεύθυνση:

Περιοδικὸ «Παιδόπολις»
(Γιὰ τὴν Ἐπιτροπὴ Α΄ Διαγωνισμοῦ Ἐκθέσεως)
Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9
Ἀθήνας

Τίποτα ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἔκθεση δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μέσα στὸν φάκελλο.

Τὰ βραβεῖα.

Τὰ ἀποτελέσματα θὰ ἀνακοινωθοῦν μόλις τελειώσῃ τὸ ἔργο της ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ διαγωνισμοῦ, πάντως ὅμως μέσα στὸν Αὔγουστο.

Θὰ δοθοῦν 10 βραβεῖα καὶ 15 ἔπαινοι (1 πρῶτο βραβεῖο, 3 δεύτερα καὶ 6 τρίτα) ἂν βέβαια ὑπάρχουν 25 ἐκθέσεις ἄξιες νὰ βραβευθοῦν ἢ νὰ ἐπαινεθοῦν. Ἂν ὑπάρχουν περισσότερες ἀπὸ 25 ἐκθέσεις καλές, τότε θὰ ἀναφερθοῦν στὴ σχετικὴ Ἔκθεση τῆς Ἐπιτροπῆς μὲ εὐμενῆ κρίση.

Ὅποιος τύχει τοῦ πρώτου βραβείου θὰ πάρῃ τὸ χρυσὸ μετάλλιο τοῦ Ἐράνου, ἕνα εἰδικὸ τιμητικὸ δίπλωμα καὶ θὰ γραφτῇ συνδρομητὴς δωρεὰν γιὰ ἕνα χρόνο στὸ περιοδικό. Ὅσοι θὰ τύχουν τοῦ δευτέρου βραβείου θὰ πάρουν τὸ ἀργυρὸ μετάλλιο τοῦ Ἐράνου, τὸ δίπλωμα καὶ θὰ γραφτοῦν συνδρομηταὶ γιὰ ἕνα χρόνο καὶ ὅσοι θὰ τύχουν τοῦ τρίτου βραβείου θὰ πάρουν τὸ χάλκινο μετάλλιο τοῦ Ἐράνου, τὸ δίπλωμα καὶ θὰ ἐγγραφοῦν γιὰ ἕνα χρόνο συνδρομηταί.

Ὅσοι θὰ τύχουν ἐπαίνου θὰ πάρουν τιμητικὸ δίπλωμα καὶ θὰ ἐγγραφοῦν γιὰ ἕξη μῆνες συνδρομηταὶ στὸ περιοδικό.

Ὅλες οἱ ἐκθέσεις τῶν βραβευθέντων καὶ οἱ φωτογραφίες τους θὰ δημοσιευθοῦν στὸ περιοδικό.

Τὸ περιοδικὸν
Ἡ «Παιδόπολις»

ΤΟ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ σελίδα 150)

τὰ παιδιά του;! Τὰ παιδιά του! Νὰ τὰ σφάξω!... οὐρλιάζει.

— Τὰ πῆρε ... τὰ πῆρε κι' ἔφυγε ἐφέντημ... Τράβηξε ... τράβηξε κατὰ τὸ γιαλό. Χάθηκε. Μὰ ἐμεῖς ξεκάναμε τό γέρο του. Βγῆκε στὴ θύρα ... πάνω στὴν ὥρα... Πίσω ἦταν μιὰ γυναίκα. Τὴ χαλάσαμε κι' αὐτή. Συμπάθειά μας, ἐφέντημ.

— Ὁ ἄλλος, ὀρέ; Πῶς τόνε λένε, παλιοχαϊβάνια!

— Μπῆκε σὲ βάρκα, ἐφέντημ! Ἀνοίχτηκε στὸ πέλαγο. Τόνε μουσκετάραμε. Τώρα τὸν τρῶνε τὰ ψάρια... Συμπάθα μας!

Χάρηκε ὁ ἀράπης. Χτύπησε τὰ ποδάρια του καταγῆς νὰ ξεμουδιάσουν. Ἔπειτα γυρνάει καὶ κοιτάει κατὰ τὰ παιδιὰ ποὺ ἔχει διαλέξει.

— Νὰ μοῦ τὰ φέρετε στὸ κονάκι, πρόσταξε.

Τὰ παιδιά, βουβὰ ἀπὸ τὴν τρομάρα, ἔχουνε πάψει πιὰ τὸ κλάμα. Ὅμως μεμιᾶς τώρα ξαναρχινᾶνε τ' ἀναφυλλητὰ καὶ τ' ἀναρουφήγματα. Κλαῖνε, κλαῖνε, καθὼς ξέρουν νὰ κλαῖνε μόνο τὰ παιδιά, γιὰ νὰ ραγίζουν καὶ τὶς πέτρες. Κλαίοντας ἔτσι προχωρήσανε, ἕνα μικρὸ κοπάδι ἀπὸ μικρὰ παιδιά, προβατάκια τοῦ Θεοῦ, ἀνάμεσα στὸν ὄχλο. Ἡ λιτανεία τῶν παιδιῶν. Προχώρησε κλαίοντας κι' ἀναστενάζοντας γιὰ τὸ κονάκι τοῦ κατῆ. Κι' ἀπὸ τοῦ κατῆ τὸ κονάκι γιὰ τὸ μεγάλο ταξίδι τῆς Ἀνατολῆς. Νὰ γίνουνε γιανίτσαροι, νὰ γενοῦνε βεζύρηδες μπορεῖ. Ἴσως νὰ πουληθοῦνε δοῦλοι σὲ σκλαβοπάζαρο.

Κι' ὁ ἥλιος, ποὺ ἦταν ἀκόμα καταμεσὶς τοῦ οὐρανοῦ, ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ νὰ γέρνῃ...

Θανάσης Πετσάλης

Ἡ «ὑπόσχεση τῶν παιδιῶν τῆς Λαμίας».

Τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων Λαμίας ἔδωσαν σὲ συγκέντρωσή τους στὴν πλατεῖα τῆς πόλεως τὴν πάρα κάτω ὑπόσχεση στοὺς ἐκπροσώπους τοῦ «Ἐράνου»:

«Ὑποσχόμεθα σὲ σᾶς εὐεργέτες μας πὼς μὲ αὐταπάρνησιν ἐμεῖς τὰ παιδιὰ τῆς Παιδοπόλεως «Ἅγιος Νικόλαος» Λαμίας θὰ ἀκολουθήσωμε πιστὰ τὸ δρόμο ποὺ μᾶς χαράξατε.

Καὶ ἂν μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, ἐπαναπατρισθοῦμε θὰ θεμελιώσωμε στὰ χωριά μας τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πίστη γιὰ νὰ φέρωμε καὶ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς μας στὸ δικό μας ἐπίπεδο.

Ἔτσι ὁ καθένας μας μ' ἕνα σπουδαῖο ἐφόδιο θὰ γίνῃ στὸ φτωχικὸ χωριὸ παράγων τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου.

Μ' αὐτὸ θὰ δείξωμε ἀγαπητά μου ἀδέλφια πὼς τὸ λίγο διάστημα ποὺ περάσαμε μέσα σ' αὐτὰ τὰ εὐλογημένα καταφύγια τῆς δεύτερης μητέρας μας, τῆς Βασίλισσας, δὲν πῆγε χαμένο».

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) Συλλαβικὸ μωσαϊκὸ

"Αν ἀπὸ μιὰ συλλαβὴ
γάτα καὶ σκύλος δώσουν
"Ενα πουλὶ ποὺ τρώγεται
εὐθὺς θὰ σοῦ σκαρώσουν.
"Αν τώρα θέλεις τὸ πουλὶ
νὰ ἀναγραμματίσῃς,
Θὰ γίνῃ ἕνα τετράποδο
ποὺ τρώγεται ἐπίσης.

2) Ἡ ἀνηψιὰ

Ἡ κυρὰ Μαρία μπαίνει στὸ σπίτι τοῦ ἀδελφοῦ της τοῦ Χρήστου μαζὶ μ' ἕνα κοριτσάκι.

— Σοῦ ἔφερα, τοῦ λέει, τὴν ἀνηψιά μου Λένα.

Ὁ Χρῆστος ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ κοριτσάκι, λέει τῆς ἀδελφῆς του.

— Δὲν εἶναι ὅμως καὶ δική μου ἀνηψιά!

Πῶς γίνεται αὐτὸ ἀφοῦ ἡ κυρὰ Μαρία καὶ ὁ Χρῆστος εἶναι ἀδέλφια;

3) Λεξίγριφος

Γρᾶμμα καὶ κάτι φοβερὸ ἑνώνω
Καὶ μιὰν Ἤπειρο σοῦ φανερώνω.

4) Μαγικὸ γράμμα

Ἀπ' τὶς παρακάτω λέξεις ν' ἀνταλλαγῆ ἕνα γράμμα μ' ἕνα ἄλλο, πάντα τὸ ἴδιο, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν χωρὶς ἀναγραμματισμό, ἄλλες τόσες λέξεις:

ΚΗΤΟΣ, ΤΟΚΟΣ, ΚΕΡΑΣ, ΦΑΡΟΣ, ΤΟΣΟΣ, ΤΕΛΜΑ.

5) Τρίγωνο

Ὁριζόντια καὶ Κάθετα: 1) Σοφὸς τῆς ἀρχαιότητας. 2) Πεισματάρικο ζῶο. 3) Ὁ ἐφιάλτης τῶν συμμοριτῶν. 4) Σύνδεσμος.— Σύμφωνο.

Δημ. Παπαδολιᾶς, Σπάρτη

6) Αἴνιγμα

Σὲ κῆπο δὲν φυτεύεται
σὲ περιβόλι ὄχι.
Ἡ Βασίλισσα τὸ γεύεται
κι' ὅλος ὁ κόσμος τὄχει.

Μαρία Καμπάνη, Σῦρος

7) Πυραμίδα

\+ = Οἱ σταυροί, ὅρος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.
× + × = Σύνδεσμος.
×× + ×× = Πόλη τῆς Κούβας.
××× + ××× = Διαίρεση τοῦ Κράτους.
×××× + ×××× = Μεγάλο ψάρι.
××××× + ××××× = Κατοικία πουλιῶν.

8) Τὸ τριαντάφυλλο κι' ὁ Γάϊδαρος

Τὸ μοσχομυρωδάτο τριαντάφυλλο κι' ὁ καλόβολος καὶ ὑπομονετικώτατος γάϊδαρος, ἔχουν κάτι τὸ κοινὸ μεταξύ τους. Ποιὸ εἶν' αὐτό;

Σταυρόλεξο ἀριθ. 7

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἄρθρο στὸν πληθυντικό.—Νότα ἀνάποδη.—Δὲν τοῦ λείπει τὸ κέφι 3) Θὰ τὴν βροῦν τὰ συμμοριόπληκτα παιδιὰ ὅταν θὰ γυρίσουν στὰ χωριά τους.—Νῆμα στὴν αἰτιατική. 5) Εἶδος λίμας.— Οἱ μῦθοι του εἶναι πολὺ διασκεδαστικοί. 6) Θὰ τὴν βρῆτε στὸ πρόσωπο (αἰτ.). 7) Λουλούδι.—Τὰ θαλάσσια ὠφελοῦν. 8) Δυὸ ὅμοια φωνήεντα. 9) Ἔχει μπόλικα χρήματα.— Ἰδιαίτερος, ξεχωριστός. 11) Εἶναι πολὺ ζεστό.— Ἡ κατάσταση ἐκείνου ποὺ περιμένει. 13) Ὁ καθένας λατρεύει τὸ δικό του.— Νημάτιον.—Μόριο.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Τὸ βλέπομε στὸν ὕπνο μας.— Μονάδα μήκους. 3) Χρονικὸ διάστημα.— Δὲν φοβοῦνται τίποτα. 5) Φέγγει.— Πόλη τῆς Στερεᾶς. 6) Ἀλαλαγμός. 7) Καρποφόρο στὴν αἰτιατική.— Δημητριακὸ (δημ.) 8) Θεραπεύει. 9) Στιγμιαία ὀργή.—Ἡ ἡλικία του εἶναι μικρή. 11) Ἔτσι λέγεται ἡ ζώνη τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων στὸν πόλεμο.—Κοίταξε (ἐπίρρημα). 13) Τροφὴ γιὰ τὰ ζῶα.—Ἔτσι πρέπει νὰ τιμωροῦνται ὅσα παιδιὰ δὲν ἀκοῦν τοὺς γονεῖς τους.

9) Φτερωτὲς συλλαβὲς

Ἀπὸ κάθε μιὰ ἀπ' τὶς παρακάτω λέξεις, νὰ πάρετε τρία κατὰ σειρὰ γράμματα. Ἂν ἡ λύση εἶναι ὀρθή, τότε τὰ γράμματα αὐτά, κατὰ σειρὰ διαβαζόμενα, θὰ δώσουν μιὰ λέξη ποὺ σημαίνει: Γι' αὐτὴν ἀγωνίζονται οἱ Ἕλληνες.

Οἱ λέξεις ποὺ ἀπ' αὐτὲς θὰ πάρετε τὰ τρία κατὰ σειρὰ γράμματα, εἶναι: ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ, ΚΑΤΕΥΘΕΙΑΝ—ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΣ.

ΛΥΣΕΙΣ 6ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) Μεταγραμματισμὸς

ΜΕΛΟΣ – ΜΥΛΟΣ

2) Σκάλα

ΣΟΣ
ΣΩΟΣ
ΣΙΤΟΣ
ΣΚΥΡΟΣ
ΣΟΥΗΔΟΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ

3) Τρίγωνο

1 ΕΥΤΕΡΠΗ
2 ΥΠΑΤΙΑ
3 ΤΑΦΟΣ
4 ΕΤΟΣ
5 ΡΙΣ
6 ΠΑ
7 Η

4) Τὰ ἀρνιὰ

Ὁ Εἰρηνοδίκης δανείστηκε ἕνα ξένο ἀρνὶ καὶ τὸ πρόστεσε στὰ 17. Ἔτσι ἀπ' τὰ 18 ἀρνιὰ ἔδωσε σύμφωνα μὲ τὴ διαθήκη, στὸν μεγαλύτερο τὰ μισά, δηλαδὴ 9, στὸν δεύτερο τὸ ἕνα τρίτο, δηλαδὴ 6 καὶ στὸν τρίτο τὸ ἕνα ἔνατο δηλαδὴ 2 ἀρνιά. Ἔτσι περίσεψε τὸ ξένο ἀρνὶ ποὺ τὸ ἔδωσε πίσω.

5) Λεξίγριφος

ΓΗ—ΜΝΑ—ΣΙΩΝ = ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ

6) Κρυπτογραφικὸ

1) ΝΕΑΠΟΛΙΣ. 2) ΑΛΑΣ 3) ΣΑΝΟΣ. 4) ΕΝΑ. 5) ΠΟΛΙΣ. 6) ΟΠΛΑ. 7) ΛΑΛΕΣ. 8) ΙΟΝ.

7) Ἐλλειποσύμφωνο

Τὸ γνωστὸ ἀπόφθεγμα τοῦ Σωκράτη εἶναι:
Ἓν οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα.

Λύση σταυρολέξου ἀριθ. 6

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΜΑΤΑΙΟΣ—ΚΡΑΜΑ 2) ΑΠΟ 3) ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ—ΛΙΑΝΑ 4) ΙΣΟ 5) ΝΙΑΓΑΡΑΣ—ΣΥΚΙΑ 6) ΕΤΟΣ 7) ΜΑΤΣ—ΟΣΦΥΣ 8) ΚΙΝΙΝΗΣ 9) ΝΤΑΜΑ-ΟΙΟΣ 10) ΛΙΓΟ 11) ΑΤΟΝΑ—ΝΤΑΜΑΡΙΑ 12) ΜΕΝ 13) ΙΣΧΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ 14) ΤΟΝ 15) ΙΛΑΡΑ ΣΥΝΕΣΙΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΜΗΔΕΝ ΜΑΝΤΑΡΙΝΙ 2) ΙΝΑ 3) ΤΙΜΙΑ ΤΣΑΡΟΥΧΙΑ 4) ΓΗΣ 5) ΙΣΤΙΑ-ΚΑΛΑΜΑΤΑ 6) ΡΑΦΙ 7) ΣΑΪΤΑ—ΝΙΝΑ 8) ΣΕΛΙΝΟΝ 9) ΣΑΣΙ-ΤΟΤΟΣ 10) ΗΡΩΑ 11) ΚΟΛΟΣΣΟΣ-ΜΥΡΟΝ 12) ΟΛΑ 13) ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ—ΡΑΚΟΣ 14) ΟΤΙ 15) ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ—ΑΣΙΑΣ.

Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

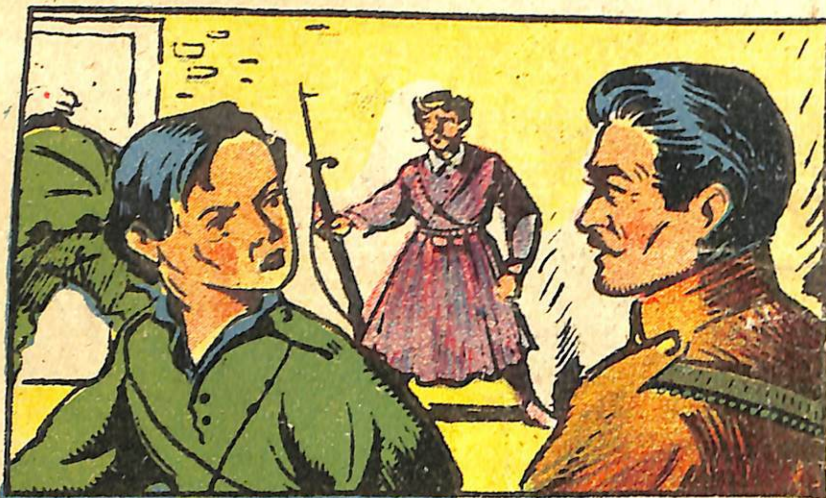
37) Μιὰ παράξενη ἀτμόσφαιρα βασίλευε ἔξω ἀπ' τὸ χάνι. Ὁ νέος μὲ τὴ βουλγάρικη στολὴ καὶ τὰ δυὸ ὀνόματα, ὁ Βασίλης μὲ τὸ γλυκὸ παιδιάστικο πρόσωπο, ὁ Μήτρη μὲ τ' ἀναστατωμένα μαλλιὰ καὶ τὶς ἄγριες λάμψεις στὸ βλέμμα, στεκόταν ἀμήχανος.

Ὁ Καπετάνιος θυμήθηκε πὼς τοῦ εἶχε φιλήσει τὸ χέρι καὶ τὰ στήθη του φούσκωσαν ἀπὸ θυμό.

38) Ὁ Καπετὰν Ἄγρας κοίταξε τότε τοὺς Βουλγάρους κι' εἶπε γαλήνια.

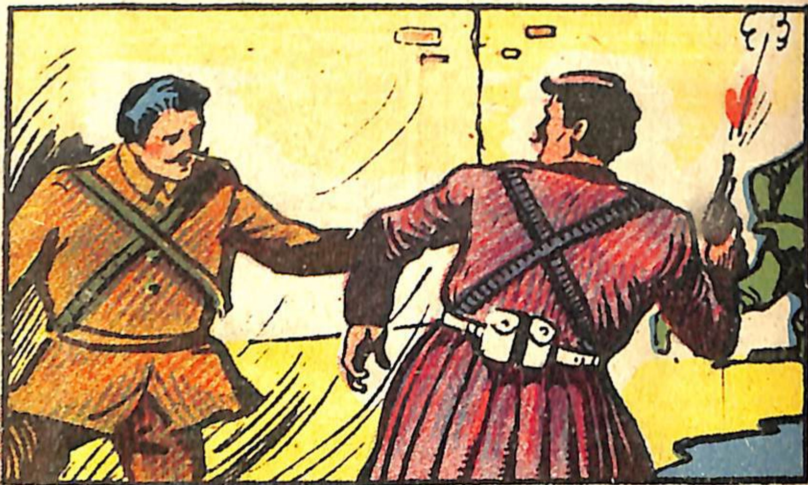
— Εἶστε ἐλεύθεροι. Μὰ νὰ πῆτε στοὺς ἀρχηγούς σας πὼς μὲ τὰ μίση δὲν κάνουν τίποτα... Δὲν δαμάζεται ἕνας λαὸς μὲ σφαγὲς καὶ λεηλασίες... Τὰ ὅπλα τῆς βίας γυρίζουν ἐπάνω σ' αὐτοὺς ποὺ τὰ σηκώνουν. Βάλτε το καλὰ στὸ μυαλό σας αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα καὶ τώρα τραβᾶτε γιὰ νὰ καθαρίση ὁ τόπος.

39) Κατάπληκτοι ἄκουσαν οἱ κομιτατζῆδες τὰ λόγια τοῦ ἥρωα. Δὲ μποροῦσαν νὰ πιστέψουν τ' αὐτιά τους. Ὡστόσο βιάστησαν ν' ἀπομακρυνθοῦν...

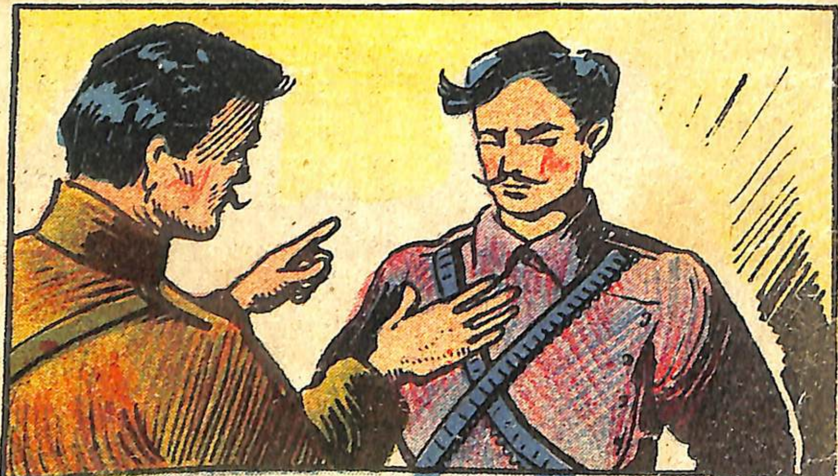
—Ὅσο γιὰ σένα, Βασίλη, εἶπε στὸ νέο παιδὶ ὁ Ἄγρας, νὰ τὸ πιστέψω πὼς εἶσαι στ' ἀλήθεια ...

—Ἕνας κατάσκοπος τῶν Βουλγάρων, ἀπάντησε φεύγοντας βιαστικὰ ὁ Βασίλης.

40)—Νά, λοιπόν, προδότη πῶς τιμωροῦμε τοὺς κατασκόπους, ἀπάντησε ἀδειάζοντας τὸ πιστόλι του ὁ Μιχάλης. Ὁ Ἄγρας ὅμως πρόλαβε καὶ κατέβασε τὸ χέρι του... Ἡ σφαῖρα ξέφυγε τὸ στόχο της κι' ὁ Βασίλης ξεμάκρυνε μὲ τοὺς ἄλλους κομιτατζῆδες ρίχνοντας ἕνα παράξενο βλέμμα στὸ Μιχάλη.

—Πήγαινε Μήτρη Τσέϊκο, τοῦ φώναξε ὁ Ἄγρας. Ὅταν ἐγὼ χαρίζω τὴ ζωὴ σὲ κάποιον, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ τὴν πάρει...

41)—Γιατὶ τὄκαμες αὐτό, Μιχάλη, εἶπε κοιτάζοντας τὸ πρωτοπαλληκαρό του ὁ Ἄγρας. Λυπᾶμαι ποὺ ἄφησες ἕνα πάθος νὰ σὲ νικήση, μὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τιμωρήσω τὸν ἀπειθάρχητο... Γιὰ νὰ πετύχωμε τὸ σκοπό μας, πρέπει ὅλοι ν' ἀκοῦμε τὸν ἕνα, τὸν Ἀρχηγό. Ἐσὺ ὅμως, δὲν τὸ ἔκαμες αὐτό. Θὰ πᾶς, λοιπὸν λίγο στὸ Κέντρο ν' ἀναπαυθῆς... Εἶσαι κουρασμένος... Ἑτοιμάσου νὰ φύγης ἀμέσως...

42) Ὁ Μιχάλης δάγκωσε τὰ χείλη του... Τέτοια τιμωρία δὲν τὴν περίμενε... Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου τὸν καταδίκαζε σ' ἀπραξία.

Ἡ κ. Γαλάτεια εἶδε τὸν Μιχάλη, κατάλαβε τὴ βαθειά του θλίψη καὶ πῆγε στὸν ἀρχηγὸ νὰ ζητήση χάρη.

—Συχώρεσέ τον, Καπετάνιο, εἶπε. Ἡ μεγάλη του ἀγανάκτηση γιὰ τὴν προδοσία τοῦ Βασίλη, τὸν ἔκανε νὰ παραβῆ τὴ διαταγή σου...

(Συνεχίζεται)